

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tiszavasvári Város Önkormányzata

2026-2031.

TARTALOM

Helyi Esélyegyenlőségi Program	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	13
Célok.....	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése (HEP HE)	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	18
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	60
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	91
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	98
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	106
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	111
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	112
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	114
1. A HEP IT részletei.....	114
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	114
Jövőképünk.....	119
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	120
3. Megvalósítás.....	135
3.1 A megvalósítás előkészítése	135
3.2 A megvalósítás folyamata.....	135
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	136
3.4 Nyilvánosság	136
3.5 Kötelezettségek és felelősség.....	137
3.6 Érvényesülés, módosítás.....	138
4. Elfogadás módja és dátuma	139

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló mentorokról szóló **2021. 06. 30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Tiszavasvári Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.**

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Tiszavasvári két korábbi település – *Büd és Szentmihály* – összeolvadásával jött létre. A „Büd” honfoglaláskori elnevezés, amely török eredetű. Első írott emlékünknél 1216-ból való. A tatárjárás idején elpusztult, majd később az újratelepült falu a XVI. század végén ismét lakatlan volt jó száz évig, az örmény kereskedők (Dogály János és Konstantin) görög katolikus kárpát-ukrán telepeseikkel telepítik be. Ez időben a Taktaközből református magyarok is érkeztek ide. Szentmihály 1440. táján született, Báthory András Büd határában önálló települést hozott létre és büdi jobbággyokkal népesítette be, 1550 körül már közel félezer lakos élt itt. A XVII. század első harmadában az új birtokos – *Lónyay család* – hajdúkat telepített ide, akik a bíraskodás terén előjogokat kaptak. A XVII. század második felében lakatlan volt, majd 1700 körül ismét a hajdúk éltek itt, akik szerződéses viszonyban voltak a földesúrral, és így a szabad mezővárosi jogállást 1848-ig megőrizte a település. 1771-től 1945-ig Dessewffy-birtok volt.

Városunk *Büd és Szentmihály*, *Tiszabüd és Büdszentmihály* néven is létezett a történelem során. 1950-ben a települések újra egyesülésének következtében – Vasvári Pálra emlékezve – 1952 óta Tiszavasvári az egyesült községnek neve, de a tényleges várossá válására 1986-ig kellett várnia.

Tiszavasvári több mint 12 ezer fős lakosú település, Magyarország Észak-Alföldi régiójához tartozik, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye „nyugati kapuja”, a 38 ezres térség fejlődő központja. A 2013. január 1. napja óta működő járási rendszerben járási székhely a hozzá tartozó Szorgalmatos, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár és Tiszalök településekkel. Városunkat a kedvezményezett járásokról szóló 290/2014. (XI. 26.) Kormányrendelet a komplex fejlettségi mutató alapján a fejlesztendő járások közé sorol.

¹ Költségvetési rendelet, Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az ország fővárosától, Budapesttől 210 km-re keletre, míg a román, az ukrán, a szlovák határtól pedig 100-100 km-re fekszik. A várost az M3-as autópályával összekötő 36-os főközlekedési út szeli át. Az M3-as autópálya településünk határától 10 km-re épült meg. Fekvése kiváló, hiszen három vármegye határán helyezkedik el.

A város településszerkezete

Tiszavasvári közigazgatási területe 12853 ha. A településszerkezet halmazos, összesen 193 utca szövi át a várost, ebből főutcának tekinthető a 36-os főút pár utcája: a Vasvári Pál út, a Kossuth út, a Petőfi út vasúti átjáró és a szakközépiskola közötti szakasza, emellett a Tiszavasvárit Tiszalökkel összekötő Bajcsy-Zsilinszky út, illetve a Tiszavasvárit Hajdúnánással összekötő Kabay János út. Szerkezetére a hajdú települések halmaz települési szerkezete jellemző, az intenzív beépítésű belső városmag, majd a peremterületek felé haladva a nagytelkes családi házas beépítés.

A település egy „Y”-hoz hasonló alakzatban épült ki, a 3 kivezető útvonalhoz igazodva, bár ez napjainkban már elmosódottabb képet ad.

A belterület szerkezetét alapvetően meghatározza, hogy két korábbi településből jött létre és mindkettőre a kétbentelkes területhasználat volt jellemző.

Tiszavasvári testvérvárosai

Tiszavasvári több településsel is testvérvárosi kapcsolatban áll, melyek közül a legjelentősebbek az alábbiak:

Város	Ország
Felsőbánya	Románia
Szilágysomlyó	
Körösfő	
Sárközújlak	

Természeti adottságok

Tiszavasvári térsége táji, természeti értékekben rendkívül gazdag, ami az igen változatos természeti adottságok következménye. A mély fekvésű vízállásos, mocsaras vagy szikes területeken a kedvezőtlen adottságok az intenzív mezőgazdasági termelést nem teszik lehetővé.

Tiszavasvári két, karakterében jelentősen eltérő kistáj, a Hortobágy és a Hajdúhát határán fekszik. A táj legdominánsabb, strukturáló eleme, egyben a két kistáj határvonala a Keleti-főcsatorna.

A Hortobágy szinte teljesen sík, gyenge szikes talajjal fedett felszínét belvízelvezetést és öntözést egyaránt szolgáló csatornák rendszere hálózza be, jellegzetes tájképi elem a két halastó. Az enyhén hullámos Hajdúhát löszös, homokos üledéken kialakult mészlepedékes csernozjom talaja és a 2-4 méter mélyen fekvő talajvíz a szántóföldi termelésnek kedvez.

A városból keleti irányban haladó utak mentén alakultak ki a tanyák, amelyek a rendszerváltás óta újra kezdenek benépesülni, felvirágoztatásuknak azonban még hiányoznak

feltételei. Kiemelkedő jelentőségű a Kincsestanya, amely három nagy szikes legelő találkozásánál alakult ki.

A halastavak környezetében nagy kiterjedésű legelők találhatók állattartó majorközponttal. A tanyák a hatvanas-hetvenes években eltűntek, az utak azonban továbbra is igen kedvezően tárják fel a nyugati határt, ami lehetőséget ad az alföldi tájra egyedülállóan jellemző tanyás gazdálkodás felvirágoztatására.

A város minimális erdőterülettel rendelkezik, ezek védelme tehát kiemelt jelentőségű, különös tekintettel a csatornákat kísérő galériaerdőkre. Tájszerkezeti szempontból meghatározó volt a – zártkertek – szőlők területe, ahol a pihenő-üdülő funkció mind jelentősebb szerepet játszik. A város és a Keleti-főcsatorna között fekvő üdülőterület a stranddal, az ifjúsági táborral, a horgásztóval, a csónakázótóval további rekreációs fejlesztéseket tesz lehetővé.

Fehér-szik

A Természetvédelmi terület Tiszavasváritól keletre, mintegy négy kilométernyire, a nyíregyházi főút mellett található. A 224 hektáros összikest 1977-ben nyilvánították védetté azzal az indokkal, hogy a rajta található élővilágot – növényzetet és főleg a madárállományt – megőrizték az utókor számára. A szikes tó és a szikes legelő a 36-os út mellett kiemelkedő természeti, tájképi érték és turisztikai látványosság, ezen túl azonban 15 olyan nagyobb kiterjedésű mocsár, rét, legelő van a város területén, amelyek kiemelt figyelmet érdemelnek.

Vadászturizmus

Tiszavasvári közvetlen közelében a Szikra Vadásztársaság közel 40.000 hektáros összefüggő vadászterülettel rendelkezik, ahol a vadgazdálkodással járó feladatokat hivatásos és hobbivadászok látják el. A vadállomány fajtáját, mennyiségét és minőségét tekintve igen jó. Vadállományunk főbb összetevői: fácán, vadkacsa, dám vad, őz, mezei nyúl.

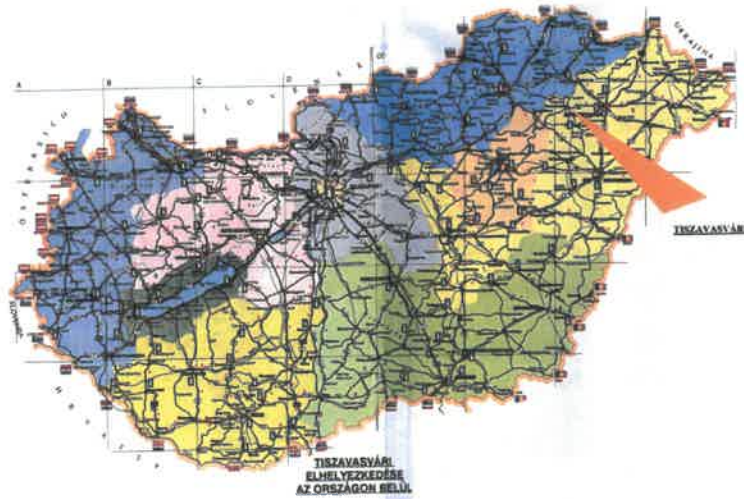
Horgászat, halászat

Tiszavasvári fekvése rendkívül ideális azon idelátogatóknak is, akik elsősorban a horgászat, halászat és az ezzel összefüggő kikapcsolódást részesítik előnyben. A 8 km-re lévő Tisza, amely vízi turizmusra alkalmas, a város határában megtalálható Nyugati- és Keleti-főcsatorna, valamint a helyi halastavak, kisebb csatornák garantálják a biztos fogást.

További értékes területek a Keleti és a Nyugati-főcsatorna a partjukat kísérő galéria növényzettel. A határ erdőben szegény ugyan, de a fasorok, mezsgyék, ligetek így még nagyobb értéket képviselnek.

Jelentős erdőfoltok a 60 hektáros helyi természetvédelmi terület, a főcsatornákat kísérő fás ligetes erdők, és Józsefháza erdőfoltjai. A Keleti és a Nyugati-főcsatorna között lévő Büdi-szőlők néhány tanyával, kerttel igen szép táji környezetben található.

A jóval nagyobb kiterjedésű és a városhoz közvetlenül kapcsolódó Szentmihályi-szőlők használata a történelmi hagyományoknak megfelelő. A szőlőkön túl Tiszalök irányában önálló belterületként Szorgalmatos elkülönült lakóterülete található. A **Fehér-szik** kiváló természeti adottságai és gazdag madárvilága, a vadászturizmus adta jó lehetőségek, valamint a horgászat és halászat kitörési, fejlesztési lehetőséget nyújtanak a jövőben város számára.

Gazdasági helyzet

A rendszerváltást követő piacvesztés, a gazdasági szerkezetváltás elmaradása hosszú időre meghatározta a város foglalkoztatási helyzetét. Jellemző hogy az ipari munkahelyek megszűntével nincs olyan gazdasági ágazat, mely felszívna a munkanélküliek tömegét.

A mezőgazdasági nagyüzemek leépítése, az építőipari cégek megszűnése, átalakulása, majd az Alkaloida Vegyészeti Gyár Zrt. tömeges létszámleépítése, a könnyűipari üzemek (Komár, később Delta Kft.) megszűnése volt a legnagyobb hatással a gazdasági élet alakulására. A kétharmadára csökkent aktív keresők egy jelentős része kénytelen a térségen kívül munkát végezni.

Különösen a műszaki értelmiség és a jól képzett szakember-gárda helyi gazdaságból való kényszerű kivonulása okoz érzékeny veszteséget a városnak. A versenyszférában a munkahelyüket elveszített, valamint újratermelődő szakképzettség nélküli iskolázatlan álláskeresők munkavállalása szinte lehetetlen.

A mezőgazdaság mellett a feldolgozóiparban és az építőiparban foglalkoztatottak száma és aránya is jelentősen csökkent. Az 1990 után megjelent vállalkozások tőkehiánnyal küzdenek és csak kis számú munkavállalót alkalmaznak. A kényszervállalkozások felszámolása már érezhető.

Tiszavasvári hagyományosan erős iparral rendelkező település. Bár mára sokat veszítettek eredeti pozícióikból, a 2024-es adatok szerint a működő vállalkozások között még mindig magasabb az ipari tevékenység aránya (10,94 %), mint akár a vármegyei vagy az országos átlag. A mezőgazdaságban a regisztrált vállalkozások 38,4 %-a működik, míg a szolgáltatások és egyéb területeken a fennmaradó 50,66 %.

Az ipari tevékenység elsősorban a város déli területeire, az Alkaloida Vegyészeti Gyár térségére koncentrálódik, és itt helyezkednek el a leginkább környezetterhelő tevékenységek is (a városi szennyvíztelep az Alkaloida zagytereivel, Alkaloida ipartelep, hulladéktárolók, sertésstelep, téglagyár, járműszerelvény-gyár, csirkenevelő telep).

2019-ben a város pályázat útján ipari park kialakítására nyert támogatást (0371/7 hrsz). Az iparterület kialakítása 2023-ban befejeződött, azonban egy 2022-ben elnyert másik pályázatnak köszönhetően az iparterület továbbfejlesztése is meg fog valósulni.

Infrastruktúra

Közlekedés, út- és vasúthálózat

A város térségi szerepét meghatározó közlekedési viszonyok, eltekintve az utak állapotától, jónak mondhatók. Elsősorban keleti irányban mutat erősebb gazdasági kapcsolatokat. Tiszavasvári megközelíthető Nyugatról (Polgár felől) a 36. sz. főútról, mely Nyíregyházával is összeköti, É-ről (Tiszalök) a 3632., délről (Hajdúnánás felől) 3502., és Tiszadob irányából (ÉNY) a 3631. j. út felől.

Tiszavasvári főútjai egyben a várost a szomszédos településekkel illetve a tágabb térséggel összekötő utak. A 36-os országos II-rendű főút a város legnagyobb terhelésű útja, amely esetében ugyanakkor az M3-as autópálya teljes kiépülésével a korábbi évekhez mérten jelentősen lecsökkent az áthaladó gépjárművek száma. Viszonylag jelentős forgalmat bonyolít le a 3631 j. út, amely Tiszadob, valamint a 3632 j. út, amely Tiszalök felé biztosít kapcsolatot. A Hajdúnánást Tiszavasvárral összekötő út forgalma kissé megnövekedett az M3-as autópálya forgalomba helyezését követően. A város gyűjtőútjainak forgalma, a város kertvárosias-falusias jellegéből adódóan nem tér el jelentősen a lakóutcákétól. A Józsefháza Tiszavasvári külső, önálló településrésze, amely a városközponttól kb 7 km-re, északra, a környező puszták (Dankópuszta) közelében helyezkedik el. Tömegközlekedéssel, helyközi buszjáratokkal érhető el.

A térség átmenő forgalmának növekedése a zajterhelés és szennyezőanyag-kibocsátás erőteljes növekedését idézte elő a 2000-es évek közepéig, továbbá közlekedésbiztonsági problémákat is felvetett. Ugyanakkor az **autópálya** kiépülése Nyíregyházáig további terhelésnövekedést nem eredményezett. A M3-as autópálya - az északi nyomvonalevezetés esetén - dél felől érinti a külterületet, külön szinten keresztezve a 3502 j. utat és a vasutat.

A várost a 107. sz. Debrecen–Tiszalök egyvágányú **vasútvonal** érinti, vasúton Tiszavasvári 60 km-re fekszik Debrecentől. Egy vasútállomás és két vasúti megálló tartozik a településhez. A személyszállításban vonatpár közlekedik ingajáratban Debrecen felé. A vármegyeközpont csak átszállással érhető el.

A **helyközi** közúti tömegközlekedés szolgáltatója a MÁV Személyszállítási Zrt., Hajdú-Bihar és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye elérhetőségét autóbusszal a települést érintő, átmenő távolsági járatok biztosítják. Napi egy járatpár biztosítja a Budapest közvetlen megközelítését autóbusszal.

Városunkban 2025. október 1-jétől újra működik helyi autóbusz járat, 1 vonalon az Egyházerdő és Nánási úti megállók között, érintve a Búdi városrészt és a Temetőt is. Az autóbuszok akadálymentes utazást biztosítanak az idősek, a babakocsival közlekedők és a mozgáskorlátozottak számára.

Turisztikai infrastruktúra

Tiszavasvári, mint fürdőváros és sportcentrum szerepe miatt vonzó a turisták, vendégek számára. A városi strandfürdőt tápláló 85°C termálforrás gyógyvízzé nyilvánítása, a mozgásszervi és nőgyógyászati betegségek kezelésében tapasztalt jó eredmények, valamint a

Strandfürdő vizének gyógyvízzé minősítése újabb lendületet adott a város fejlődésének. A strand melletti **Gólyahír Gyermek és Ifjúsági tábor** a nyári aktív pihenést szolgálja, változatos programokkal egész évben várja a sportolni, szórakozni vágyókat. Lovas- és kerékpártúra útvonal is érinti a várost. A strand környezetében a horgászok és természetbarátok érintetlen környezetben hódolhatnak szenvedélyüknek. Vadászatra a **Szikra Vadásztársaság** szervezésében nyílik lehetőség.

Sportolási lehetőségeket biztosít a városban a **Városi Sportcsarnok**, amely számos helyi, területi, vármegyei, országos és nemzetközi sport és kulturális program számára biztosít teret, mint például bajnoki sportmérkőzések; labdarúgó -, kézilabda -, kosárlabda- és röplabda tornák; edzőtáborok, koncertek, vetélkedők, találkozók; városi-, városnapi ünnepek, szalagtűzők; bálók. A városi futballpálya kitűnő sportolási lehetőség a lakosok számára. A gyári lakótelep mellett és a városközpontban is kialakításra került egy műanyag borítású teniszpálya.

Az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtárban (rövidített néven: EKIK; Találkozások Háza, Városi Könyvtár, Vasvári Pál Múzeum) havi rendszerességgel láthatók tárlatok, képzőművészeti kiállítások. A Vasvári Pál Múzeum településtörténeti dokumentumokat, leleteket, régi használati tárgyakat őriz, amelyeket állandó és időszakos kiállítások keretében lehet megtekinteni.

A kulturális élet területén széles európai kapcsolatokkal rendelkezünk (francia, román, német, lengyel, szlovák). Évről évre megrendezésre kerülnek a várost összefogó különféle rendezvények – *Újévi hangverseny, Majális, Öhönforgató verseny, Szabadtéri Színház, Államalapítás Ünnepe, Strandfoci bajnokság, Mikulás nap, Advent, Karácsonyi hangversenyek* – melyek más településekről is vonzzák az érdeklődőket. Kulturális szempontból kiemelt jelentőségű a Találkozások Házában működő **Városi Könyvtár** tevékenysége, ahol a *Baba-Mama klub, Kreatív Olvasók Klubja, Gyermekfoglalkozások* is helyet kapnak de emellett havonta más-más íróval, költővel is találkozhat az olvasóközönség.

A **Városi Televízió** működése szintén lényeges, a helyi lakosság fontosabb hírekről való tájékoztatásában. Fentiekén kívül a városban szép számmal működő civil és művészeti szervezetek színesítik a város kulturális életét (például.: Tiszavasvári „Bölcs Baglyok” Szögi Lajos Oktató Központja, Szabadidős Programszervező Egyesület, Vasvári Pál Társaság, „Öszikék” Idősek és Egyedülállók Klubja, Tiszavasvári Sportegyesület, Tiszavasvári Fúvószenekari Alapítvány, Hétszínvirág Bábcsoport, stb.)

A Tiszavasvári Szociális-, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgáltató Központ (a továbbiakban: TISZEK) 2013. július 1. napjától az önkormányzat fenntartásában működik, mely intézmény neve 2016. január 1. napjától **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ (a továbbiakban: Kornisné Központ)**. Az intézmény szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásokat is biztosít.

Szintén az önkormányzat fenntartásában, de önálló intézményként működik a **Tiszavasvári Bölcsőde**.

A **Tiszavasvári Településszolgáltatási és Vagyonkezelő Nonprofit Kft. (továbbiakban: Tiva-Szolg Nonprofit Kft.)** városunkban nagy múltú, sokrétű feladatot ellátó 100%-os

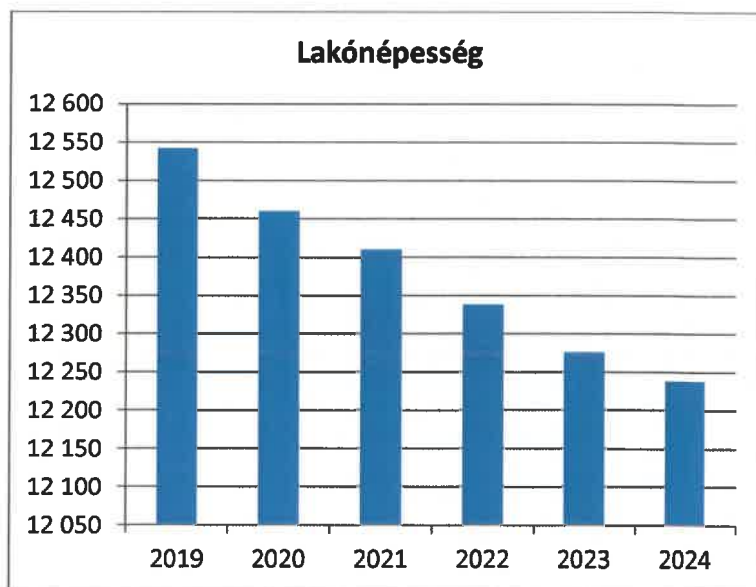
önkormányzati tulajdonban lévő városüzemeltetési gazdasági társaság, mely a fizioterápia feladaton kívül közétkeztetési, közfoglalkoztatási, városüzemeltetési, intézmény karbantartási, sport- és szabadidős létesítmények üzemeltetési feladatait látja el. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvénynek történő megfelelés érdekében 2024-ben a Kft. átszervezésére irányuló előkészítő folyamatok indultak el.

A fogyatékos személyek nappali ellátását, a szenvedélybetegek nappali ellátását a **Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete** ellátási szerződéssel végzi.

A támogató szolgáltatot, más nem kötelező, valamint - a TELSE által működtetett fent említett nappali ellátásokon kívül - a többi törvény szerint kötelező önkormányzati feladatot az önkormányzat fenntartásában a Kornisné Központ végzi.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2019	12 542	bázis év
2020	12 460	99,35%
2021	12 410	99,60%
2022	12 338	99,42%
2023	12 276	99,50%
2024	12 238	99,69%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

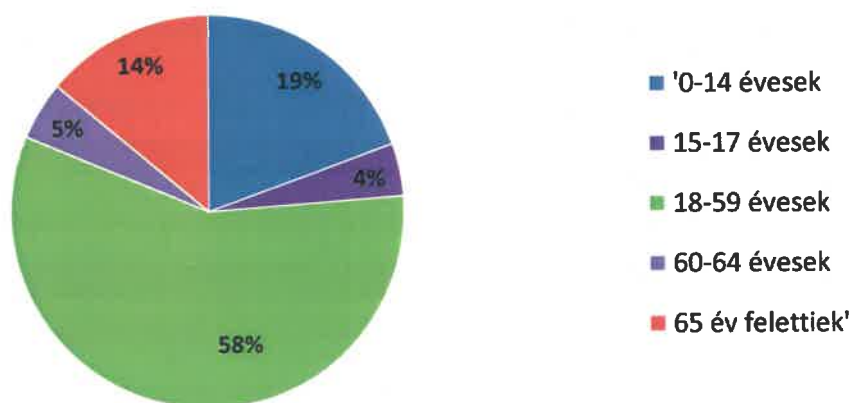
A táblázatból megállapítható, hogy a lakónépesség száma 2019 és 2024 között folyamatosan kismértékben csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	6 389	6 506	12895	49,55%	50,45%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			519	4,02%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 245	1 256	2501	9,65%	9,74%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	277	286	563	2,15%	2,22%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	3 674	3 281	6955	28,49%	25,44%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	308	376	684	2,39%	2,92%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	885	1 307	2192	6,86%	10,14%

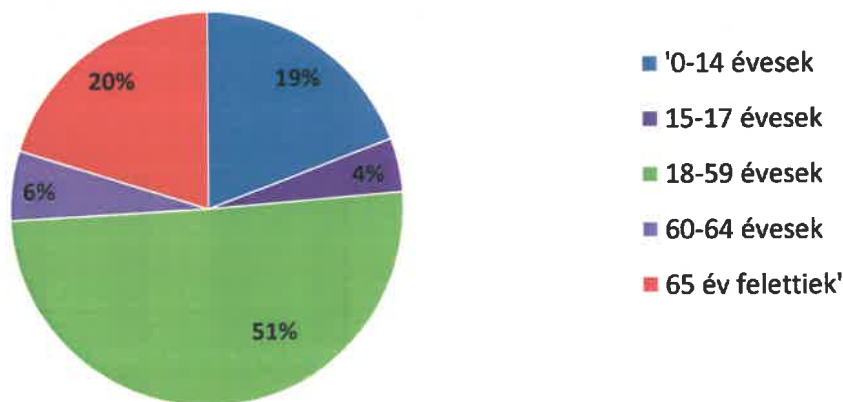
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

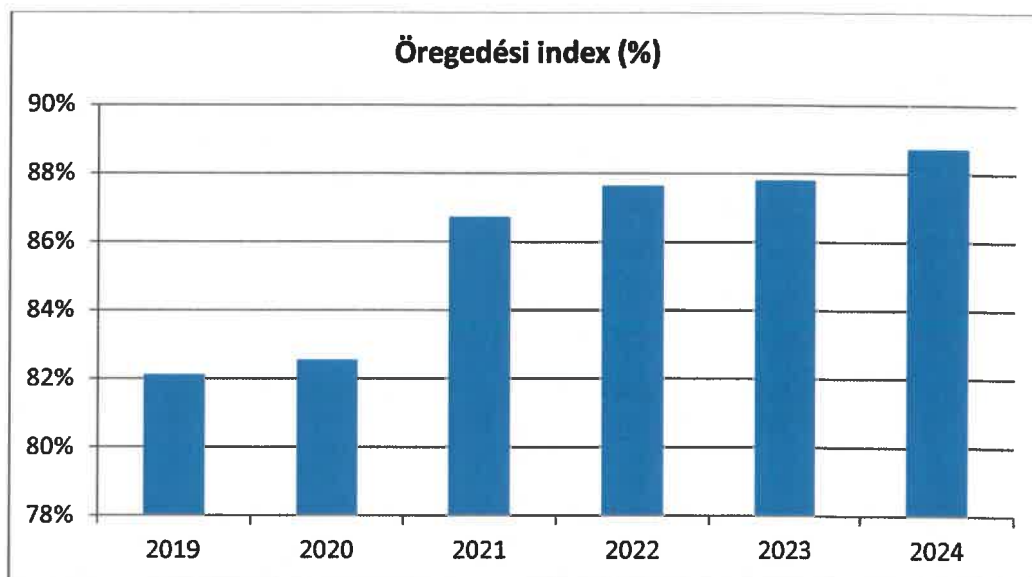
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát vizsgálva a nemek közötti különbség 0,9 %-os eltérést mutat a nők javára a férfiakkal szemben. A korcsoportos megoszlás szerint viszont jelentős arányú eltérés látható a nők és férfiak között. A 0-14 évesek és a 15-17 évesek aránya közel azonos. A 18-59 éveseknél a férfiak aránya magasabb. Azonban az állandó népesség a 60-64

éveseknél és a 65 év felettiéknél a nők javára - ez utóbbinál kiugróan - magasabb számot mutat.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	2 099	2 556	82,12%
2020	2 114	2 561	82,55%
2021	2 177	2 510	86,73%
2022	2 192	2 501	87,64%
2023	2 174	2 476	87,80%
2024	2 172	2 448	88,73%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

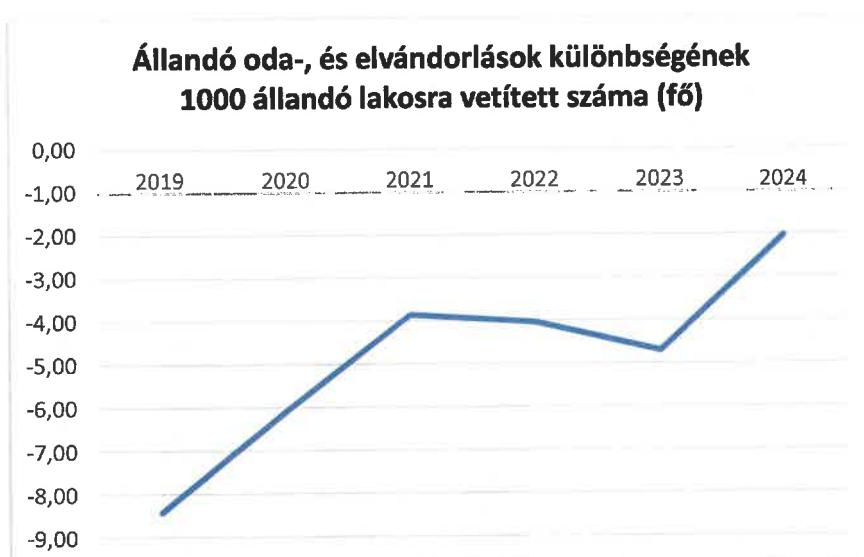

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index a 100 fő 14 év alattira jutó 65 év felettiék számát jelenti. A fenti adatokból látható, hogy Tiszavasvári nem nevezhető előregedő városnak, mert magasabb a 14 év alatti állandó lakosok száma.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2019	-8,44
2020	-6,08
2021	-3,86
2022	-4,04
2023	-4,71
2024	-2,04

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

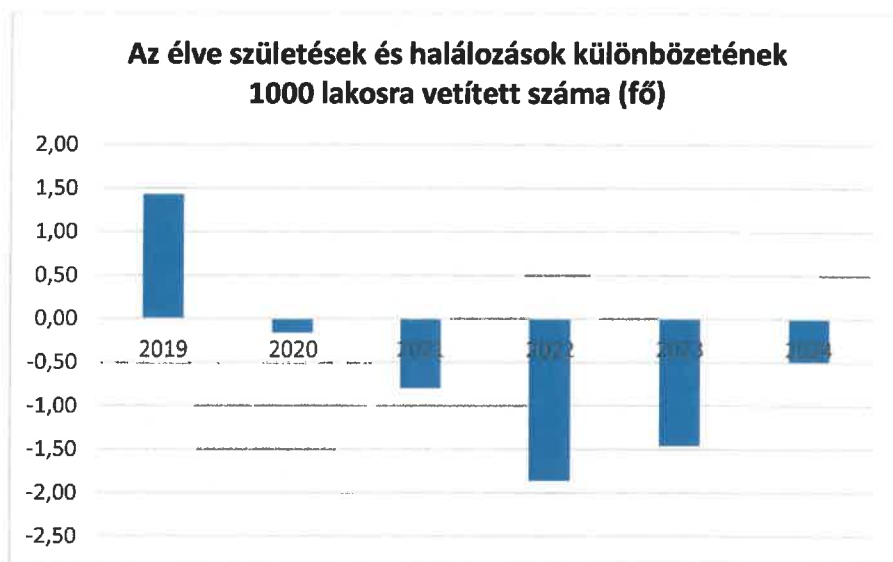

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó lakónépesség csökkenésében szerepet játszik az elvándorlás is. Az elmúlt években a be- és elvándorlás egyenlege mindig negatív volt. Megfigyelhető a környező kistelepülésekről való beköltözés, de a vonzerőt jelentő Nyíregyházára és Debrecenbe főleg a képzettséggel rendelkező fiatalok költöznek el.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2019	1,43
2020	-0,16
2021	-0,80
2022	-1,86
2023	-1,46
2024	-0,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A statisztikai információk alapján Tiszavasváriban a természetes szaporodás/fogyás mutatószáma 2019-ben 1,43 fő volt, majd folyamatosan negatívvá vált és 2024-ben -0,49 fő volt, ami a lakosság kismértékű elöregedését jelenti.

Értékeink, küldetésünk

Tiszavasvári Város Önkormányzata erősíteni kívánja elkötelezettségét az esélyegyenlőségi politikát megalapozó általános etikai értékek, és a demokratikus közösségek számára mértékadó alapelvek iránt. (Az emberi méltóság tisztelete, a szabadság, az egyenlőség, az igazságosság, a szolidaritás, a tisztességes bánásmód, az erőszakmentesség, a partnerség, a sokszínűség, a különbségek elfogadása, a tolerancia, az előítéletektől való mentesség.)

A program gyakorlati megvalósítása révén nemcsak az esélyegyenlőség feltételeinek a megteremtése a cél, hanem további fejlesztési forrásokhoz való hozzájárulás is. A program célja akkor valósul meg leginkább, ha együttműködés révén – önkormányzat koordinálásával - az érintett szervezetek és intézmények alkalmazkodnak a folyamatosan változó igényekhez és törekednek a programban meghatározott intézkedések megvalósítására.

Az észak-keleti és észak-alföld magyarországi régió az ország többi részétől fejlettség szempontjából hátrányosabb helyzetben van az alábbi okok miatt:

- születéskor várható élettartam a legalacsonyabbak között van;
- a roma lakosság komplex problémáinak orvoslása, szociális problémáinak minél előbbi megoldása várat magára;
- alacsony az iskolázottsági szint;
- analfabétizmus;
- rossz egészségügyi, szociális körülmények;
- alacsony foglalkoztatottság,

- magas munkanélküliségi arány;
- országos átlagtól magasabb arányú a tartós munkanélküliek száma;
- országos átlag alatti keresetek;
- időszerű népesség növekvő száma;
- aktív dolgozók csökkenő száma;
- munkahelyhiány a képzett munkaerő számára;
- csökken a települési népesség megtartó erő.

Tiszavasvári Város Önkormányzata mindent megtesz annak érdekében, hogy közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit se érjen, se faji, se etnikai, nemzetiségi, vallási, nemi, életkor, családi állapot, fogyatékoság vagy más okból fakadóan. A jogok érvényesülését, a megfelelő képviselést és az elismerést, embertársaink tiszteletben tartását minden fórumon, intézményben és a helyi munkáltatóknál is alapvető célul tűzzük ki. További célunk, hogy a város lakói itt helyben jussanak lehetőséghez az oktatás, a lakhatás, a kultúra, a sport, a szociális és egészségügyi szolgáltatás, a foglalkoztatás területén.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszavasvári Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel, Szakképzési Centrummal valamint a Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tiszavasvári Tagintézményével).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021. 06. 30-i módosítása

- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (a továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkntv.)
- a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (a továbbiakban: Mmtv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása

Tiszavasvári Város Önkormányzatának esélyegyenlőség területét érintő hatályos rendeletei a következők:

A gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátásokról, a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 7/2025. (IV. 28.) számú önkormányzati rendelete:

2025. június 1. napjától lépett hatályba a településen az új felülvizsgált gyermekjóléti rendelet, mely szabályozza a településen működő gyermekjóléti ellátások igénybevételei lehetőségeit, meghatározza azok térítési díjait.

Tiszavasvári Város Önkormányzat **gyermekjóléti ellátást biztosító intézményei: Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** (székhelye: 4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87.), valamint a **Tiszavasvári Bölcsőde** (székhelye: 4440 Tiszavasvári, Gombás András utca 8. A ép.).

Tiszavasvári Város Önkormányzata az alábbi gyermekjóléti alapellátásokat biztosítja: család-és gyermekjóléti szolgáltatás keretében a **Család- és Gyermekjóléti Szolgálat**, valamint a **Család- és Gyermekjóléti Központ**; a gyermekek napközbeni ellátása keretében a **bölcsőde**.

Tiszavasvári Város Önkormányzata a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központon keresztül biztosítja a család- és gyermekjóléti szolgáltatást, a Tiszavasvári Bölcsődén keresztül a bölcsődei ellátást.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat **ellátási területe** Tiszavasvári település közigazgatási területe, a Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Tiszavasvári járáshoz tartozó település közigazgatási területe, míg a bölcsőde ellátási területe Tiszavasvári és Rakamaz városok, Tiszadob nagyközség, valamint Tiszaeszlár, Tiszadada, Tímár, Tiszanagyfalu, Szabolcs, Szorgalmatos községek közigazgatási területe.

A Tiszavasvári Bölcsőde alapellátáson túl külön szolgáltatásként **időszakos gyermekfelügyeletet** működtet.

Tiszavasváriban a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások az idősek otthona, mint ápolást gondozást nyújtó intézmény; valamint a **fogyatékos személyek otthona**, mint ápolást gondozást nyújtó intézmény.

Tiszavasvári Város Önkormányzat szociális és gyermekjóléti intézménye a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** (4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87.)

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ keretében biztosított **szociális ellátások ellátási területe:**

- **étkeztetés:** Tiszavasvári Város és közigazgatási területe,
- **nappali ellátás:** Tiszavasvári Város és közigazgatási területe,
- **Család-és Gyermekjóléti Központ:** Tiszavasvári járáshoz tartozó települések közigazgatási területe,
- **Család-és Gyermekjóléti Szolgálat:** Tiszavasvári Város és közigazgatási területe,
- **házi segítségnyújtás:** Tiszavasvári Város és Szorgalmatos Község közigazgatási területe,
- **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:** Tiszavasvári város közigazgatási területe,
- **Támogató Szolgálat:** Tiszavasvári-, Tiszalök városok és Szorgalmatos-, Tiszadada-, Tiszadob községek közigazgatási területe,
- **Idősek Otthona**, mint ápolást gondozást nyújtó intézmény: Magyarország közigazgatási területe,
- **Fogyatékos személyek Otthona**, mint ápolást gondozást nyújtó intézmény: Magyarország közigazgatási területe,
- **a tanyagondnoki szolgáltatás ellátási területe:** Tiszavasvári-Józsefháza településrész közigazgatási területe.

Rendszeres havi települési támogatások (együttesen: települési támogatás):

- a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokhoz nyújtott települési támogatás;
- a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás;
- rendkívüli települési támogatás.

Eseti települési támogatások:

- egyszeri támogatás;
- gyógyászati segédeszközre fordított kiadásokhoz nyújtott települési támogatás;
- gyógyfürdő támogatás;
- rendkívüli települési támogatás (különösen: elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapítandó eseti rendkívüli települési támogatás, elemi kár bekövetkezése miatt nyújtott eseti rendkívüli települési támogatás, tüzelőanyag vásárlására nyújtható eseti rendkívüli települési támogatás).

Tiszavasvári Város Önkormányzata szociális rendelete a **7/2025. (IV. 28.)** rendelet, mely a már beépített módosításokkal 2026. 04. 01. nappal hatályos. Az ellátások típusai alapjaiban nem változnak az új rendelet bevezetésével a korábbiakhoz képest.

Lakások és nem lakás célú helyiségek bérletéről és elidegenítéséről, valamint a lakáscélú önkormányzati támogatásról szóló 9/2024. (III.28.) önkormányzati rendelete:

A Rendelet hatálya kiterjed a Tiszavasvári Város Önkormányzata tulajdonában álló lakásra és nem lakás célú helyiségre, az Önkormányzat által nyújtott lakáscélú támogatásra.

Az Önkormányzat tulajdonában lévő bérlakások a lakás hasznosításának célját tekintve lehetnek:

a) szociális helyzet alapján bérebe adható bérlakások,

b) költségelvű bérlakások:

- munkaköri lakások, melyek önkormányzati intézményben dolgozó munkavállaló részére bérebe adható bérlakások,
- bérlőkijelölés alapján történő elhelyezésre szolgáló bérlakások
- városi közérdekből bérebe adott bérlakások, melyek önkormányzati érdekből történő közérdekű feladatot ellátó személy, vagy Tiszavasváriban működő vállalkozás munkavállalója részére, munkaerő megtartása céljából bérebe adható bérlakások

c) „Esély és otthon – mindkettő lehetséges! Komplex beavatkozások a fiatalok elvándorlásának csökkentése érdekében Tiszavasváriban” megnevezésű EFOP-1.2.11-16-2017-00009 azonosítószámú pályázat keretében hasznosításra kerülő bérlakások.

d) TIVA-SZOLG Nonprofit Kft. részére saját feladatai ellátásához biztosított lakás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021-2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (II. ütemterv 2023-2034)

Országos Fogytékosságügyi Program (2026-2036) A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a **HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során a korábban készült stratégiákat, fejlesztési terveket, koncepciókat tekintettük át, és gondoskodtunk a programok közötti összhang megteremtéséről. Tekintettel arra, hogy a koncepciók, beszámolók jelentős mértékben tartalmazzák a jelenlegi programban tárgyalt célcsoportok bemutatását, helyzetük elemzését előfordul átfedés más programokban megjelenített adatokkal, elemzésekkel.

- **Tiszavasvári Város Közlekedési Koncepciója** (59/2016. (II.25.) Kt. számú határozat) tartalmazza a helyzetértékelést, a városi közlekedés területén megvalósítandó főbb célkitűzéseket, azok megvalósításának folyamatát, és célterületek felsorolását is.
- **Tiszavasvári szociális szolgáltatószervezési koncepciója** tartalmazza a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket, az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról, a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit, az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.
A legutolsó érvényes szociális szolgáltatószervezési koncepció a 327/2022. (XII.15.) Kt. határozattal elfogadott koncepció, mely tartalmilag több intézmény szociális és gyermekjóléti/gyermekevédelmi tevékenységét foglalja magában. A koncepció 2 évente felülvizsgálatra kerül.
- **Tiszavasvári Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)** a városi önkormányzat által elkészítendő, fejlesztési szemléletű, középtávot (7-8 évet) átfogó dokumentum, mely főként az Európai Unió által rendelkezésre bocsátott források felhasználását készíti elő és melynek eredményeként jelentős beruházások valósulhatnak meg. A legutóbbi ITS felülvizsgálatra 2023-ban került sor.
- **Tiszavasvári Város Önkormányzatának 70/2025. (III. 28.) Kt. számú határozattal elfogadott 2025-2029. évekre szóló gazdasági programjának** célja Tiszavasvári város működőképességének biztosítása, az önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak ellátásához szükséges gazdasági feltételek megteremtése, ezen feladatok magas szakmai színvonalon történő ellátása.

2.2 A Helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A 2012. év végén elkezdődtek a tárgyalások a **Tiszavasvári Többcélú Kistérségi Társulás** (a továbbiakban: TITKIT) **Tiszavasvári Szociális Egészségügyi Szolgáltató Központja**, valamint a **TITKIT Tiszavasvári Bölcsődéje** jövőbeni működését érintően tekintettel arra, hogy a Települési önkormányzatok többcélú Kistérségi Társulásairól szóló 2004. évi CVII. törvény 2013. január 1. napjától hatályon kívül helyezésre került.

A Társulási Tanács megkeresése alapján, testületünk döntött a TITKIT 2013. június 30. napjával történő jogutód nélküli megszűnése ügyében a 85/2013. (IV.4) Kt. számú határozatával.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisából, valamint a helyben rendelkezésünkre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásokból gyűjtöttük össze.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a **mélyszegénység**, mely nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is. Mélyszegénységről akkor beszélünk, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerőpiaci esélyek kiszűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. De vizsgálni lehetne a szenvedélybetegségek, az alkoholizmus, a drog megjelenésének szerepét is.

A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

„A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.”

(Cserti-Csapó-Orsós 2012)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

„A szegénység szociológiai meghatározása esetén a végső mérőeszköz legtöbbször a jövedelem. Szegénynek kell tekinteni egy személyt, egy családot, illetve egy embercsoportot abban az esetben, ha a rendelkezésükre álló erőforrások (anyagi, kulturális, társadalmi) oly mértékben korlátozottak, hogy kizárják őket a minimálisan megkövetelhető életformából.

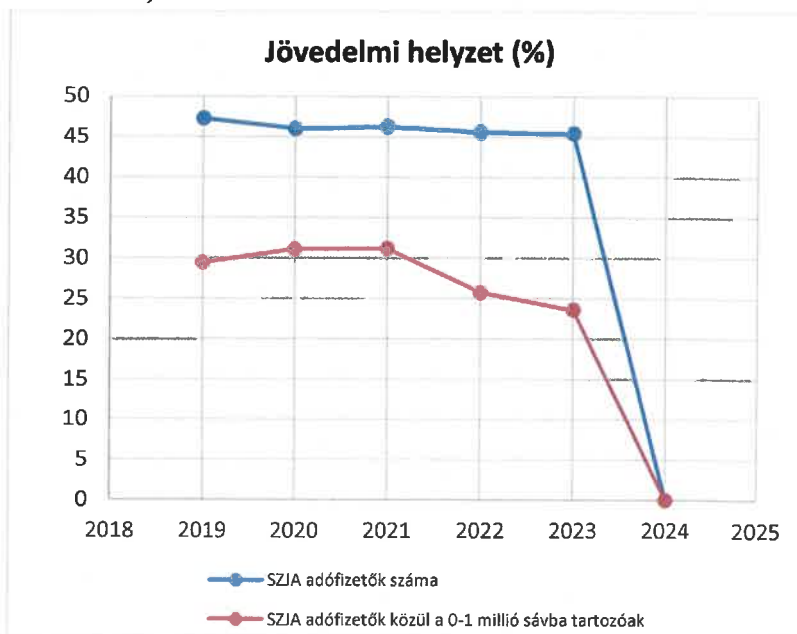
A folyamatosan csökkenő és gyorsan öregedő népesség miatt a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, köztük a cigányok/romák kizáródásának gazdasági és költségvetési költségei különösen akut problémát jelentenek. Magyarország népessége 2021-re 3,2 százalékkal is csökkenhet a 2009. évihez képest, miközben a 65 éves és idősebb népesség aránya 20,6 százalékra nő. Ezek a népesedési folyamatok az egyre csökkenő létszámú munkavállaló korú népességre különösen magas terheket rónak, mert velük párhuzamosan a nyugdíjrendszer és az egészségügy kiadásainak nagyobb mértékű növekedése várható. Ez a helyzet csak egy olyan munkavállalási korú népesség segítségével lesz javítható, amelyben minden közösség teljes egészében részt vesz a munkaerőpiacon *(Stratégia 2011)*

Jelentősek a területi egyenlőtlenségek: a munkanélküli-ellátás, valamint az egyéb szociális jövedelmeken belül a rendszeres segély aránya Magyarországon még mindig az észak-alföldi és az észak-magyarországi régióban a legmagasabb, ahol a szegénység elsődleges oka továbbra is az alacsony foglalkoztatottság és a hozzá szorosan kapcsolódó alacsony iskolázottság.”

*(Cserti Csapó Tibor – Orsós Anna:
A mélyszegénységben élők és a cigányok/romák
helyzete, esélyegyenlősége)*

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2019	47,27	29,44
2020	46,02	31,11
2021	46,29	31,17
2022	45,63	25,76
2023	45,44	23,61
2024	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók százalékos aránya 2023. évben a legalacsonyabb, 23,61 %.

A tiszavasvári lakosok vagyoni helyzetének értékeléséhez hozzátartozik a település lakásállományára vonatkozó adatok, valamint a gépjármű-fizetési kötelezettségek alá eső személygépkocsik száma is. A komfort nélküli önkormányzati bérlakások száma 2023. december 31-én 12 db. Ezek a bérlakások többnyire a város külső részén találhatóak (Büdi városrész, Gépállomás út és környéke).

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.) és a Mötvenben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

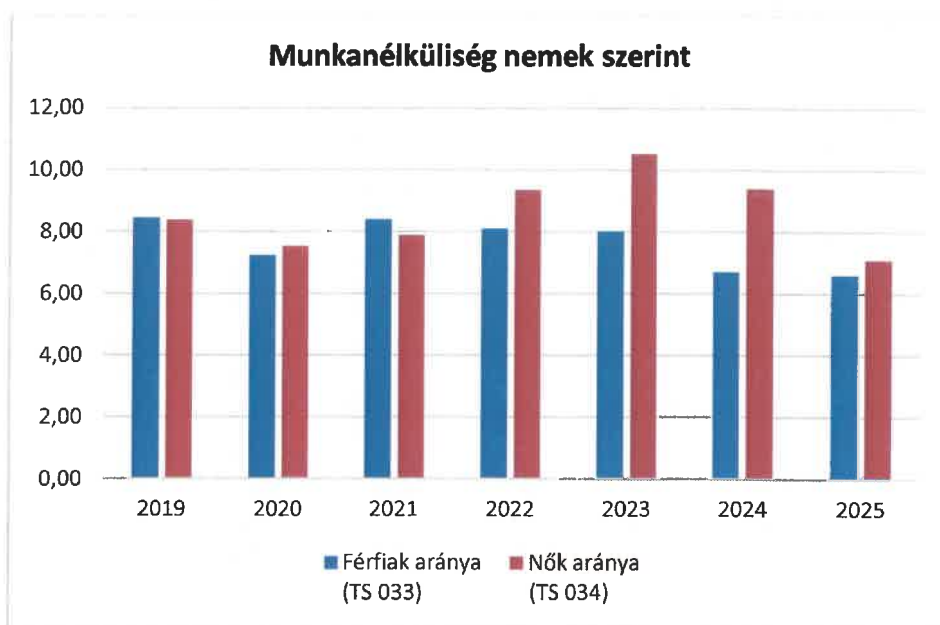
a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő emberek. A munkanélküliség mind az állástalan személy, mind pedig a gazdaság és a társadalom szempontjából súlyos probléma, amely átmenetileg, vagy tartósan jövedelemhiányt okoz. A tartós munkanélküliség anyagi veszteséggel jár és elszegényedéshez, társadalmi kirekesztettséghez vezet.

Tiszavasvári munkanélküliségének alakulását döntően a helyi vállalkozások, valamint a környező települések munkaerő-felvevő képessége határozza meg.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2019	8,45	8,39	8,42%
2020	7,24	7,54	7,39%
2021	8,40	7,89	8,15%
2022	8,10	9,36	8,73%
2023	8,01	10,52	9,27%
2024	6,70	9,40	8,05%
2025	6,60	7,10	6,90%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

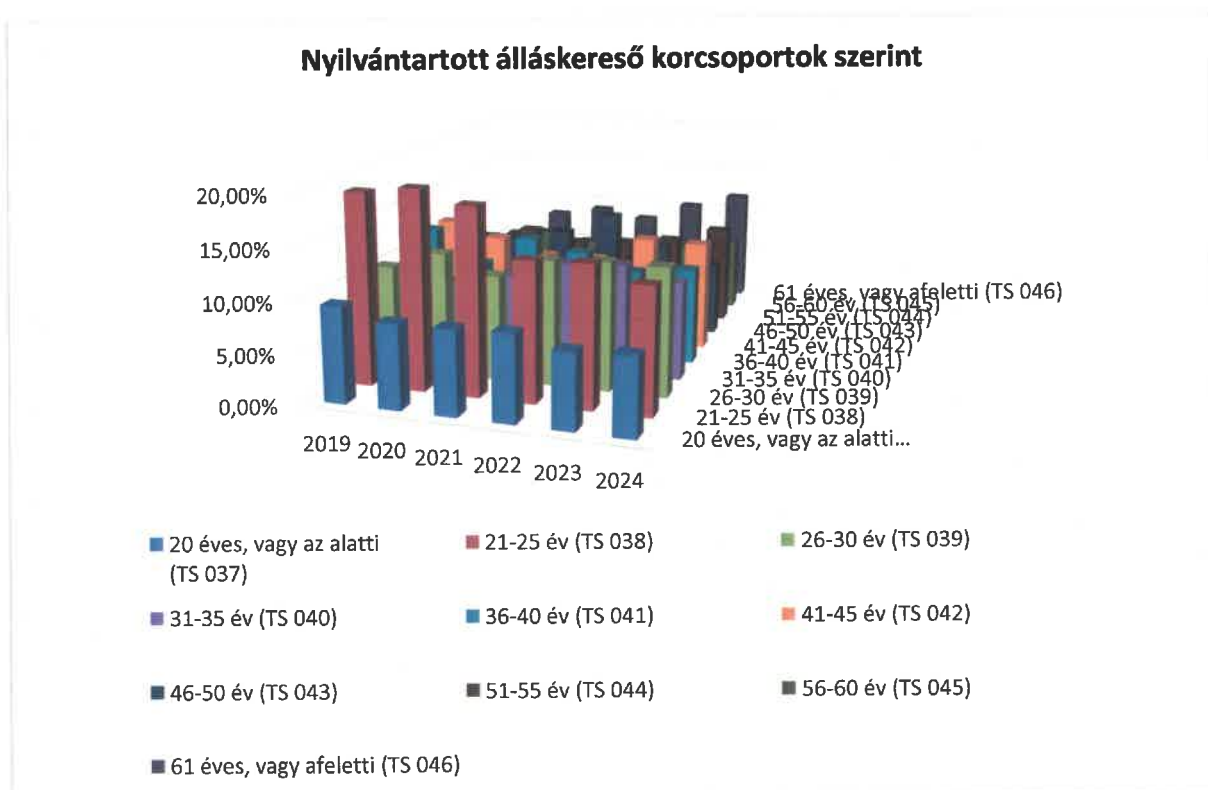

A fenti táblázatban jól látható, hogy az aktív korú lakosok körében változóan alakul mind a nők mind a férfiak tekintetében is az álláskeresők száma. 2020. évben volt a legalacsonyabb a nyilvántartott álláskeresők száma. 2024. I-III. negyedévben a munkanélküliség aránya országosan 4,3 %, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 6,4 %².

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen		706	612	670	714	754
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	67,00	51,00	56,00	61,00	56,00	50,00
	%	9,49%	8,33%	8,36%	8,54%	7,43%	7,65%
21-25 év (TS 038)	Fő	135,00	121,00	124,00	98,00	105,00	81,00
	%	19,12%	19,77%	18,51%	13,73%	13,93%	12,39%
26-30 év (TS 039)	Fő	74,00	75,00	70,00	89,00	96,00	83,00
	%	10,48%	12,25%	10,45%	12,46%	12,73%	12,69%
31-35 év (TS 040)	Fő	65,00	48,00	61,00	77,00	84,00	64,00
	%	9,21%	7,84%	9,10%	10,78%	11,14%	9,79%
36-40 év (TS 041)	Fő	84,00	53,00	78,00	76,00	68,00	63,00
	%	11,90%	8,66%	11,64%	10,64%	9,02%	9,63%
41-45 év (TS 042)	Fő	82,00	62,00	58,00	62,00	84,00	72,00
	%	11,61%	10,13%	8,66%	8,68%	11,14%	11,01%
46-50 év (TS 043)	Fő	65,00	54,00	67,00	87,00	69,00	49,00
	%	9,21%	8,82%	10,00%	12,18%	9,15%	7,49%
51-55 év (TS 044)	Fő	53,00	53,00	51,00	57,00	65,00	66,00
	%	7,51%	8,66%	7,61%	7,98%	8,62%	10,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	43,00	44,00	43,00	47,00	49,00	49,00
	%	6,09%	7,19%	6,42%	6,58%	6,50%	7,49%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	38,00	51,00	62,00	60,00	78,00	77,00
	%	5,38%	8,33%	9,25%	8,40%	10,34%	11,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

² KSH adat- Munkanélküliségi ráta

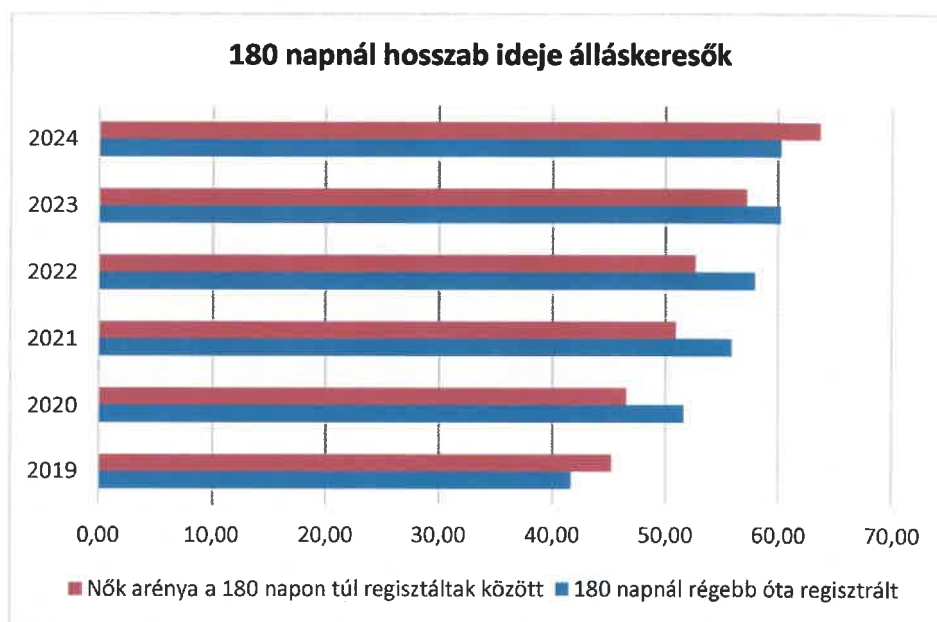

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontásában látható, hogy a munkanélküliség a különböző korosztályok esetén minként változik.

Megfigyelhető, hogy településünkön a nyilvántartott álláskeresők száma 2019-2020. évben lecsökkent, majd növekedés indult el. A korcsoportonkénti bontásban a regisztrált munkanélküliek száma változó képet mutat.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2019	41,64	45,24
2020	51,63	46,52
2021	55,97	50,93
2022	57,98	52,66
2023	60,21	57,27
2024	60,24	63,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

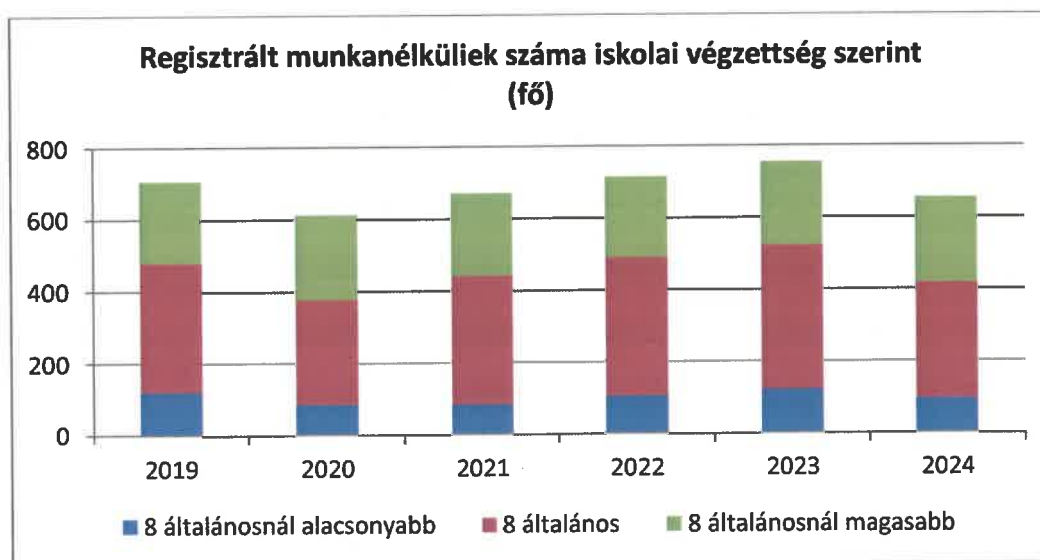
A tartós munkanélküliek száma folyamatos növekedést mutat Tiszavasváriban, 5 év alatt közel 20 %-kal emelkedett meg. Változás vehető észre a nyilvántartott munkanélküli nők és férfiak számában. 2026 áprilisában a tartós álláskeresők száma Tiszavasváriban 197 fő, melyből 96 fő férfi és 101 fő nő.

b) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	706	118	16,71%	360	50,99%	228	32,29%
2020	612	83	13,56%	293	47,88%	236	38,56%
2021	670	82	12,24%	359	53,58%	229	34,18%
2022	714	103	14,43%	387	54,20%	224	31,37%
2023	754	120	15,92%	402	53,32%	232	30,77%
2024	654	94	14,37%	323	49,39%	237	36,24%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

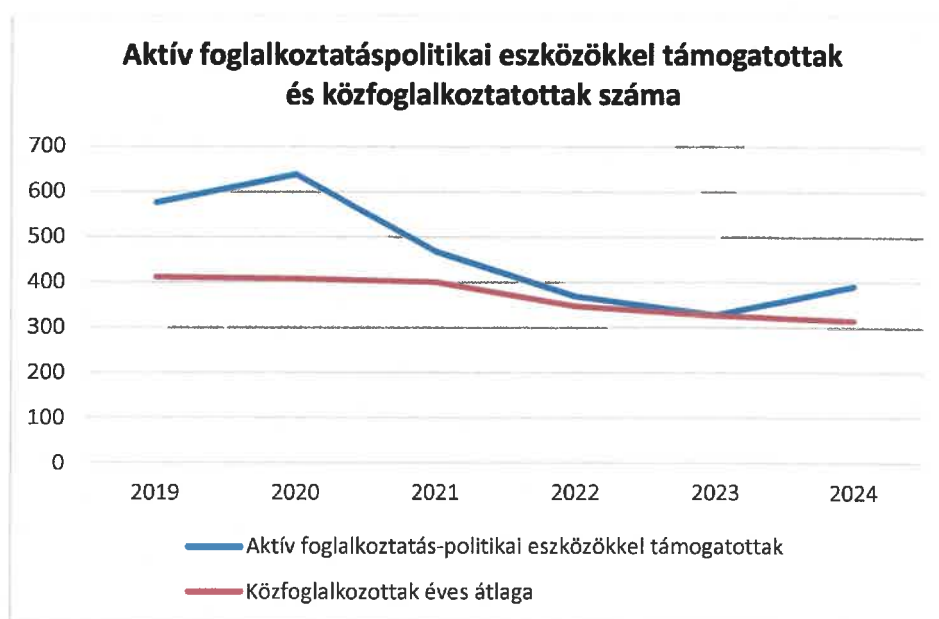
A 3.2.4. számú táblázat foglalja össze, hogy az álláskeresők száma a 2020. évben volt a legalacsonyabb, összesen 612 fő. Tiszavasváriban 2026. április hónapban 10 fő diplomás nyilvántartott van, ebből 1 fő 30 év alatti.

Településünkön némileg a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűek száma viszonylag állandó értéket mutat, annak ellenére, hogy 2022-2023-ban egy kisebb emelkedés volt tapasztalható. Sajnos megfigyelhető, hogy a lassan javuló tendencia hamar megfordul, hiszen újratermelődik az alacsony végzettségű munkanélküliek aránya.

c) Közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2019	576	411
2020	638	408
2021	468	400
2022	369	347
2023	327	326
2024	391	315

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2017. május 1. napjától a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. látja el a közfoglalkoztatás feladatait a Tiszavasvári Város Önkormányzatával kötött Közszolgáltatási szerződés alapján az alábbiakban:

- Közfoglalkoztatással összefüggő feladatellátás;
- Zöldterület fenntartás a város területén az önkormányzat tulajdonában lévő területeken és közterületeken;
- Városüzemeltetési feladatok, ezen belül köztisztasági feladatok;
- Közutak, hidak karbantartása.

A közfoglalkoztatottak számának éves átlaga 2019 és 2024 között 411 főről 311 főre csökkent, míg az aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak száma 576 főről 391 főre mérséklődött.

A Járási Startprogram keretében az alábbi programelemek kerültek megvalósításra 2024-ben:

1. Szociális jellegű program

A korábbi évben működtetett start mintaprogramok ráépülő programként folytatódtak (illegális, közút, belvív, mg-i földút, bio). Illegális hulladéklerakók felszámolása (350 m³ hulladék), mezőgazdasági földutak rendbetétele, parlagfű mentesítés (13.000 m²).

A település belvízelvezető rendszerének folyamatos karbantartása, az ároktakarítás kiemelten fontos önkormányzati feladat (kaszálás, takarítás).

Az árkok menti terület kaszálása, fűnyírása, a levágott nyesedék elszállítása szintén nagyon fontos állandó karbantartási feladat ezen program keretében. A zöldhulladékot aprítják, a Sopron úti telephelyen komposztként bedolgozásra kerül a földbe.

A települési közúthálózat rendbetételét, útjavítást, illetve út padkák javítása feladatot kiegészítette a K.ft. az utak melletti területek takarításával, bozótvágással, kaszálással, útra hajló ágak lenyесésével.

Munkavégzés helye: az Önkormányzat három telephelyén Fecske köz, Soproni út, Temető u.

2. Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás

A program során a korábbi évekhez hasonlóan betonelemek gyártását: járdalapot, betonoszlopot, beton vízelvezetőt, urna keszont és fedlap gyártását végezték. A Fecske köz és a Soproni úti telephelyen a közmunkások folyamatos a gépek, szerszámok napi szintű karbantartása. A Báthori utcai telephelyen munkagépek és szerszámok karbantartását, illetve elhasználdott csatornafedelekek újítását és készítését, kukák gyártását, padok újítását végezték el. Feladatuk a játszótérek karbantartása, festése.

3. Mezőgazdaság

A mezőgazdasági program több részből áll össze. A növénytermesztés a Soproni úti önkormányzati földterületeken történik. A szabad-területi zöldségtermesztést, elsősorban konyhakerti növények termesztését 6,6 ha területen (paradicsom 0,3 ha; paprika 0,4 ha; káposzta 0,5 ha; uborka 0,4 ha; vöröshagyma 0,8 ha; kukorica 2 ha; energianyár 2,2 ha) folytatták. A meglévő 2 db fóliasátorban zöldségtermesztés történt. Mindemellett 500 db tojótyúkot tartottak 2024-ben a Sopron úti telephelyen.

d) A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Településünk kedvezőnek mondható közlekedés-földrajzi adottságokkal rendelkezik. A város 10 km-re fekszik az M3-as autópálya legközelebbi lehajtójától, és 28,5 km-re a mind közúton, mind vasúton megközelíthető vármegyeshelytől, Nyíregyházától.

Az önkormányzat intézményrendszerén keresztül a város legjelentősebb foglalkoztatójának minősül, emellett a Tiva-Szolg Nonprofit Kft.-n keresztül szervezi a közmunkaprogramokat is.

Az önkormányzat kereste az ipari park vagy iparterület kialakításának és fejlesztésének lehetőségeit. Pályázatot nyújtott be a TOP-1.1.1-15 kódszámú „Felhívás ipari parkok, iparterületek fejlesztésére” című pályázati felhívásra 2016-ban TOP-1.1.1-15SB1-2016-00005

azonosítószámon. A fejlesztés célja egy iparterület létrehozása volt Tiszavasváriban, amely telephelyként szolgálhat kis- és középvállalkozások számára. A 2023-ban megvalósult fejlesztés eredményeként a Büdi városrészen, a Daráló utcában 6 db ipari-gazdasági beruházásra alkalmas ingatlan került kialakításra kerítéssel és teljes közmű ellátással (gáz, elektromos áram, ivóvíz, szennyvíz), mely ingatlanok alkalmasak - terület nagyságtól függően – 350 m² – 560 m² nagyságú épület elhelyezésére. Megvalósult továbbá az ingatlanok megközelítést szolgáló rossz minőségű aszfaltozott út szélesítése és felújítása aszfaltozással, padkázással, valamint új aszfaltozott útszakasz kialakítása csapadékvíz elvezetéssel és közvilágítással ellátva.

2022-ben TOP_PLUSZ-1.1.1-21-SB1-2022-00010 azonosítószámon ismét pályázatot nyújtott be az önkormányzat. A fejlesztés célja a TOP-1.1.1-15-SB1-2016-00005 azonosítószámú pályázatból megvalósított iparterület továbbfejlesztése, mellyel a kis- és középvállalkozások számára vonzóbbá válnak a területek.

A fejlesztés eredményeként a Daráló utcában lévő 4 db teljes közművesítéssel ellátott ipari-gazdasági beruházásra alkalmas ingatlanon (0371/17, 0371/18, 0371/21, 0378/23 hrsz) kialakításra kerülnek az útcsatlakozások és néhány belső parkoló, szaniter konténer, valamint az ingatlanokat napelemes megvilágítással és kamerával látjuk el a biztonságos telephelyek kialakítása érdekében. Megvalósul továbbá az ipari park területén egy magánút aszfaltozása, padkázása, valamint annak csapadékvíz elvezetése és közvilágítással történő ellátása. A projekt várható befejezése 2026. december 31.

Jelentős munkaerőt foglalkoztat a nagy múltú Alkaloida Vegyészeti Gyár Zrt., ahol képzett szakemberek számára folyamatosan biztosítanak új munkalehetőséget. A Járműszerelvényt Gyártó Zrt. tiszavasvári telephelyén szintén folyamatos fejlesztések zajlanak. Uniós források igénybevételével a munkahelyteremtő bővítést hajtottak végre.

Fontos foglalkoztató a városban a gépészeti-épületgépészeti profilú Quick 2000 Kft. és a felsőruházati termékeket gyártó Nyírség-Mode Kft. Mindkét cég jelentős uniós forrásokat tudott igénybe venni a közelmúltban termelő-gyártó kapacitásának fejlesztésére.

A Sotiva Seed Kft. egy korábbi gyárüzem megvásárlásával, felújításával és átalakításával többirányú tevékenységet folytat a településen. Oktatási, szakképzési feladatok mellett gyártási, mezőgazdasági termelési- és feldolgozási feladatokat is ellátnak.

A White Wings Food Kft. kacsá válogatás jelent meg utoljára Tiszavasváriban.

Térségben működő foglalkoztatási programok

Több mint 150 millió forint kormányzati támogatással épült fel az épületgépészeti kivitelezéssel foglalkozó Hot and Cold Therm Kft. tanműhelye, amelynek segítségével 60 tanuló folyamatos képzése valósul meg Tiszalökön 2017 szeptemberétől.

Szintén 2017 szeptemberében került megkötésre a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal és Tiszalök Városa közötti együttműködési megállapodás. Ennek köszönhetően TOP-forrásból finanszírozott Foglalkoztatási Paktum kezdte meg működését, mely összefogja a munkaadók igényeit és lehetőséget biztosít TOP_PLUSZ-3.1.1 forrásból (2024-től folyamatosan) nagyságrendileg 250 fő, GINOP_PLUSZ- 3.1.1. és 4.1.1. program forrásból is mintegy 300 fő foglalkoztatása és képzése kerül támogatásra a járásban.

Foglalkoztatás bővítését célzó uniós támogatást nyert el a településen a Magyar Manufaktúra Kft. fűrészáru gyártó kapacitás kialakítására és a TISZAFÁ-TRADE Épület- és Bútorasztalos Kft. kapacitásbővítésre.

A járás másik városi rangú településén, Rakamazon is több foglalkoztatás- és kapacitásbővítő beruházás van folyamatban a vállalkezési szféra részéről uniós támogatással:

- Alanex Kft. termelési hatékonyságnövelése és termékfejlesztése,
- An-no 94 Bt ültetvénytelepítési programokra,
- A.T.T Acélszerkezet Gyártó Kft. technológia korszerűsítésére,
- ReMat Hulladékhasznosító Zrt. termelési kapacitás bővítésére.

e) Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályának illetékessége Tiszavasvári, Tiszalök, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár, Szorgalmatos településekre terjed ki. Ezeken a településeken végeznek munkaerő-közvetítést, nyújtanak foglalkozási és munkaerő-piaci információkat, illetve igyekeznek kiszolgálni a hozzájuk forduló álláskeresőket és munkaadók igényeit. Természetesen, mint országos hálózattal rendelkező munkaerő-közvetítő szervezet igény szerint ingyenesen keresnek és kínálnak munkaerőt az ország bármely pontján.

A járásban 2024-ben 1 599 bejegyzett vállalkozás működik, ebből 205 Kft, 255 Bt. és 1 343 az egyéni vállalkozások száma.

Osztályuk mintegy 300 munkaadóval tart rendszeres, aktív kapcsolatot. Működési területeik között jellemző a gyógyszergyártás, feldolgozóipar, mezőgazdaság, fémfeldolgozás, építőipar, illetve a nonprofit szférában a szociális ellátás és az oktatás.

A regisztrált álláskeresőket számának alakulása a járásban (2020-2026)

TELEPÜLÉS	REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK					
	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2026.ápr.
SZORGALMATOS		55	47	49	34	28
TISZADADA		166	139	131	101	95
TISZADOB		155	151	138	130	122
TISZAESZLÁR		218	177	187	142	109
TISZALÖK		240	209	212	157	193
TISZAVASVÁRI		733	769	763	654	672
Tiszavasvári Járás	1621	1567	1492	1480	1218	1219
Munkaképes korú (fő)	16867	16570	16297	16116	16450	
*Relatív mutató (%)	9,8	9,45	9,2	9,2	7,5	

*Álláskereső/munkaképes korúak

A munkaképes korú lakosság száma a járásban az 2023-ig folyamatosan csökkent.

Tiszavasváriban 2021. 733 fő, míg 2026. áprilisban 672 fő volt a regisztrált álláskeresőket száma, Tiszavasvári járásban pedig 1219 fő.

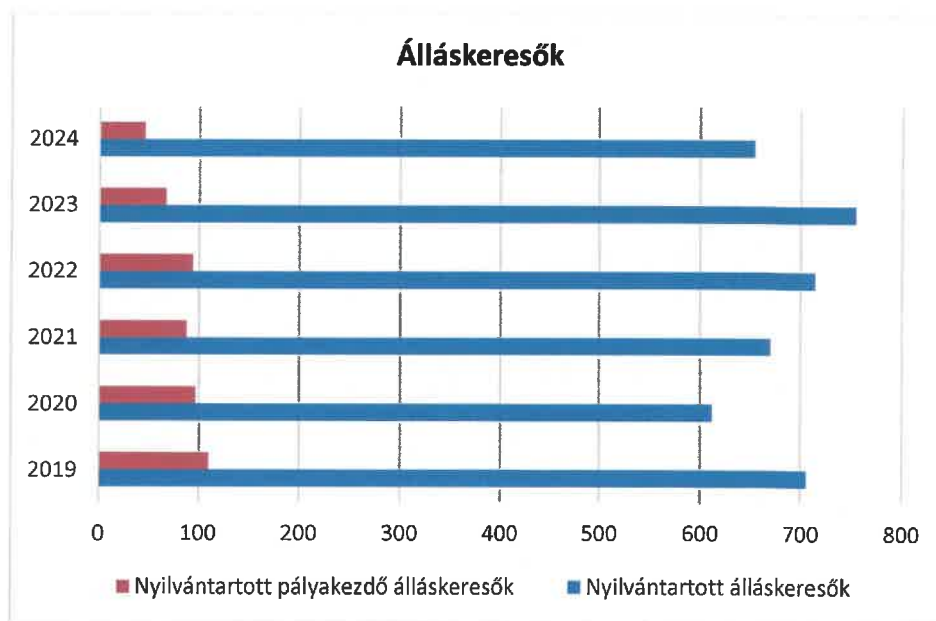
A tiszavasvári álláskeresőkettel kapcsolatosan lényeges még kiemelni, hogy

- szakképzetlen: 64 százalék,

- a 30 év alattiak száma: 236 fő,
- a 30 év alatti szakképzetlen: 156 fő.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2019	706	110
2020	612	97
2021	670	88
2022	714	94
2023	754	67
2024	654	46

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban a 2019-2024-es években a nyilvántartott álláskeresők, valamint a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma tekintetében változó értékeket láthatunk. Az álláskeresők száma jellemzően 600-700 fő között változik, melyből a pályakezdő álláskeresők száma lecsökkent ugyanezen vizsgált időszakban 110-ről 46 főre.

f) Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A fiatalok nyílt munkaerőpiacra történő elhelyezkedésének elősegítésére az Ifjúsági Garancia Rendszer (IGR) és a GINOP-5.2.1-14-2015-00001 keretében volt lehetőség. Ez a program 2023. december 31-én befejeződött.

Az Európai Unió forrásból megvalósuló, 2020-2027 uniós költségvetéshez kapcsolódó GINOP-PLUSZ-3.1.1., GINOP-PLUSZ-4.1.1., és TOP-PLUSZ-3.1.1. támogatási felhívások az nfsz.munka.hu oldalon ismerhetők meg.

Az Ifjúsági Garancia Rendszer célja, hogy a 30 év alatti nem foglalkoztatott fiatalok minél rövidebb időt töltsenek munkanélküliségben, inaktivitásban vagy tanulás nélkül, illetve hogy személyre szabott segítséget kapjanak a munkaerő-piaci helyzetük javításához.

A rendszer által nyújtott lehetőségeknek köszönhetően a szakképzetlen fiatalok visszatérhetnek a tanuláshoz, egy új lehetőséget kapnak a gazdaság igényeihez igazodó szakképesítés megszerzésére. A szakképzett fiatalok esetében a munkatapasztalat megszerzésére, illetve a versenyszférában történő elhelyezkedés segítésére helyeződik a hangsúly.

Az IGR azokat a 30 év alatti (15-29 év közötti) nem tanuló, nem dolgozó fiatalokat kívánja támogatni, akik esetében több segítő szolgáltatás és támogatás szükséges az elhelyezkedéshez, képzéséhez. Az IGR célcsoportjába mindazon fiatalok beletartoznak, akik álláskeresőként vagy egyéb módon (akár szolgáltatást, közvetítést igénylőként) nyilvántartottak a járási hivatal foglalkoztatási osztályán, illetve akkor is, ha a járási hivatal foglalkoztatási osztályán nyilvántartásban semmilyen módon nem szerepelnek még.

A foglalkoztatási szerv az IGR-en belül a fiatalok részére konkrét ajánlatot tesz, melyek az alábbiak lehetnek:

- támogatás nélküli foglalkoztatás,
- közvetítés,
- gyakornoki program,
- nappali tagozatos támogatás nélküli oktatás,
- fiatalok vállalkozóvá válási támogatása,
- szolgáltatás, képzés, foglalkoztatás, vállalkozóvá válás, lakhatási támogatás (GINOP-PLUSZ 4.1.1).

A GINOP-PLUSZ 4.1.1 programban a 30. életévüket be nem töltött álláskeresők – akiket az állami foglalkoztatási szerv álláskeresőként nyilvántart – az alábbi támogatásban részesülhetnek:

- Képzési költségek támogatása:
 - A tanfolyami díj 100%-os támogatása,
 - A keresetpótló juttatás (a közfoglalkoztatási minimálbérrel megegyező összeg, jelenleg 81530.-Ft/hó).
- Foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás:

A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 70%-os támogatása. A támogatás időtartama legfeljebb 8 hónap támogatás 4 hónapos továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett.
- Béreköltség támogatás:
 - 90 napos munkatapasztalat-szerzés céljából nyújtott támogatás. A támogatás mértéke a munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-os támogatása, a támogatás időtartama legfeljebb 90 nap.
 - Béreköltség támogatás nyújtása a munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a erejéig. A támogatás időtartama legfeljebb 6 hónap támogatás 3 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett.
 - Alacsony iskolai végzettségű fiatalok esetében béreköltség támogatás nyújtása a munkabér és a szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a erejéig. A támogatás

időtartama legfeljebb 10 hónap támogatás 5 hónap továbbfoglalkoztatási kötelezettség mellett.

- Vállalkozóvá válási támogatás:

A támogatás a minimálbér összegéig nyújtható 6 hónap időtartamra.

- Lakhatási támogatás

Támogatás legfeljebb 12 hónapra adható a lakóhelyüktől távol munkát vállaló résztvevők lakhatásához, amennyiben létesített foglalkoztatási, illetve lakóingatlan bérleti jogviszonyuk megfelel a jogszabályi feltételeknek. E támogatás esetében szükséges, hogy a résztvevő ismerje a munkába járással összefüggő terhek csökkentését célzó támogatásokat, valamint a munkaerő-toborzás támogatásáról szóló 39/1998 (III.4.) Korm. rendeletben előírt feltételeket, mert azoktól eltérni nem lehet. A támogatással csak az álláskeresőként bevont IGR résztvevők támogathatók.

Az IGR szolgáltatási és támogatási programelem-kínálatából olyan segítő tevékenységek választhatók ki a résztvevő fiatalok számára, amelyek a képzést, a támogatott foglalkoztatást, a lakhatási támogatást, valamint a vállalkozóvá válást, illetve ezen támogatások igénybevételét segítik, továbbá azok a szolgáltatások, amelyek hozzájárulnak a résztvevő munkaerő-piaci esélyeinek javításához, személyes fejlődéséhez.

A járási hivatal foglalkoztatási osztálya és az álláskereső fiatal közös elképzelése alapján kerül sor az IGR megállapodás aláírására, ebben a dokumentumban rögzítik a lebonyolítás módját, az azzal kapcsolatos tudnivalókat, az elérendő cél érdekében vállalt kötelezettségeket. A fenti eszközöknek köszönhetően a következő eredményeket érték el járási szinten. Foglalkoztatásban Tiszavasvári lakhelyűek aránya 60 %, míg a képzés esetén 50 %.

Ebben az évben mintegy 50 féle tanfolyam közül választhattak a tanulni vágyók, (természetesen a bemeneti feltételeknek megfelelően). Emellett a szakképzetlen dolgozni akarókat is 2-3 hónapon belül el tudták-tudják helyezni.

g) Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A hátrányos helyzetű csoportok tagjainak, illetve a roma származású lakosság foglalkoztatása településünkön, alacsony iskolai végzettségükre tekintettel is a közfoglalkoztatás keretében jellemző, de pontos adattal e tekintetben nem rendelkezünk. A Tiva-Szolg Nonprofit Kft. foglalkozik az önkormányzati saját fenntartású intézményekben foglalkoztatottak esetében a munkaügyi feladatok ellátásával a közmunkaprogramok esetében. Ezen két társadalmi csoport intézményi alkalmazásának létszáma tekintetében azért nem rendelkezünk pontos adatokkal, mivel az, hogy ki milyen nemzetiségűnek vallja magát, illetve, hogy milyen az anyagi helyzete, olyan személyes adatok, amelyekről a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. nem tájékozódhat a dolgozó felvételekor.

Ezen kívül foglalkoztatásuk az önkormányzati költségvetési szerveknél is előfordul, de kisebb számban.

h) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetésről a foglalkoztatás területén adatokkal nem rendelkezünk, célunk az esélyegyenlőség megvalósítása az ilyen típusú megkülönböztetés teljes kizárása, megelőzése.

i) Digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

2018-tól Digitális Jólét Program Pontként működik a Városi Könyvtár, s kiemelt feladatuknak tekintik a 65 éven felüliek digitális kompetenciafejlesztését tanfolyamok indításával, több részből álló ismeretterjesztő előadások megtartásával. Mentor segíti az igények minél teljesebb körű kiszolgálását.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) szabályozása alapján a magyar önkormányzati rendszer széles (tág) hatáskörű modell, azaz az Mötv. szerint a helyi önkormányzatok a helyi közügyek teljességét kötelesek ellátni. Helyi közügynek minősül a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátása, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek a megteremtése.

E széles hatáskörnek része a szociális szolgáltatások, valamint néhány pénzbeli és természetbeni ellátás biztosítása. Az Mötv. 13. § (1) bekezdése - 8. és 8.a pontjában szerepel a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások - taxatív tartalmazza az önkormányzat azon feladatait, melyeket működése során biztosítania kötelező.

Az ellátási kör szabályait szociális ellátások, valamint szolgáltatások esetében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.), gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások esetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) tartalmazza.

Segélyfajták a támogatás gyakorisága szerint	Segélyfajták a juttatás módja szerint	
	Pénzbeli	Természetbeni
Járási Hivatal hatáskörébe tartozó ellátások:		
Rendszeres	- ápolási díj; - aktív korúak ellátása (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély); - időskorúak járadékát; - tartós ápolást végzők időskori támogatása	- közgyógyellátás; - egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság
Rendkívüli		
Helyi önkormányzat képviselő-testülete hatáskörébe tartozó ellátások:		
Rendszeres	- felsőoktatásban résztvevő diákok települési támogatása; - ápolási támogatás; - rendkívüli települési támogatás	- lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadásokhoz nyújtott települési támogatás; - a gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtott települési

		támogatás
Rendkívüli	- egyszeri támogatás; - gyógyászati segédeszközre fordított kiadásokhoz nyújtott települési támogatás; - rendkívüli települési támogatás (különösen: elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapítandó eseti rendkívüli települési támogatás, elemi kár bekövetkezése miatt nyújtott eseti rendkívüli települési támogatás, tüzelőanyag vásárlására nyújtható eseti rendkívüli települési támogatás)	- köztemetés; - a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó közüzemi díjhátralékhoz nyújtott települési támogatás; - gyógyfürdő támogatás

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására jogosultak pénzbeli ellátásának 2 típusa van:

- a foglalkoztatást helyettesítő támogatás,
- a rendszeres szociális segély.

A jogosultság megállapításának feltételei:

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. A járási hivatal aktív korúak ellátására való jogosultságot állapít meg annak az aktív korú személynek, aki a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993-évi III. tv. feltételeinek megfelel ezen ellátási formára.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskereső ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	706	8,95%	124	17,56%
2020	612	7,86%	113	18,46%
2021	670	8,68%	129	19,25%
2022	714	9,34%	122	17,09%
2023	754	9,89%	149	19,76%
2024	654	8,58%	136	20,80%

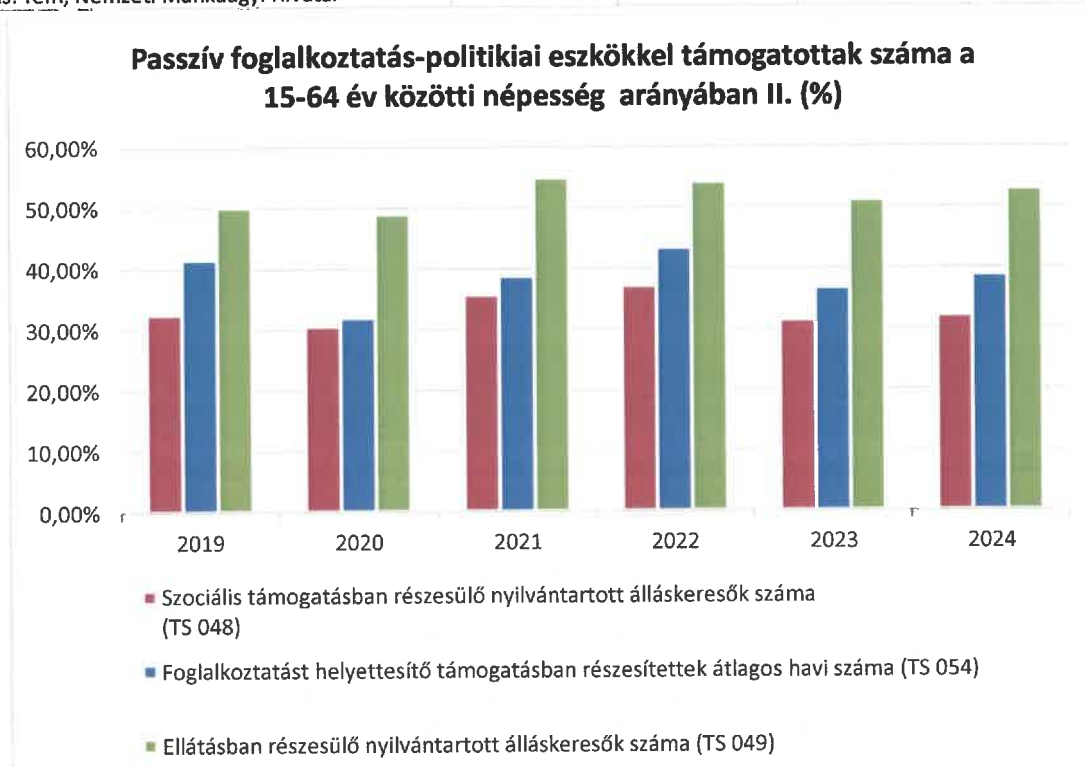
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

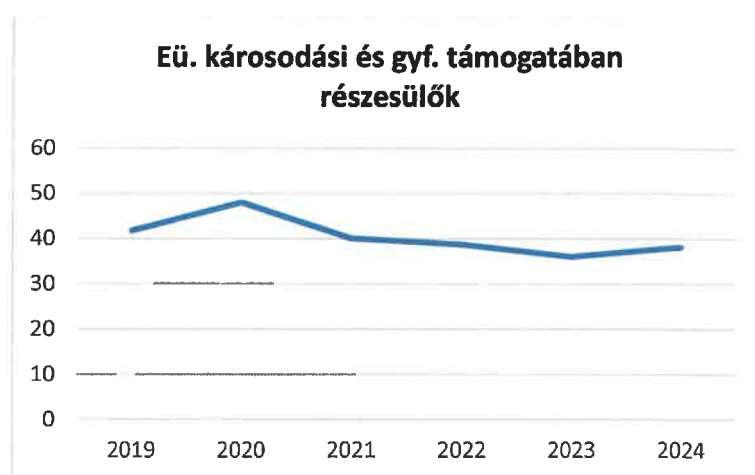
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2019	230	32,58%	293	41,56%	354	50,14%
2020	187	30,56%	196	31,94%	300	49,02%
2021	239	35,67%	259	38,69%	368	54,93%
2022	265	37,11%	309	43,28%	387	54,20%
2023	237	31,43%	276	36,67%	386	51,19%
2024	210	32,11%	253	38,74%	346	52,91%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2019	42
2020	48
2021	40
2022	39
2023	36
2024	38

Forrás: TeIR, KSH

Megfigyelhető, hogy a 2020. és 2023. között folyamatosan csökkent az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma, mely 2024-ben csekély növekedést mutatott.

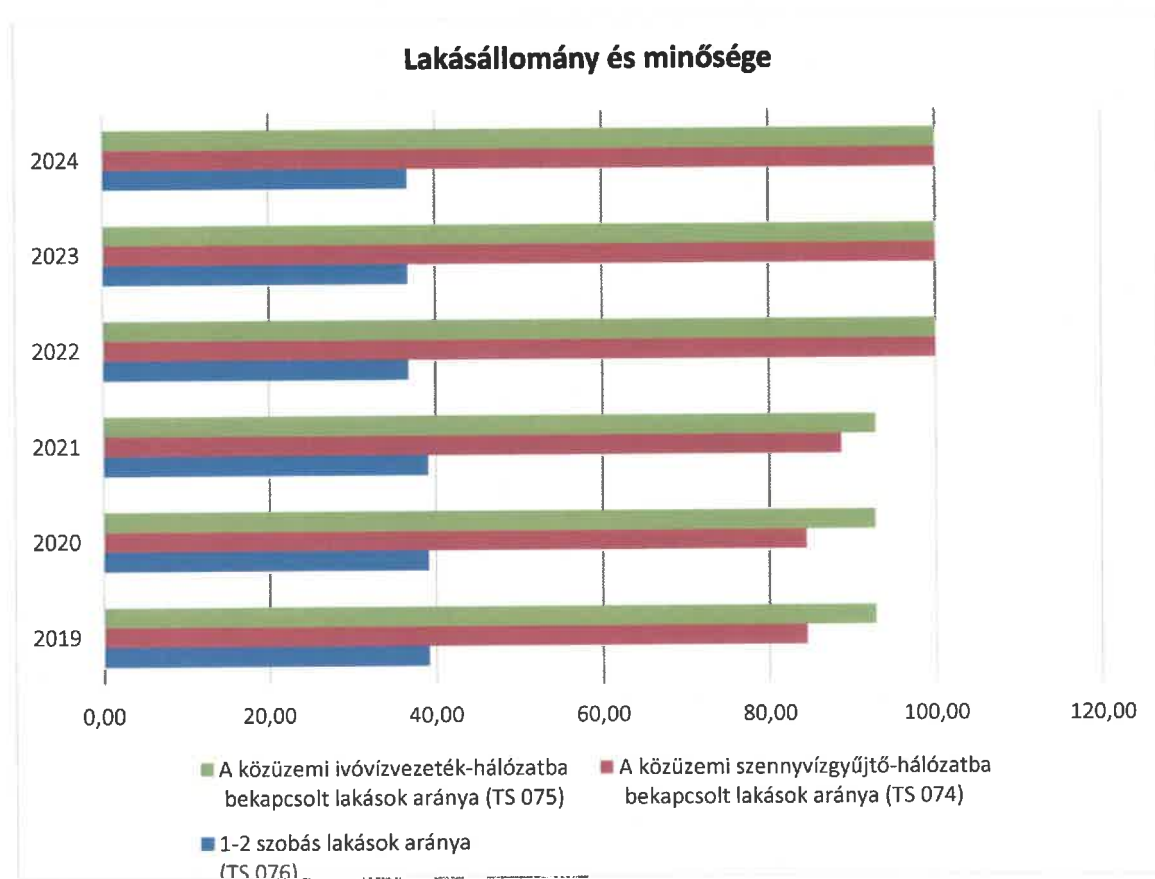
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2019	4571	2	0,44	39,16	84,49	92,80
2020	4573	3	0,66	39,12	84,45	92,76
2021	4572	0	0,00	39,11	88,63	92,78
2022	4501	2	0,44	36,79	100,00	100,00
2023	4499	1	0,22	36,76	100,00	100,00
2024	4501	4	0,89	36,70	99,96	99,96

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) Bérletlakás-állomány

Tiszavasvári Város Önkormányzata tulajdonában 2025. december 31-én 62 db bérletlakás volt 28 db épületben.

Az önkormányzati bérletlakások kategóriái hasznosításuk célját tekintve a következők:

- szociális helyzet alapján bérbe adható bérletlakások,
- költségelvű bérletlakások:

- munkaköri lakások, melyek önkormányzati intézményben dolgozó munkavállaló részére bérbe adható bérlakások,
- bérlőkijelölés alapján történő elhelyezésre szolgáló bérlakások
- városi közérdekből bérbe adott bérlakások, melyek önkormányzati érdekből történő közérdekű feladatot ellátó személy, vagy Tiszavasváriban működő vállalkozás munkavállalója részére, munkaerő megtartása céljából bérbe adható bérlakások

c) „Esély és otthon – mindkettő lehetséges! Komplex beavatkozások a fiatalok elvándorlásának csökkentése érdekében Tiszavasváriban” megnevezésű EFOP-1.2.11-16-2017-00009 azonosítószámú pályázat keretében hasznosításra kerülő bérlakások.

d) TIVA-SZOLG Nonprofit Kft. részére saját feladatai ellátásához biztosított lakás.

A lakásállomány - a hasznosításuk szerint - a következő módon alakul:

– szociális bérlakások száma:	37 db
– bérlőkijelöléses bérlakások száma:	10 db
– munkaköri bérlakások száma:	1 db
– városi közérdekből bérbe adott bérlakások száma:	7 db
- esély és otthon lakások	7 db

Jelenleg 11 db üres bérlakás van, ebből 8 db lakás a Tiszavasvári, Vasvári P. u. 6. szám alatti társasházban található, mely társasházban lévő lakások önkormányzati tulajdonúak, de Honvédelmi Minisztériumi (HM) bérlőkijelölésűek 1 db lakás kivételével. A HM hozzájárulásával az Önkormányzat a Vasvári P. u. 6. szám alatti üres lakások elidegenítését pályáztatás útján megkezdte 2022-ben, és 2025. december 31-ig összesen 11 db lakás került értékesítésre.

7 db lakás az EFOP-1.2.11-16-2017-00009 azonosítószámú „Esély és otthon – mindkettő lehetséges! Komplex beavatkozások a fiatalok elvándorlásának csökkentése érdekében Tiszavasváriban” elnevezésű nyertes pályázat keretében került hasznosításra. Jelenleg 6 db lakás ingyenes használatba van adva arra jogosult lakáshasználók részére.

A bérlakás állományból komfort fokozat szerint

összkomfortos lakás:	10 db,
komfortos lakás:	39 db,
félkomfortos lakás:	1 db,
komfort nélküli lakás:	12 db.

Az önkormányzati bérlakások lakbérét a Képviselő-testület évente felülvizsgálja és annak mértékét önkormányzati rendeletben szabályozza az alábbiak szerint:

- a szociális lakások esetében a lakás komfortfokozatának megfelelően,
- a munkaköri, a bérlőkijelölésű, és a városi közérdekből bérbe adott bérlakások esetén, költséggel kerül megállapításra a bérleti díj, mely magasabb díjtétel, mint a szociális lakások díja.

Önkormányzati lakások nagyszámú értékesítésére 2008. évben került sor. 2011. óta jelentősen lecsökkent az önkormányzati lakások eladása.

A bérleti díj és egyéb díj hátralékok miatt jelentős az önkormányzat kintlévősége. Ezzel összefüggésben folyamatos a fizetési felszólítások kiküldése, illetve a Képviselő-testület 5

bérlő esetében döntött arról, hogy az Önkormányzat elindítja ezen hátralékos bérlők kilakoltatására vonatkozó bírósági eljárást.

b) Szociális lakhatás

Az elmúlt években, az önkormányzati lakásállományban fokozatosan nő az alacsonyabb komfort-fokozatú önkormányzati lakások száma, mivel a bérlők egy része a bérlakás közműdíjait nem tudják megfizetni, így a közműszolgáltatók által a közműszolgáltatás kikapcsolásra kerül, ezért a lakások komfort nélkülivé válnak.

Szociális lakás kiutalásáról Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő Testülete dönt a Szociális és Humán Bizottság javaslata alapján. A kiutalásnál figyelembe van véve a lakásigénylő jövedelmi helyzete, egy főre jutó jövedelme, valamint életkörülményei, rászorultsága. A félkomfortos továbbá a komfort nélküli lakások lakbére olyan alacsony, hogy azokat a kis jövedelemmel rendelkezők is bérbe tudják venni.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A nem lakás célú helyiségek bérleti díját a Képviselő-testület évente felülvizsgálja és annak mértékéről határozatban dönt. A bérleti díjak egyedileg kerültek meghatározásra.

Az önkormányzati nem lakás célú helyiségek hasznosítása az alábbiak szerint történt:

- Az Ady E. u. 8. sz. alatti Térségi Szolgáltató Házban található irodák megüresedtek egy iroda kivételével, melyet Katasztrófavédelem használ. Az épület földszintjén a Vasvári Pál Múzeum található.
- A Városháza tér 4. sz. alatti Polgármesteri Hivatal külön bejáratú épületrészében 10 db iroda van, melyből 1 db iroda van bérbe adva a TISZATÉR Társulás részére, a többi irodát a Polgármesteri Hivatal használja. A Polgármesteri Hivatal földszinti részének jelentős hányada, valamint a 2. emelete a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatala használatába van adva.
- A Báthory u. 6. szám alatti ingatlan a TIVA-SZOLG Nonprofit Kft. részére van ingyenesen használatba adva. A főépületben található helyiségekből 3 db helyiséget ingyenesen a Tiszavasvári Fúvószenekari Alapítvány, a Tiszavasvári Polgárőr Egyesület és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat használ, 1 db helyiség pedig bérbeadás útján van hasznosítva.
- A Bethlen u. 4. sz. alatti Civil Házban lévő helyiségeket két bérlő bérl.
- A Kossuth u. 6. sz. alatti 1 db tároló, illetve a Kossuth u. 2. sz. alatti helyiség bérbe van adva.
- A Vasvári P. u. 6. szám alatti gépkocsi tárolókból 2023-ban 2 db eladásra került.
- A Gépállomás u. 3. száma alatti önkormányzati ingatlan egésze bérbe van adva a Nyírrehab-TEX Nonprofit Kft. részére, melyben hímző üzem működik.
- A Vasvári P. u. 93. száma alatti ingatlanban a Nyírségi Szociális Centrum Népkonyhát működtet bérleti díj megfizetése mellett, míg az ingatlan jelentős része tanodaként működik.

d) *Elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság*

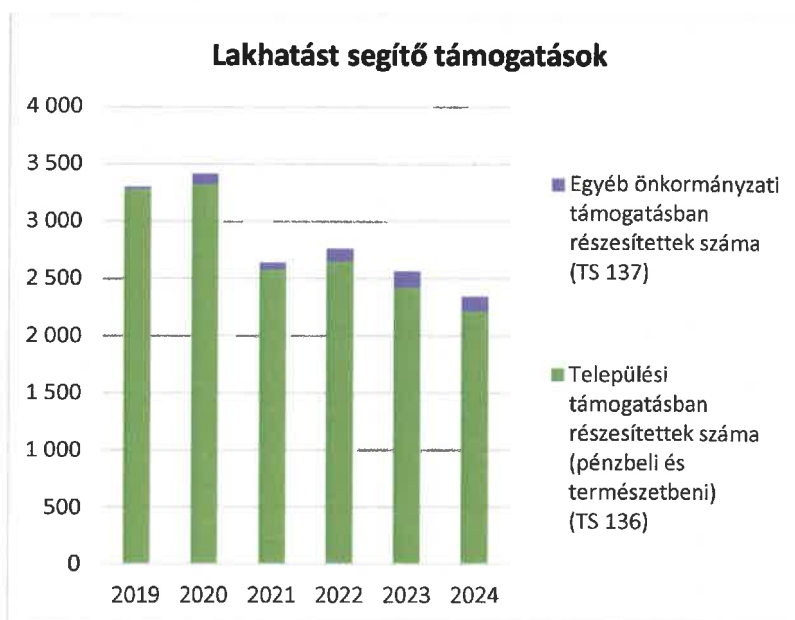
A Település Integrált Fejlesztési Stratégiája megfelelő képet fest a település ingatlanainak alakulásáról, a szegregátumok elhelyezkedéséről. A statisztikai adatok alapján a szegregált területként azonosított négy városrész, valamint a szegregációval veszélyeztetett négy további területből három a Búdi városrész, Külső-Szentmihály, illetve Józsefháza és Dankópuszta településrészeken található.

Településünkön nem rendelkezünk adattal hajléktalan személyekről, előfordulásuk minimális. Jelenleg hajléktalan szálló nem működik a városban. A legközelebbi hajléktalanokat ellátó intézmény: Éjjeli Menedékhely-Oltalom Szeretetszolgálat Nyíregyháza, Bokréta u. 22/b

e) *Lakhatást segítő támogatások*

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2019	3 280	24
2020	3 322	97
2021	2 577	64
2022	2 648	115
2023	2 420	146
2024	2 212	133

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez **települési támogatás nyújtható** a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez. A Képviselő-testület a villanyáram-, víz- és gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, csatornahasználat és szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy albérleti díjhoz, közös költséghez (továbbiakban együtt: közüzemi számla) települési támogatást nyújt a helyi szociális rendeletben meghatározott módon természetbeni támogatásként, azzal, hogy a támogatás a szolgáltató részére kerül átutalásra, ezzel a rászoruló fizetési terheinek csökkentésével.

f) Eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű lakosság körében. Tiszavasvári Város Önkormányzata a helyi szociális rendeletében különböző települési támogatási formákkal- kiemelten a rendkívüli települési támogatást- segíti az ilyen élethelyzetbe jutott lakosokat.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993-évi III. tv. által szabott kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához is. Ezt Tiszavasvári Város Önkormányzata a helyi szociális rendeletében szabályozza.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. értelmében rendkívüli támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, vagy családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások – így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartáshoz, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

g) Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A városban néhány külterületi lakóház van, például a Soproni úton, illetve a Petőfi út környékén, valamint a Tiszavasvári-Józsefháza felé vezető főút mellett, ezek általában, részben közművesítettek. A közoktatás, egészségügyi és kulturális közszolgáltatások, valamint a szociális ellátások köre az Esélyegyenlőségi Program többi részében, az egyes célcsoportoknál kerülnek részletes kifejtésre.

Műszaki, infrastrukturális közszolgáltatások közül a szociális bérlakások helyzete a mélyszegénységben élők helyzetelemzésénél kerül megtárgyalásra.

A közüzemi szolgáltatások közül az energiaellátás a városban jónak mondható, mivel a közintézmények 100%-a számára biztosított és a magánlakások mindegyike számára elérhető.

Tiszavasvári víziközmű rendszer üzemeltetését 2022. január 1. napjától a nyíregyházi székhelyű NYÍRSÉGVÍZ Zrt. végezte. A Nyírségvíz Zrt. 1 évig volt kijelölt szolgáltató. Őket 2023. január 1-től az ÉRV Zrt követte.

A közlekedés (tömegközlekedés, vasút) témaköre az Esélyegyenlőségi Program stratégiai környezet bemutatása részében került részletes kifejtésre.

A hírközlés és postai szolgáltatás területét vizsgálva elmondható, hogy az információ több csatornán keresztül jut el a városban élőkhez. Egyrészt a kb. 3800 háztartásba ingyenesen eljutó városunk helyi közéleti lapja, a Vasvári Hírmondó által, másrészt a Városi Televízió működésének eredményeképpen. A város központi részén működő posta teljes körű postai szolgáltatást nyújt az itt élők számára.

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ keretében **támogató szolgálat működik**. A szolgálat célja a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

A szolgálat segítséget nyújt a fogyatékos emberek életviteli és életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybe vételéhez, a kulturális, művészeti, sport és szabadidős tevékenységekhez, illetve információnyújtás és tanácsadás révén segíti, hogy ügyeik intézésében döntési helyzetbe kerülhessenek.

Szintén az önkormányzat fenntartásában működő, Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ biztosítja a **tanyagondnoki szolgáltatást Józsefháza településrész vonatkozásában**.

Józsefháza egyéb külterület, amely része Tiszavasvári város területének, amelynek központjától számítva nagyjából 7 kilométer távolságra található. Lakónépessége hozzávetőleg 181 fő, a területén található lakások száma pedig körülbelül 59 darab.

Tiszavasvári szegregátumában, Józsefházán nincs se vezetékes víz, se aszfaltozott út.

A felnőtt háziorvos, fogorvos és házi gyermekorvos Tiszavasváriban rendel, az ügyelet is Tiszavasváriban található. Gyógyszertár szintén nincs Józsefházán, gyógyszerek kiváltása Tiszavasváriban történik.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja a külterületi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

Kommunális szolgáltatások:

A Képviselő-testület a 277/2015. (XII.17.) Kt. számú határozatában úgy döntött, hogy a Városi Köztemető üzemeltetését 2016. január 1-jétől Tiszavasvári Város Önkormányzata látja el a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. útján. A Tiva-Szolg Nonprofit Kft.-t a Képviselő-testület 15 évi időtartamra, azaz 2030.12.31. napjáig bízta meg a temető üzemeltetésével, illetve a kegyeleti közszolgáltatások ellátásával.

2014. július 1. napjától a települési hulladék gyűjtését, elszállítását a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. útján végzi, az Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Kft, mint közszolgáltató, alvállalkozó bevonásával. A közterületek tisztántartását, és a zöldterületek,

parkok fenntartását és kezelését a városban a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. végzi, ahol közmunkaprogram keretében kerül sor a feladatok ellátására.

Továbbá a közterületen lévő 5 m³-es hulladékgyűjtő konténerek ürítéséről, és elszállításáról a 247/2022. (IX.29.) Kt hat. határozat alapján 2022. december 1. napjától a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. gondoskodik a köztisztasági feladatok ellátása keretében. A Kft. köt szerződést a hulladékszállításra és gyűjtésre vonatkozó engedéllyel rendelkező vállalkozóval.

A településén a lakosság kéményseprője a katasztrófavédelem: BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központ Kéményseprőipari Igazgatóhelyettesi Szervezet. A gazdálkodó szervezetek körében pedig az alábbi szolgáltatók végeznek kéményseprést: Abakémény Kft., Kéményseprőipari Kft., Országos Kémény Ellenőrző Szolgáltató Kft., Zemplén - Idegenforgalmi Szálloda és Vendéglátó Kft.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) A telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Tiszavasvári külső területein két romatelep található. Az egyik telep a büdi városrészen, míg a másik a nyíregyházi út melletti területen helyezkedik el. Az előbbieket büdi romáknak, míg az utóbbiakat széles úti vagy majorosi romáknak nevezik.

Sajnos tényként állapíthatjuk meg, hogy korábban, főként a roma lakosság részére állami szociális támogatásból felépített lakásokból szinte teljesen lepusztították, tönkretették vagy csak egyszerűen értékesítették a mosdókat, kádakat, wc kagylókat. A majorosi roma lakóingatlanok nagy része sem mellékhelyiséggel, sem pedig fürdőszobával nem rendelkezik. Általánosságban megállapítható, hogy nagyon kevés majorosi roma lakásba van bevezetve a vezetékes ivóvíz és a szennyvíz, és még kevesebb lakástulajdonos van, aki rendszeresen fizeti is a szolgáltatási díjat. Köztudomású tény, hogy ezen személyek többsége rendszertelenül, esetenként tisztálkodik sőt, emberi szükségleteiket gyakran az udvaron, rosszabb esetben az utcán végzik el. A tisztálkodáshoz, főzéshez szükséges minimális vizet pedig a környéken található közkifolyókból biztosítják.

A fertőző betegségek terjedésének fent említett kiváltó okok mellett egy másik jelentős tényezője az, hogy mind az érintett közterületeken, mind pedig a szóban forgó lakóházakban és azok udvarán jelentős mennyiségű háztartási hulladékot halmoznak fel az érintettek. Az önkormányzat civil szervezetek bevonásával több alkalommal is intézkedett ezen területek kitakarításáról. Érdeemes megjegyezni, hogy habár az önkormányzat több szeméthyűjtő konténert is biztosít a szóban forgó közterületeken, azonban sajnálattal állapítható meg, hogy nagyon sokszor nem ebbe gyűjtik a hulladékot, hanem a gyűjtőkonténerek mellé borítják ki, vagy közterületen dobálják el, esetleg egyáltalán nem gyűjtik.

Évtizedek óta megoldatlan problémát jelent folyamatosan az a köztudomású tény, hogy néhány család a szükséges építési engedélyek megléte nélkül, saját maguk által illegálisan épített ún. „putriban” lakik. Jellemző ezekre az építményekre, hogy nincsenek közművesítve, gyakran épületbontásból megmaradt vályogtéglák felhasználásából épültek, lakhatásra valójában alkalmatlanok és életveszélyesek. Talán csak a szerencsének köszönhető, hogy még nem omlottak össze ezen összetákoltt építmények és nem történt ebből adódóan súlyos, akár

halállal végződő baleset. A nem megfelelő lakókörnyezetben sajnos nagyon nehezen szocializálhatóak, nevelhetőek és taníthatóak a gyermekek. A közművek teljes hiánya miatt sem a tisztálkodásuk, sem az otthoni meleg étkeztetésük, sem pedig a mindennapi tanulásuk nem megoldott, amely elfogadhatatlan a mai világban.

Az adott terület tisztasági szempontból történő rendbetételét nehezíti meg, hogy számos régi vályogvető-gödör található a Széles és Keskeny utcák közötti területeken, melyek csapadékosabb időben megtelnek vízzel, így szinte lehetetlen feladat megtisztítani azokat az évtizedek óta felhalmozódott kommunális hulladéktól és az elszaporodott a rágszálóktól.³

Szegregátumok Tiszavasváriban

(Forrás: Országos Szegregátum Térkép (OSZT) alkalmazás)

b) A telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A telepeken élő roma lakosokat jellemzően csak a közmunkaprogram vagy idénymunka keretében tudják foglalkoztatni, mivel az alacsony iskolázottságnak köszönhetően szakképzetlenek. A közfoglalkoztatást bemutatását a 3.2 c) rész tartalmazza.

³ Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testületének a cselekvési terv a roma emberek társadalmi beilleszkedésének elősegítéséről szóló 50/2014. (II.20.) Kt. számú határozata

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés keretében a jegyző hatáskörébe tartozik a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása.

A 2025. évben megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek száma:

Megnevezés	Összesen
Hátrányos helyzetű gyermekek száma:	88
- ebből a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt:	70
- ebből a szülők alacsony foglalkoztatottsága miatt:	2
- ebből az elégtelen lakókörnyezet miatt:	16
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:	1353
- ebből a szülők alacsony iskolai végzettsége miatt:	38
- ebből a szülők alacsony foglalkoztatottsága miatt:	1
- ebből az elégtelen lakókörnyezet miatt:	1314
Családok száma, melyekben hátrányos helyzetű gyermekek élnek:	48
Családok száma, melyekben halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek:	692

c) *Szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai*
Tiszavasváriban a 2022. évi népszámlálás adatai alapján a Központi Statisztikai Hivatal által számított szegregációs mutató szerint lehatárolt szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek megegyeznek.

Szegregációval veszélyeztetett területek Tiszavasváriban

A város központjától mintegy 7 km-re található **Józsefháza városrész külterület**, amelynek gyakorlatilag teljes területe szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület. A mezőgazdasági területen létrejött lakóterület az 1950-es években települt át mai helyére. Józsefházán története kezdetétől csökkentett értékű lakások építése volt jellemző, lakosai kezdetől fogva inkább szegényebb családok voltak. Józsefháza 34 lakott lakásával és 129 lakosával a legkisebb a kialakult szegregátumok között, de szélsőségesen periférikus helyzete, a közszolgáltatások minimális elérhetősége, és a folyamatos, mára riasztó méreteket öltő leszakadása mindenképpen a legproblematicusabbá teszik. Egy közkút látja el ivóvízzel az egész szegregátumot, vezetékes víz nincs. Az itt élők igényelnék, hogy a városközpontban számukra elérhető szolgáltatásként adminisztratív és hatósági ügyintézésben, iratkitöltésben rendelkezésre álljon segítő személy.

A 2022-es statisztikai adatok szerint az aktív korúak között nagyon magas a legfeljebb általános iskolai végzettségűek (41,3%), és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya (65,3%), és nagyon alacsony a foglalkoztatottaké (34,7%).

A város legnagyobb szegregátuma **Külső-Szentmihály lakóterületének DK-i peremén alakult ki, a Széles utca - Katona József utca - Toldi utca - Madách Imre utca - Paula liget - belterület határ által határolt területen.** Egy korábbi tanulmány szerint hagyományosan az oláh cigányság telepedett le ezen a területen, de mára ezek a határvonalak elmosódottabbak, így az itt lakók legfőbb közös jellemzője a nagyon alacsony jövedelem, és a városban tapasztalható legrosszabb munkaerőpiaci helyzet.

A központ irányába található **egy kisebb kiterjedésű szegregátum a Széles utca - Madách Imre utca - Gépállomás utca - Kiss utca - Erdő utca - belterület határa - Fehértói utca - Kabay János utca - Petőfi Sándor utca - Vörösvári utca területen.**

A város második legnagyobb méretű szegregátuma ugyancsak a periférián, **a Déryné utca - 3631-es út - Keleti-főcsatorna - Csontváry utca - Pálffy utca - belterület határa - Kodály Zoltán utca - Víz utca - Víg utca - Nagy Sándor utca - Déryné utca - Gólya utca - Attila utca által határolt területen fekszik.** Az ide települt eredeti roma lakosság a romungrók (régebbi, közkeletű elnevezésével ún. magyar cigányok) közé tartozott.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A Tiszavasvári, Kossuth u. 4. sz. alatti Központi orvosi rendelő az utóbbi években több ütemben megújult. Megvalósult a meglévő épület bővítése - az utcafronttól hátranyúló épületrész elbontásával - úgy, hogy a jelenleg működő rendelő kis mértékben kerüljön átalakításra. A bővítmény földszintjén kialakításra került egy labor helyiség a szükséges váróval és személyzeti wc-vel, 1 db lift, kazánház, egy az előírásoknak megfelelő mentő pont és 1 db gépkocsi tároló. Az emeleten kialakításra került 2 db orvosi rendelő a szükséges várókkal és a szükséges nagyságú női-férfi- személyzeti vizesblokkokkal, továbbá az épület környezete is rendezésre került parkolók kialakításával.

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés jónak mondható, mivel 6 háziorvos, valamint 3 gyermekorvos és 3 fogorvos tevékenykedik a városban, de jelenleg 1 felnőtt háziorvosi körzet betöltetlen, ezért helyettesítéssel kerülnek ellátására a betegek.

Az ügyeleti alapellátást 2023. március 1-től Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében az Országos Mentőszolgálat látja el. A járáson belül mentőállomás legközelebb Tiszalökön üzemel és mentő pont kialakítása van folyamatban a Központi Orvosi Rendelő épületében.

Tiszavasváriban önkormányzati fenntartásban működik, amely 91 szakorvosi órában biztosítja a betegek ellátását. Ez a kapacitás a lakosság szám alapján indokolt óraszámotól nagymértékben elmarad.

A szakorvosi járóbeteg-ellátásának működési területe: Tiszavasvári, Tiszalök, Szorgalmatos, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár közigazgatási területei.

A járóbeteg szakellátás 2021. október 1. napjától a Tiszavasvári, Kabay János u. 21.-23. szám alatti telephelyen működik, kivéve a Képkalkotó diagnosztika és radiológiai terápia, fogászati röntgen, melyek maradtak a Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 6. sz. alatt.

Járóbeteg szakellátás (szakorvosi és nem szakorvosi óra/hét)

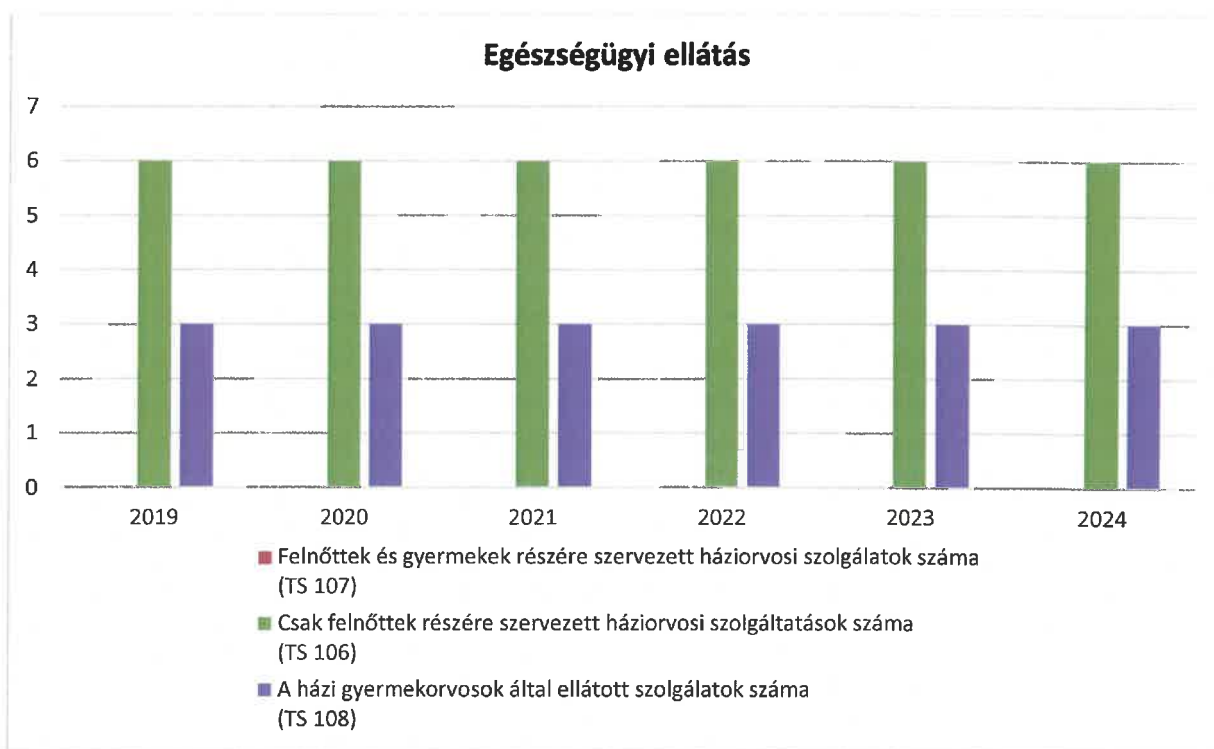
Szakterület	Heti Szakorvosi óraszám	Heti Nem szakorvosi óraszám	Összesen (óraszám)
A JÁRÓBETEG SZAKRENDELŐ által nyújtott szolgáltatások (Vasvári P. u. 6.)			
Belgyógyászat	18	-	18
Sebészet	6	-	6
Szülészeti-nőgyógyászat	14	-	14
Fül-orr-gégegyógyászat	8	-	8
Szemészet	8	-	8
Bőrgyógyászat	5	-	5
Urológia	6	-	6
Reumatológia	10	-	10
Kardiológia	8	-	8
Képkalkotó diagnosztika és radiológiai terápia	8	-	8
Fogászati röntgen	-	13	13
ÖSSZESEN:	91	13	104
Tiva-Szolg Nonprofit Kft. által nyújtott szolgáltatások: (Vasvári P. u. 6.)			
Fizioterápia	-	25	25
Gyógytorna	-	30	30
ÖSSZESEN:	-	55	55

A járóbeteg szakellátás esetén az NEAK által meghatározott TVK (teljesítmény volumenkorlát) alapján történik a finanszírozás, mely szerint 2 hónapos eltéréssel – utófinanszírozással – történik a kifizetés.

Tiszavasvári Város Önkormányzata 1998-ban hozta létre a Járóbeteg Szakrendelőt. A Szakrendelő ellátási kötelezettsége nemcsak Tiszavasvári közigazgatási területére, hanem Tiszalök, Tiszadada, Tiszadob, Tiszaeszlár és Szorgalmatos települések lakosaira is kiterjed. Így mindösszesen 29.000 fő egészségügyi szakellátását kell biztosítani.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	6	3	3	455	37,27
2020	0	6	3	3	446	34,49
2021	0	6	3	3	421	26,32
2022	0	6	3	3	439	23,76
2023	0	6	3	3	559	31,39
2024	0	6	3	3	390	27,66

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A körzetekben módosítás nem történt. A táblázat a változatlan számokat mutatja.

b) *Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés*

Az egészségügyi törvény módosítása alapján 2023. július 01-től a **körzeti védőnők** feletti munkáltatói jogköröket a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Oktatókórház Vármegyei Védőnői Szolgálat Osztálya gyakorolja. A védőnők szakmai irányítását az Országos Kórházi Főigazgatóság, míg hatósági felügyeletét a Nemzeti Népegészségügyi Központ látja el.

A kormányzati célkitűzés az egységes védőnői szolgálat megteremtése, az egységes szakmai színvonalú ellátás megvalósulása, mely egy újabb lépés a központosított rendszer felé.

A **védőnők** családgondozói tevékenységük során kiemelten kezelik a hátrányos helyzetű családok, ezen belül a roma lakosság gondozását.

Az országos átlagtól eltérően a terület jellegéből fakadóan, a védőnői munka jelentékeny részét teszi ki a gyermekvédelmi feladatok ellátása.

A társadalmi, gazdasági nehézségek egyre több családban éreztetik hatásukat. Sok családban gondot okoz a gyermekek megfelelő ellátása.

Tiszavasváriban az iskolavédőnői munkát 2 főállású iskolavédőnő, és 2 vegyes körzetet ellátó védőnő látja el.

Az iskolavédőnők az intézmények igényeinek megfelelően prevenciós előadásokat tartanak a vonatkozó rendeletben meghatározott témákban.

Az iskolavédőnői munka egyre nagyobb részét teszik ki a különböző intézkedések, jelzések, melyek nem kizárólag a gyermekek egészségi állapotával kapcsolatosak, hanem egyre inkább pszichés és szociális jellegű problémákból adódnak.

Az önkormányzat szervezésében alkalmanként szűrőnapokra, városi és iskolai egészségnapokra, vérnyomás- és vércukor mérésre, és eseti jelleggel egyéb vizsgálatok végzésére kerül sor pl.: ingyenes hallás- és látásvizsgálatra. A városban működő Védőnői Szolgálat is tevékenyen részt vesz a szűrővizsgálatok végzésében, mivel a védőnők munkájuk minden színterén törekednek az egészséges életmód népszerűsítésére, propagálják a betegségek megelőzését célzó szűrővizsgálatok igénybevételét. Közreműködnek az egyes iskolai egységek egészségügyi rendezvényén előadások, ételkóstolók, bemutatók tartásával, szűrővizsgálatok végzésével.

A helyszíneken vércukor, koleszterin, testsúly, testmagasság, testzsír-százalék méréseket végeznek, s az eredményeket értékelve igyekeznek életmódbeli tanácsokat adni. A városi egészségnapon Tiszavasváriban és Szorgalmatoson szűrővizsgálatokat végeznek, értékelnek, egészségnevelést tartanak. A kiszűrt személyeket szakrendelésekre küldik, s ha lehetőség van rá, nyomon követik a páciensét.

A 0-7 éves korú gyermekek szűrővizsgálata - mely státuszvizsgálatok 1,2,3,4,6,9,12,18 hónap, illetve 2,3,4,5,6,7 éves korban esedékesek -, továbbra is a védőnői tanácsadóban történik.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fizioterápia a reumatológiai szakrendeléssel szoros együttműködésben dolgozik. A Tiva-Szolg Nonprofit Kft. és a Tiszavasvári Város Önkormányzata a fizioterápia (fizikoterápia, gyógytorna) vonatkozásában is egészségügyi feladat ellátási szerződést kötött. A NEAK finanszírozást – a havonta felmerülő programkövetési díj csökkentett összegével – a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. kapja közvetlenül, emellett az önkormányzat havi 600.000 Ft kiegészítést ad a feladatellátás vonatkozásában.

A **gyógytorna** szintén a reumatológiai szakrendeléssel szorosan együttműködve látja el a betegeket.

Jelenleg heti 55 órában: a gyógytorna heti 30 órában, a fizioterápia heti 25 órában áll a gyógyulni vágyók rendelkezésére. Ezen szolgáltatások finanszírozása NEAK támogatásból történik. Mindkét szolgáltatást 2023 áprilisától a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. biztosítja.

d) Közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Tiszavasvári Város Közétkeztetési feladatait 2019. július hónaptól a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. látja el az önkormányzattal kötött megállapodás alapján.

A Kft. a kiemelten közhasznú tevékenységét az egészségmegőrzés, a betegségmegelőzés területén, a speciális, egyes betegcsoportokhoz, illetve érzékenységre tekintettel összeállított étrenddel segíti (cukorbeteg, tejfehérje, tej - tojás érzékenyek stb.).

Az étlapok összeállításánál biztosítják a korcsoportonként szükséges napi tápanyag bevitelt (kcal, fehérje, zsír, szénhidrát), figyelembe véve az idényszerűséget, a változatosságot. A diétás közétkeztetést orvosi igazolás mellett vehetik igénybe náluk a gyerekek. 1 fő dietetikust alkalmaznak, akinek feladata a tejfehérje, liszt-érzékeny, és cukorbeteg gyerekek és felnőttek számára a menü összeállítása. A diétás közétkeztetést orvosi igazolás mellett vehetik igénybe náluk a gyerekek.⁴

A gyermekétkeztetés a nevelési-oktatási intézményekben biztosítva van.

Étkeztetés adatai (2025. december 31.):

Intézmény	100%-os normatív kedvezményben részesülők száma (fő)	50%-os normatív kedvezményben részesülők száma (fő)	Összesen (fő)
Bölcsőde	42	0	42
Óvoda	530	0	530
Általános Iskola	653	119	772
Gimnázium	0	12	12
Szakközépiskola	0	0	0
Szakiskola	2	26	28
Kollégium	8	6	14
Összesen	1197	163	1360

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv (Gyvt.) 2016. január 1. napjától hatályos módosításával önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a **szünidei gyermekétkeztetés**.

A szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

2025. évi szünidei gyermekétkeztetésben részesülők száma a kiskorúak jogosultsága szerint:

Megnevezés	Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Összesen
Szünidei étkeztetésben részesült gyermekek	64	1186	1250

⁴ Forrás: Tiszavasvári Közétkeztetési Nonprofit Kft. honlapja (<https://newweb.tivaszolg.hu/fooldal/kozetkeztetes/>)

száma:				
Életkori bontásban	0-2 éves	1	116	117
	3-5 éves	8	312	320
	6-13 éves	39	534	573
	14-17 éves	16	224	240
	18 éves	0	0	0

	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Tavaszi szünet
Étkeztetésben részesülő gyermek létszáma:	1250	912	987	1045

e) Sportprogramokhoz való hozzáférés⁵

A testnevelés és a sport jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi – fizikai nevelésében, a személyiség formálásában. A sport koncepcióban megfogalmazott alapcél megvalósításának középpontjába az iskolai testnevelést, a szabadidősportot helyezi, miszerint az iskolai testnevelés órákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon kell rászoktatni a fiatalokat, hogy igényük legyen természetes mozgásszükségleteik kielégítésére, kialakuljon náluk az aktív mozgás iránt való igény.

Városunkban a sportlétesítmények működtetését 2021. július 1-től a Tiva-Szolg Nonprofit Kft. látja el. A legnagyobb sportlétesítmény a Városi Sportcsarnok. A létesítmény irányítását, működésének szervezését sportkoordinátor végzi. Az intézmény sok sportlehetőséget rejt magában, melyek a város sportéletén lendíteni tudnak, és ezeket igyekezni kell mind az óvodáknak, iskoláknak, mind pedig a lakosságnak ki is használni.

A Városi Sportcsarnok edzéslehetőséget biztosít a helyi sportegyesület szakosztályainak, valamint itt kerülnek megrendezésre a férfi kézilabda Nemzeti Bajnokság felnőtt és junior, továbbá a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei női bajnokság felnőtt hazai fordulói. Ezenkívül szervezi és koordinálja a diáksport, a szabadidő- és tömegsport eseményeket, rendezvényeket, mint például:

- Diákolimpia selejtezőinek, térségi- és vármegyei fordulónak lebonyolítása
- Óvodai játékos sportversenyek helyi- és területi fordulónak lebonyolítása
- Utánpótlás korú sportolók régiós csoportok versenyének lebonyolítása

Az edzések mellett a Nyíregyházi Szakképzési Centrum Tiszavasvári Szakgimnáziuma, Szakközépiskolája és Kollégiuma itt tartja a diákjainak a testnevelés óráit.

A sportjellegű tevékenységeken kívül helyszínt biztosít még a helyi és a külső üzleti- és kulturális programok, helyi vállalatok sportnapja, koncertek, találkozók, kongresszusok, bemutatók, szakkiállítások, céges rendezvények, fórumok, szalagavató, ballagás, pályaválasztási kiállítás, játszóház, szakmák éjszakája rendezvényeknek. A Városi Sportcsarnokban egy pezsgő sportélet, és mozgásgazdag közösségi lét kialakítása a cél.

⁵ Forrás: Tiszavasvári Város Sportkonceptiója

A városban működő legnagyobb sportegyesület a **Tiszavasvári Sportegyesület** 1999 augusztusában alakult újjá. Legfőbb célként a város fiataljainak egészséges életmódra történő nevelését, szabadidőspport szervezését, és lehetőségeihez mérten a versenysportban való aktív részvételt tűzte ki. Az utánpótlás nevelés kiemelt helyen szerepel minden szakosztály munkájában, melynek eredményeképpen több mint 300 fiatal sportol az egyesület keretei között. Az egyesület 7 szakosztállyal működik.

(Forrás: 242/2019. (VI.26.) Kt. számú határozat Tiszavasvári Város Önkormányzatának felülvizsgált Sportkoncepciójáról)

A másik jelentős sportegyesület a **Tiszavasvári Sport Klub** 2006-ban alakult, a városban élő a versenysportot már korábban befejező, de a sportot szerető emberek aktív közreműködésével.

Az alakulást követően a sportszervezet a tagjai számára aktív sportolási lehetőséget biztosít és több szabadidős rendezvényen vett, vesz részt szervezőként, lebonyolítóként, illetve résztvevőként.

Együttműködnek a régió más civil szervezeteivel, Kistérségi társulásaival. Kiemelten foglalkoznak a hátrányos helyzetű emberek sportolásának szervezésével. Több éven keresztül szervezője és lebonyolítója volt – a Roma Kupa Alapítvánnyal együttműködve – az Országos Roma Kupának, és – a Fogyatékosok Szabolcs-Szatmár Bereg megyei Szövetségével együttműködve – szervezi és lebonyolítja a Tanulásban Akadályozott Tanulók sportversenyeit, a Magyar Labdarúgó Szövetség Grasroots programjában szervezett Veterán Kispályás Labdarúgó Bajnokság, Főiskolás Kispályás Bajnokság, illetve a Fogyatékosok országos kispályás labdarúgó bajnokság döntőjének szervezésében is részt vesz az egyesület. Együttműködnek a kizárólag halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek nevelésével foglalkozó Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola tiszavasvári oktatási intézményeivel a tehetséggondozás és nevelés területén, amiben a sport indikátor szerepet tölt be. 2013-ban kosárlabda sportágban is szerveztek csapatokat.

A Tiszavasvári Sport Klub kiemelt céljaként kezeli a városban élő halmozottan hátrányos helyzetű, roma gyerekek helyzetének javítása érdekében a társadalmi integráció elősegítését a sport lehetőségeivel.

Tiszavasvári Város Önkormányzata, az intézményei, a Magiszter iskola és a helyi civil szervezetek közreműködésével komplex programszerűen kívánja kezelni a városban jelentkező elszegényedés, a generációkat sújtó munkanélküliség, a roma népesség életfeltételeinek romlásának következményeit, a 3-18 éves korosztály életesélyeinek romlását. (Forrás: <https://www.tiszavasvarisk.hu/bemutatkozas-2/>)

Az **Alkaloida „Lombik” Horgász Egyesület** a vállalkozókkal együttműködve üzemelteti egyesületük horgásztavát, a Kacsás tavat, ahol tagjaik és a vendég horgászok kulturált körülmények között horgászhatnak. Tagjainak létszáma meghaladja a 670 főt.

A **Tiszavasvári Olimpiai Baráti Kör** egyesület 2015. január 9-én alakult meg, 22 lelkes sportbarátból. Az egyesület célja, hogy a térségben olimpiai mozgalom és eszme hirdetésével, népszerűsítésével segítse a Magyar Olimpiai Akadémia feladatainak megvalósítását.

Az egyesület feladatai, melyek megvalósítása pártolótagok és szponzorok közreműködésével és pályázatok készítésével

- Olimpikonok meghívása Tiszavasváriba
- Olimpiai és sporttörténeti kiállítások rendezése
- Kutatómunka szervezése különös tekintettel Tiszavasvári sport múltjára
- Vetélkedők rendezése
- Tanulmányok és szakmai utak szervezése

A feladatokat pártolótagok és szponzorok közreműködésével, valamint pályázatok benyújtásával igyekeznek megvalósítani. Az egyesület 2017. évben létrehozott egy sportmúzeumot, ami Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében az első sportmúzeum. A múzeumban különböző ereklyék vannak kiállítva, melyek felajánlások által kerültek a múzeumba.

f) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Tiszavasvári Városban jelenleg a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központon (a továbbiakban: Kornisné Központ, korábban: Tiszavasvári Szociális-, Gyermekjóléti és Egészségügyi Szolgáltató Központján, TISZEK) keresztül az alábbi ellátási formák működnek: étkeztetés, házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a család és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ, a támogató szolgálat, a nappali ellátás keretében az idősek klubja, szállítási tevékenység, idősek otthona, a fogyatékosok otthona, tanyagondnoki szolgálat.

Nem kötelező ellátásként biztosított: az idősek otthona, a fogyatékosok otthona, támogató szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, tanyagondnoki ellátás, demens betegek ellátása idősotthonon belül.

A gyermekvédelmi ellátórendszeren belül működik a gyermekjóléti szolgáltatás - Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Család és Gyermekjóléti Központ. Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete a családok átmeneti otthona 2016. december 20. napjával történő feltételes megszüntetéséről döntött.

A feladatellátás biztosítása ellátási szerződés útján történik, mely alapján a Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár- Bereg Vármegyei Szervezete fenntartásában lévő Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT- Ház Anya-Gyermek Segítőotthona végez.

Az Önkormányzat fenntartásában lévő Tiszavasvári Bölcsőde önálló intézményként biztosítja a gyermekek napközbeni ellátását.

2011-ben a „Szivárvány” Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye, (székhely: Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87. sz.), valamint a „Kapocs” Szenvedélybetegek Nappali Intézete (székhely: Tiszavasvári Vasvári Pál u. 55. sz.) intézményekből a fenntartó egy intézményt hozott létre TELSE-Szociális Szolgáltató elnevezéssel. Ennek székhelyén, a Vasvári Pál u. 55. sz. alatt működik a „Fordulópont” Pszichoszociális Szolgálat is, melyet mivel a szolgáltatás nyújtásának helye azonos a nappali ellátásokkal, a fenntartó integrált a központi intézménybe.

2009.(05.) évtől a TELSE „szociális foglalkoztatás- termelő tevékenységek végzése, védett környezetben, de munkahelyi körülmények megteremtésével” szociális intézményi ellátást is biztosít. A szociális foglalkoztatás keretében a munkakészségek, valamint testi és szellemi

képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése, fejlesztése, illetve munkafolyamatok betanítása, az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése történik. Az intézmény a szociális foglalkoztatás keretében munka-rehabilitációs valamint fejlesztő-felkészítő foglalkoztatást egyaránt megvalósít.

2015. áprilistól TELSE Támogatott Lakhatás „Lehetőségek Háza” néven támogatott lakhatási szolgáltatást nyújt 10 fő számára (7 fő fogyatékos személy, 3 fő szenvedélybeteg).

2017. áprilistól „Harmónia Házzal” 12 fővel bővíti az igénybevevők számát. Összesen 21 fő fogyatékkal élő személy és 1 fő szenvedélybeteg számára.

A város szociális ellátórendszere a jelenleg hatályos jogszabályi előírások szerint teljes mértékben biztosítani tudja az ellátási kötelezettségeit.

g) Drogprevenciós szolgáltatások

Tiszavasvári Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma (KEF) 2004-ben jött létre. 17 tagintézménnyel működik, célcsoportja a 11-18 éves korú fiatalok. Programjaival teret és lehetőséget biztosít az idősebb és a fiatalabb korcsoport részére is. Kiemelt hangsúlyt fektet a veszélyeztetett korosztály szüleinek, lehetőség szerint bevonva őket a megelőzésbe.

Tiszavasvári Város Drogstratégiája 2021-2026. közötti időszakra érvényes.

h) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzat és intézményei, a nemzetiségi önkormányzatok rendelkeznek a Közérdekű bejelentések és panaszok kezelésének szabályzatával, mely 2021. július 1. napjától hatályos.

i) Előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Tiszavasvári Város Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénybevételéről, a fizetendő térítési díjakról szóló 7/2025. (IV.28.) rendeletének 7. számú mellékletében határozta meg a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermejjóléti Központ által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások térítési díjait.

Városunkban két önkormányzati ingatlanban működik Népkonyha a nyíregyházi székhelyű Nyírségi Szociális Centrum működtetésében a rászorult lakosság támogatása céljából. 2019. július 26. napjától a Vasvári Pál út 93. szám alatti, volt Iskolai Napközi épületében, illetve 2021. szeptember 1. napjától a Széles út 1. szám alatti Közösségi házban történt, a Közösségi ház végleges bezárásáig. A szolgáltatás azonban nem szűnt meg, jelenleg is működik egy másik helyszínen.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) Közösségi élet színterei, fórumai

Városi Televízió

Az immár 2006. óta működő Városi Televízió, amelynek adásából tájékozódhatnak a városban élők a testületi ülésekről, a városi rendezvényekről, az iskolai ballagásokról, láthatnak vallási, felekezeti műsorokat, sport közvetítéseket, köztisztelőben álló személyekkel készített riportokat, tájékoztatókat.

Vasvári Hírmondó⁶

Városunk időszaki lapja 1989. óta gondoskodik a városban élők havi rendszerességű tájékoztatásáról. A lap kiadásáért Tiszavasvári Város jegyzője felel. A közéleti lap ingyenes és célja a lakosság széles köre részére nyújtson hiteles, pontos és rendszeres tájékoztatást Tiszavasvári Város Önkormányzatának tevékenységéről, a város társadalmi, gazdasági, tudományos, kulturális és sport életéről, valamint a várost érintő, más településeken történő jelentős eseményekről.

Fontos célkitűzés a városi lap mindkét változatának esetében, hogy folyamatosan segítse elő a társadalmi jelenségek közötti összefüggések megértését, és mozgósítson társadalmi cselekvésre, ezen kívül közösségépítő szerepet is töltsön be a város életében.

Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár⁷

Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 17/2016. (I.27.) Kt. sz. határozatában döntött 2016. április 1-jétől a Művelődési Központ és Könyvtár valamint a Vasvári Pál Múzeum intézmények jogutóddal történő megszüntetéséről, és az Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár intézmény létrehozásáról.

Találkozások Háza

Az intézmény vezető szerepet tölt be a város közművelődésében a szórakoztató rendezvények, könnyű- és komolyzenei koncertek, városi ünnepek, kiállítások, a hangversenyek, felnőtt- és gyermek színházi produkciók, nemzeti ünnepek szervezésében. Ezen kívül konferenciaközpont és kiállító tér, amely adottságait kihasználva a sokszínű kulturális élet színtere és egyben funkcióhoz kötődő szolgáltatások működtetője.

Befogadója tanfolyamoknak, civil szervezeteknek, művészeti csoportoknak, vallási- és politikai eseményeknek. Ezen kívül teret biztosít a különböző vendéglátó- és kereskedelmi tevékenységeknek.

A művelődési központ a különböző kultúraterületek szinte mindegyikén igyekszik a lakosság elvárásainak megfelelni.

Az intézmény élő kapcsolatot alakított ki a település és a kistérség óvodáival, iskoláival, amatőr művészeti csoportokkal és civil szervezetekkel. Rendezvényeik szervezésében és látogatottságában mindannyian fontos szerepet töltenek be.

⁶ Forrás: Tiszavasvári Város Önkormányzata időszaki lapja Szervezeti és Működési Szabályzatának megalkotásáról szóló 151/2017.(VI.29.) Kt. számú határozata

⁷ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Konceptiójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

Városi Könyvtár⁸

A könyvtár a Találkozások házával közös épületben található a városközpontban. Szolgáltatásait nemcsak a város lakossága veszi igénybe, hanem a környékbeli kisebb települések polgárai is, vagyis könyvtárunk a kistérség központi könyvtára. Mint általános gyűjtőkörű városi, nyilvános közművelődési könyvtár nagy szerepet vállal a társadalom különböző rétegeinek szépirodalmi, szakirodalmi és információs ellátásában.

A könyvtárépület jó lehetőséget kínál arra, hogy könyvtári programokat, rendezvényeket szervezzenek valamennyi korosztály számára.

Vasvári Pál Múzeum⁹

1963. óta működik a Vasvári Pál Múzeum. Kezdetben elsősorban a helytörténeti emlékek után kutattak, majd az 1980-as évektől gyűjtőkörüket kiterjesztették a természettudományok és a régészet területére is. Archiválták a világhírű Alkaloida gyógyszergyár működésére és történetére vonatkozó dokumentumokat. Ma a múzeumi gyűjtemény mintegy 7000 régészeti, 3000 néprajzi, helytörténeti tárgyból és jelentős adattárból áll.

A Vasvári Pál Múzeum 2014-től új épülettel, közel 500 négyzetméter állandó és időszakos kiállító térrel bővült. A Nyíri mezőség leleteit bemutató új interaktív régészeti, Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye Orvos és Gyógyszerészet történetét valamint Kabay János feltaláló és az általa alapított Alkaloida Gyár történetét bemutató új kiállításokkal bővült a múzeum kiállításainak száma.

Civil szervezetek és művészeti csoportok¹⁰

Városunkban több mint 30 civil szervezet és művészeti csoport van bejegyezve. Ezek közül sajnos, csak néhány az, amely aktívan kapcsolódik a város kulturális életéhez tevékenysége során.

Városunk közművelődésében a Vasvári Pál Társaság, a Nagycsaládosok Országos Egyesületének helyi szervezete, a Szabadidős Programszervező Egyesület, és a nyugdíjasklubok vállalják a legnagyobb szerepet.

Civil Ház¹¹

A Házban működik a **NOE Tiszavasvári Nagycsaládosok Egyesülete és Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete (TELSE)** irodája. Az épület széleskörű szolgáltatást kínál: rendezvények, konferenciák, képzések, tréningek megtartására van lehetőség.

⁸ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Konceptiójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

⁹ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Konceptiójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat, www.vasvaripalmuzeum.hu

¹⁰ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Konceptiójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

¹¹ Forrás: Tiszavasvári Város Kulturális Konceptiójáról szóló 95/2011.(IV.21.) Kt. számú határozat

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2022)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
3	1	23 046	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) Közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A városban magas a romák aránya, az etnikai konfliktusok előfordulnak. A konfliktusok megoldásába a rendőrség, illetve a településen működő polgárőrség bevonása szükséges.

c) Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Magyar Vöröskereszt Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szervezetének Tiszavasvári Területi Szervezete¹²

Tiszavasváriban önkéntesek is segítik a Vöröskereszt munkáját – a rendezvények szervezésébe, lebonyolításába többen bekapcsolódnak –, akiket minden területen bevonnak a feladatokba, például véradásszervezésbe, ifjúsági munkába, versenyekbe, stb.

Az önkéntesek közreműködnek a rendezvények lebonyolításában, egészségnapok szervezésében, önkéntes véradók toborzásában is.

A Kornisné Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálat egész évben aktívan és irányítottan folytat és koordinál adományozást. A Magyar Élelmiszerbank Egyesület jóvoltából, 2025. évben 11 esetben kaptak Tiszavasvári város lakosai tartós élelmiszert átlagosan alkalmanként 300 család. 2025. évben is folytatódott az élelmiszermelés a Penny Marketből, mely mindennap lehetőséget biztosít adományozásra. Édes száj program keretében karácsonyi műsoron való részvétellel 200 gyermeknek adományoztak édesség csomagot. Az adományok célt érnek, azonban a célcsoport számára rövid idő alatt természetessé válnak. Félő, hogy a rászorulókról az együttműködési szándék miatt hosszú távon csökken.

d) A helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Tiszavasváriban két nemzetiségi önkormányzat működik: Tiszavasvári Város Roma és Ruszin Nemzetiségi Önkormányzata.

- A **roma** nemzetiségi önkormányzat önként feladatai: roma hagyományok, kultúra, értékek ápolása, fenntartása és a roma társadalmi felzárkózás segítése. Programjaik a Búdi és a Külső-Szentmihályi romák részére is elérhetők. A helyi önkormányzat

¹² Forrás: Magyar Vöröskereszt

mellett szoros együttműködésben dolgoznak együtt a helyi oktatási-nevelési intézményekkel, egészségügyi ellátó rendszerrel.

- A ruszin nemzetiségi önkormányzata 2010-ben alakult. Rendszeres közösségi családi programokkal, kirándulásokkal szervezésével fogjuk össze és építik a kialakult közösséget. Rendszeresen részt vesznek városi rendezvényeken is: Öhönforgató, Zúzoslé főző fesztivál, Mák fesztivál. A pályázati lehetőségeket figyelve és elnyerve nyári táborokat szerveznek, melyek célja a hitéletbeli tevékenység erősítése és a néprajzi hagyományok őrzése a fiatalok körében.

e) Helyi lakossági önszerveződések

Nincs adat.

3.8 A roma és ruszin nemzetiségi önkormányzatai célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tiszavasvári Város Önkormányzata együttműködési megállapodást kötött a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, aki a roma nemzetiség érdekképviselőjét látja el városunkban. A mélyszegénységben élők, a romák többsége a társadalom peremén él, helyzetük halmozottan hátrányos, jellemző rájuk az alacsony iskolázottság szintje, magasabb munkanélküliségi arány.

A Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat programjait jellemzően a görög katolikus egyházközösséggel együtt szervezi, minden korosztályt megszólítva. Szintén a helyi önkormányzattal kötött együttműködés alapján végzik tevékenységüket.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása	Egészségügyi vizsgálatok, prevenció- és szűrőprogramok szervezése, ingyenesen elérhető szolgáltatások bővítése a városban önkormányzati vagy pályázati forrásból nőgyógyászati, gyermekgyógyászati fejlesztés, és addiktológia helyben
Felzárkóztatás lehetőségének hiánya	Háztartásvezetési-, családfenntartási tanácsadás, előadások lehetőségének biztosítása, Életvezetési Klub a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál
Szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevétele
Szabadidő kihasználatlanság	Közösségi Ház felújítása, bővítése (közösségi kert kialakítása, klubok létrehozása), gyermekfelügyelet biztosítása, prevenció rendezvények összehangolása
Sportra való nevelés hiánya	Új sportlétesítmény létrehozása, ingyenes sportolási lehetőségek biztosítása

	rendezvények szervezése
Társadalmi integrációs problémák	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játsszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), intézmények látogatása, kulturális programokon részvétel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A település és Magyarország jövőjét a gyermekek jelentik. Tiszavasvári eddig is, és a jövőben is arra törekszik, hogy a gyermekek születésüktől kezdve biztonságban és minél szélesebb körű ellátásban részesülve nevelkedjenek.

A város demográfiai mutatói:

(2026.01.01. állapot)

állandó lakosok száma: 12.719 fő
0-18 évesek száma: 3.111 fő
tankötelesek száma (6-16 évesek száma): 1780 fő

A lakónépesség kor és nem szerinti megoszlása (2026.01.01. adatok):

Korcsoport:	Lakosságszám (fő)
0 - 2 év	444
3 - 5 év	524
6-13 év	1321
14-17 év	641
18-54 év	6183
55-59 év	779
60-69 év	1290
70-79 év	1086
80- x év	451
Összesen:	12719

Össességében, ha ki kell emelnünk néhány veszélyeztetett, ellátást igénylő csoportot, akkor meg kell említenünk az időseket, a romákat a veszélyeztetett gyermekeket, a szociálisan hátrányos helyzetben élőket, valamint a fogyatékos személyeket.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	6 389	6 506	12895	49,55%	50,45%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			519	4,02%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 245	1 256	2501	9,65%	9,74%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	277	286	563	2,15%	2,22%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

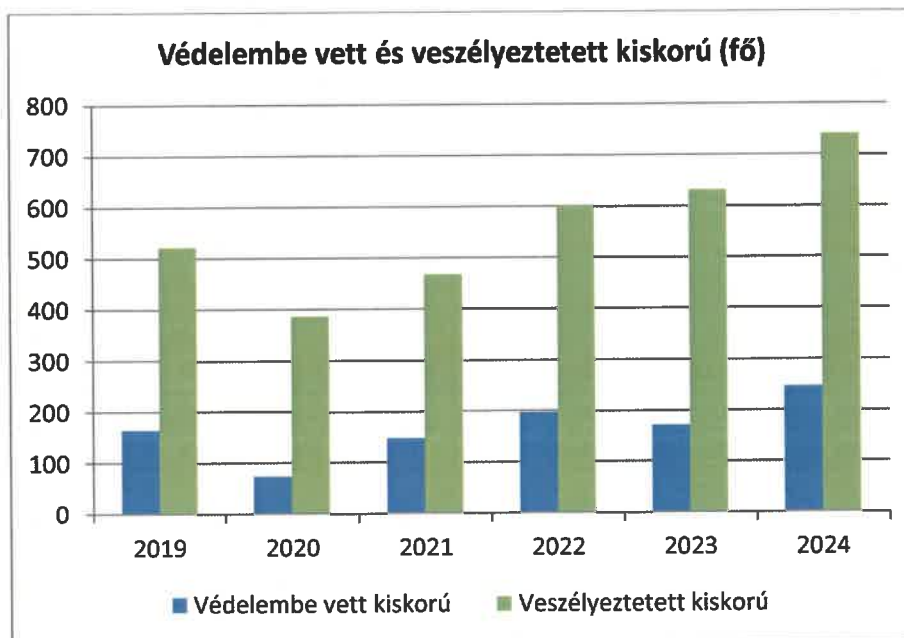
a) *Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete*

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a Járási Hivatal feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2019	164	522
2020	73	386
2021	147	468
2022	196	601
2023	170	631
2024	246	740

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülésének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermekhelyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Településünkön biztosított ellátások:

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet értelmében a települési önkormányzat jegyzőjének gyámhatósági feladat- és hatásköre:

- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.
- családvédelmi koordinációs feladatokat lát el családon belüli erőszak esetén.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

Pénzbeli és természetbeni ellátások az alábbiak:

1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

- természetbeni ellátásként
- pénzbeli támogatás évente kétszer

2. Gyermekétkeztetés:

- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

- szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés keretében a jegyző hatáskörébe tartozik a **hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása is.**

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást biztosító ellátások a gyermekek részére:

- Bölcsődei ellátás a Tiszavasvári Bölcsőde keretében
- Óvodai nevelés és gyermekvédelem a Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény 4 tagintézménye keretei között
- Általános iskolákban iskolai napközi biztosítása, gyermekek napközbeni ellátása
- Gyermekjóléti szolgáltatás, óvodai és iskolai szociális segítők tevékenysége
A Kornisné Liptay Elza Szociális és gyermekjóléti Központ keretében működik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint hatóságként a Család- és Gyermekjóléti Központ.

b) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi támogatás formája a természetbeni kedvezményekre jogosító rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény. 2006-ig rendszeres gyermekvédelmi támogatásról beszéltünk, mely pénzbeli támogatási forma 2006-ban beépült a családi pótlékba. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jogintézménye létrehozásának indoka volt a rendszeres gyermekvédelmi támogatáshoz kötődő egyéb gyermekvédelmi kedvezmények (pl.: ingyenes, ill. kedvezményes étkezés, tankönyvtámogatás, tandíjtámogatás, kollégiumi térítési díj támogatása) igénybevétele lehetőségének további biztosítása a rászoruló gyermekek részére. 2009. október 1. napjától a Legfőbb Ügyészség jelzése nyomán a gyermekvédelmi törvény adatkezelésre vonatkozó rendelkezései kiegészültek azzal, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságra vonatkozó adatok a közoktatási és felsőoktatási intézménynek a gyermeknek, fiatal felnőttnek járó természetbeni ellátások és kedvezmények igénybevétele céljából továbbíthatók. Előfordult ugyanis, hogy a szülő nem jelentette be az oktatási intézménynek gyermeke rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, aki emiatt ellátásoktól, kedvezményektől (pl. ingyenes étkeztetés) esett el. 2013. évben változott a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretében fizetett természetbeni támogatás formája.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény jövedelemhatára, mint a jogosultság feltétele **2024. július 1. óta érvényes** az alábbiak szerint alakult:

- a családban élők esetében az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatta meg a szociális vetítési alap összegének 225 %-át (64.125.-Ft),
- egyedülálló esetében, valamint, ha a gyermek tartósan beteg, vagy fogyatékos, ill. a nagykorú gyermek részére saját jogán megállapított kedvezmény esetében a szociális vetítési alap. 245 %-át (69.825.- Ft).

A szociális vetítési alap összege jelenleg 28.500.- Ft.

Itt említendő meg azon személyek köre, akik nagykorúvá válásuk után is jogosultak a gyermekvédelmi kedvezményre.

Amennyiben az egyéb jogosultsági feltételek is fennállnak, a nagykorúvá válása után is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy

- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 100 %-ban központosított finanszírozott ellátás.

A 2025. évben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak száma:

Jogosult gyermekek száma: 1513

- ebből tartósan beteg, fogyatékos gyermekek száma: 0

- ebből 18. év feletti, saját jogán jogosultak száma: 54

Jogosult családok száma: 779

- ebből az egyedülálló szülők száma: 133

A 2019. évtől megszűnt az Erzsébet utalvány, mint természetbeni támogatás a gyermekvédelmi jogosultak részére, helyette törvényben meghatározott pénzbeli támogatás kerül kifizetésre.

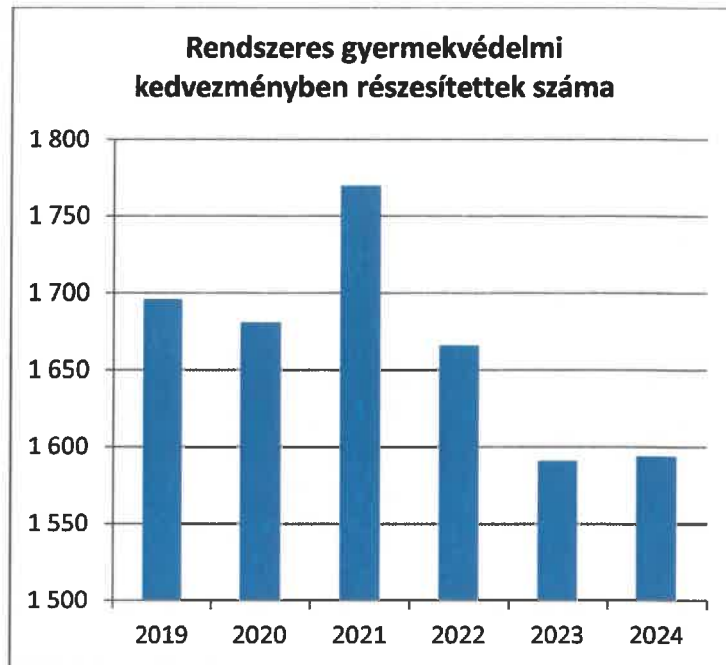
Ezen összegek a 2025. évben is a következőképpen alakultak: alapösszegű támogatás esetén 6000.-Ft/fő, emelt összegű támogatás esetén 6500.- Ft/fő, évente két alkalommal. Az évi kétszeri pénzbeli ellátás biztosítása a gyermekek nagyobb szociális biztonságát garantálja.

2025. évi támogatás kifizetése az alábbi volt:

Augusztusban alapösszegű pénzbeli támogatás 33 fő gyermek,- 198.000.- Ft, emelt összegű támogatás 1452 fő gyermek 9.438.000.- Ft, novemberben alapösszegű pénzbeli támogatás 11 fő gyermek 66.000.- Ft, emelt összegű támogatás 1441 fő gyermek 9.366.500.- Ft került a szülők részére kifizetésre, melyet 100%-ban térít meg az önkormányzat részére a központi költségvetés.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2019	1 696
2020	1 681
2021	1 770
2022	1 666
2023	1 591
2024	1 594

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) Gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

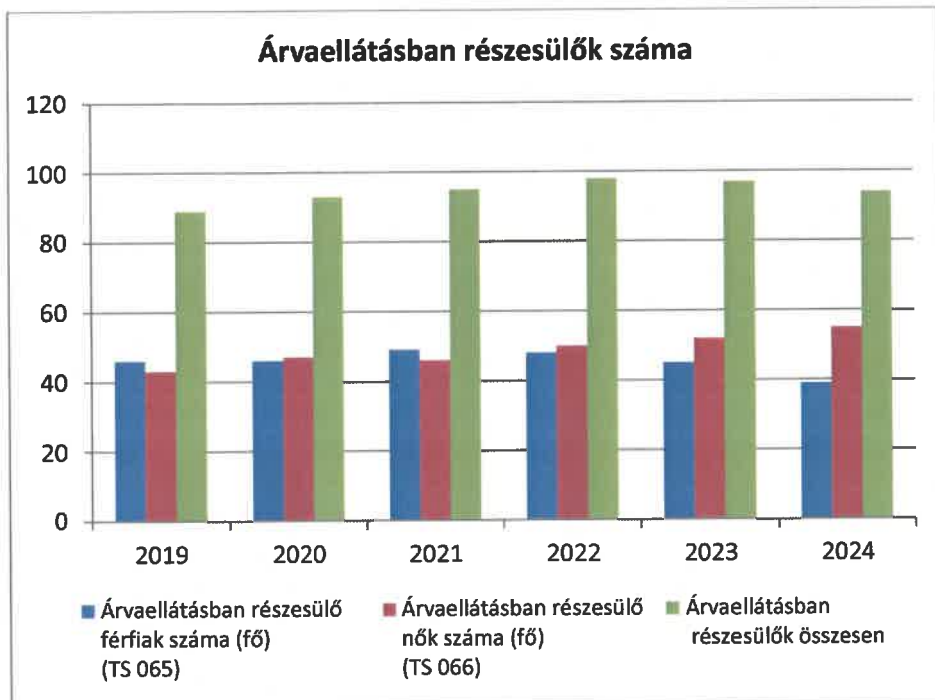
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma településünkön rendkívül magas a lakosság összetétele, valamint a nagy arányú szegregáció miatt is. Ezekhez több támogatási forma is kapcsolódik.

A gyermekekhez kapcsolódó további juttatásként jelenik meg a családi pótlék, valamint az adókedvezmények. Ezekről pontos adatokkal azonban az önkormányzat a települést érintve nem rendelkezik.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2019	46	43	89
2020	46	47	93
2021	49	46	95
2022	48	50	98
2023	45	52	97
2024	39	55	94

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés jellemzően a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő támogatási formaként kerül meghatározásra.

A Gyvt. 151. § (5) bekezdés a) pontja határozza meg azoknak a gyermekeknek a körét, akik ingyenesen, vagy kedvezményesen étkezhetnek.

Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a) a bölcsődében vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
 - nevelésbe vették;
- b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
- nevelésbe vették, vagy

- utógondozói ellátásban részesül.

Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek.

A gyermekétkeztetés a nevelési-oktatási intézményekben biztosítva van.

A közétkeztetés a Tiva-Szolg Kft.-n keresztül történik.

Étkeztetés adatai (2025. december 31.):

Intézmény	100%-os normatív kedvezményben részesülők száma (fő)	50%-os normatív kedvezményben részesülők száma (fő)	Összesen (fő)
Bölcsőde	42	0	42
Óvoda	530	0	530
Általános Iskola	653	119	772
Gimnázium	0	12	12
Szakközépiskola	0	0	0
Szakiskola	2	26	28
Kollégium	8	6	14
Összesen	1197	163	1360

e) *Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya*

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekekről nem rendelkezünk adatokkal.

f) *Magyar állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek*

Nincs adat.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek döntő többsége (96 %-a) szegregált, elégtelen lakókörnyezete miatt jogosult. Ezen gyermekek jelentős hátrányokkal rendelkeznek társaikhoz képest. Az önkormányzat és az oktatási intézmények is többféle támogatást biztosítanak ezek rétegéből származó gyermekeknek, többek között: intézményi ingyenes vagy kedvezményes étkezés, szünidei étkeztetés, pénzbeni ellátás évente kétszer, ösztöndíjak.

A mélyszegények, romák helyzetét feltáró fejezetben az is megállapításra került, hogy a szegregátumban élő gyermekek közül szinte mindegyikük hátrányos helyzetű, és többen korai fejlesztésre szorulnak, illetve sajátos nevelési igényűek. A tanulási nehézségekkel küzdő, fejlesztésre szoruló, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzésében, felzárkóztatásában a városban működő tanodák is segítséget nyújtanak. A tanodákban nem csak a tanulásra, de a szabadidő hasznos eltöltésére is lehetőség van. A tanoda programok finanszírozását 2019-ben alakították át, miután egy évvel korábban a Gyvt.-be is bekerült a tanoda, mint gyermekek esélynövelő szolgáltatása. A tanodák finanszírozása sokáig egyáltalán nem volt kiszámítható. Magyarország Unióhoz való csatlakozása után rendszertelenül jelentek meg EU-s pályázatok, amelyek biztosították a tanodák egy részének fenntartását. Tiszavasvári Város Önkormányzata fontosnak tartja, hogy a szegregátumban élő gyermekek tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozáson vegyenek részt, emellett a szabadidő hasznos eltöltéséhez megfelelő alternatívák álljanak rendelkezésükre, ezért is került beindításra a városban a tanoda és biztos kezdet gyerekház szolgáltatás.

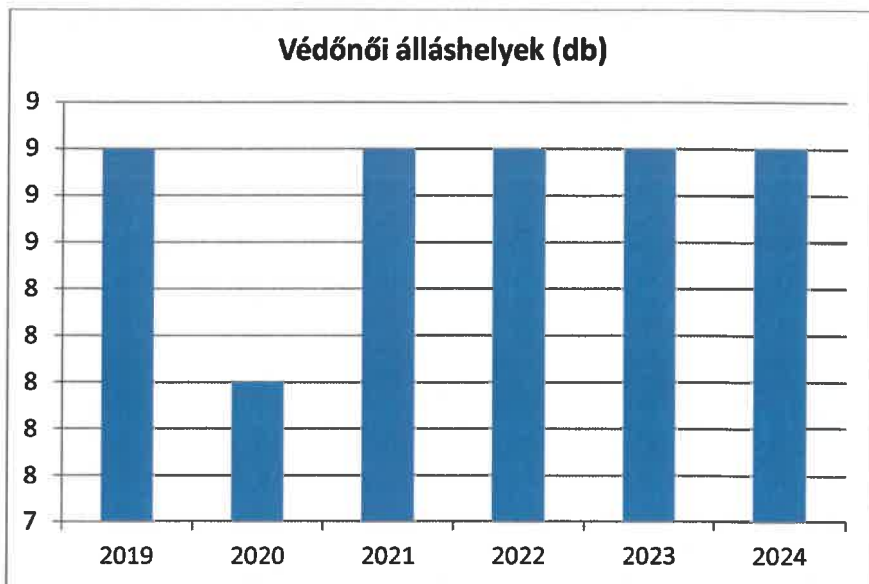
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői kompetencia köre egyre szélesebb, az egész család egészségügyi, szociális problémáinak a megoldásában is részt vesz, humán szolgáltatásokat nyújt, és tanácsokat ad a felmerülő problémák megoldására.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2019	9	667	74,11
2020	8	694	86,75
2021	9	713	79,22
2022	9	705	78,33
2023	9	704	78,22
2024	9	660	73,33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tiszavasváriban az iskolavédőnői munkát 2 főállású iskolavédőnő, és 2 vegyes körzetet ellátó védőnő látja el.

Az iskolavédőnői szolgálat és a társszakmák között az együttműködés a szakmai irányelvek mentén, a problémák gyors megoldására fókuszálva zajlott.

A 2024/25-ös tanévben a tanulók egészségi állapotában nagy változás nem állt be az előző évekhez képest.

Az iskolavédőnők az intézmények igényeinek megfelelően prevenciós előadásokat tartanak a vonatkozó rendeletben meghatározott témákban.

Az iskolavédőnői munka egyre nagyobb részét teszik ki a különböző intézkedések, jelzések, melyek nem kizárólag a gyermekek egészségi állapotával kapcsolatosak, hanem egyre inkább pszichés és szociális jellegű problémákból adódnak.

Az oktatási-nevelési szünetekben (jellemzően nyáron) a gyermekek elérése nehézségbe ütközik, ezért az ellátások egy része nem időben történik meg.

A védőnői gondozás leggyakrabban alkalmazott módszerei a városban a következők:

- családlátogatás,
- önálló védőnői tanácsadás (csecsemő-, és várandós tanácsadás)
- fogadóóra tartása,
- egészségnevelés a családok otthonában, családlátogatások során, tanácsadóban, nevelési-, oktatási intézményekben (iskola, óvoda),
- egészségfejlesztés közösségi szinten
- óvodai egészségnevelési feladatok
- egészségnapokon való részvétel, lakossági egészségnevelés.

A védőnők családgondozói tevékenységük során kiemelten kezelik a hátrányos helyzetű családok, ezen belül a roma lakosság gondozását. Munkájuk során fontosnak tartják az ismerethiányból, szociális és egészségügyi, pszichés okokból adódó hátrányok leküzdésének segítségét, az állapotromlás megakadályozását, a problémák kezelését a családok mindennapjaiban. A rendszeres, napi kapcsolat lehetővé teszi, hogy kialakuljon a kölcsönös bizalom, elfogadják egymás értékrendjét, és kultúráját, ami hatékonyan segíti a problémák felismerését, kezelését. A megfelelő kapcsolat kialakításához a gondozott családokkal ezeken túl szükség van megfelelő szakismeretekre, empátiára, előítélet mentességre, a másik ember

feltétel nélküli elfogadására, hitelességre, elismerésre, egymás tiszteletben tartására, illetve korrekt helyzetfeltáráásra, értékelésre.

A védőnői munka zömmel oktató – nevelő – segítő jellegű, alapvető eleme az értelemre, érzelmre hatás, ami feltételezi a megfelelő, mindkét fél számára egyértelmű, és érthető kommunikációt. A leghatékonyabb eszköz az egyéni beszélgetés során a meggyőzés, bár néha ez is kevésnek bizonyul.

Az országos átlagtól eltérően a terület jellegéből fakadóan, a védőnői munka jelentékeny részét teszi ki a gyermekvédelmi feladatok ellátása. A társadalmi, gazdasági nehézségek egyre több családban éreztetik hatásukat. Sok családban gondot okoz a gyermekek megfelelő ellátása, egyes szülők többszöri felszólítás ellenére sem hozzák el gyermeküket védőoltásra, szűrővizsgálatra.

Egyre több családban okoz problémát az ingatlanok túlszűfolttsága (10-12 fő lakik egy szobában).

Gondozott családok száma az alábbiak szerint alakult 2025-ben

Körzet	Gondozott családok száma 2025. évben
1	125
2	151
3	135
4	137
5	127
6	88
7	37
Összesen	784

2025-ben összesen 6401 családlátogatást végeztek, ebből szaklátogatások száma (egy családon belül több 0-7 éves korú gyermek vagy várandós is lehet) 8568 volt.

Tanácsadáson 0-7 éves korig 3273 gondozási eset történt, ami a védőnői tanácsadóban zajló önálló védőnői tanácsadásokat tartalmazza.

Várandós tanácsadáson 1125 gondozási esemény történt.

A várandós-, és gyermekgondozáson kívül nagy hangsúlyt fektetnek a védőnők a nővédelmi gondozásra is. Ennek színtere szintén vagy a családok otthona vagy a védőnői tanácsadó, és kulcs fontosságú szerepe van a családtervezés, gyermekvállalás kérdésében. Tájékoztatást adnak a helyi nőgyógyászati szakrendelés elérhetőségéről, az ott elérhető szolgáltatásokról (orvosi vizsgálat, ultrahang vizsgálat, fogamzásgátló eszköz biztosítása). Közreműködnek a józsefházi településrészen élő várandósok rendelésre történő eljuttatásának megszervezésében. Rendszeresen együttműködnek a Kornisné Központ tanyagondnoki szolgálatával.

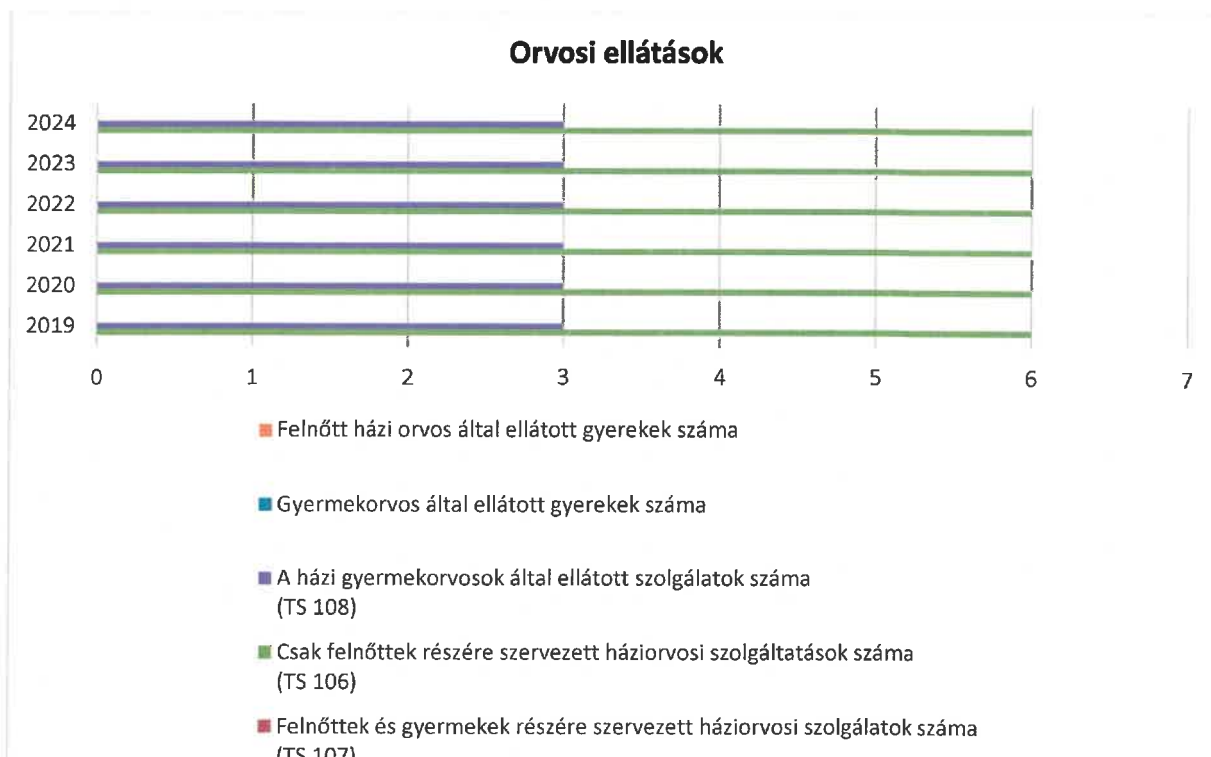
Fentiekén kívül a védőnők aktív munkát végeznek az óvodákban, valamint az iskola egészségügyi ellátásban is.

b) Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A városban jelenleg 3 gyermekorvos végzi tevékenységét, a leterheltségük fokozatosan növekszik, az ellátott esetek száma 2014. óta közel 4000-rel lett több.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2019	0	6	3	n.a.	n.a.
2020	0	6	3	n.a.	n.a.
2021	0	6	3	n.a.	n.a.
2022	0	6	3	n.a.	n.a.
2023	0	6	3	n.a.	n.a.
2024	0	6	3	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A tankötelezett korúak alatti gyermekek (6 év alattiak) száma 2026. év január 1 .napján:

0 - 2 év 444 fő

3 - 5 év 524 fő

Ezen gyermekek számára a városban bölcsődei és óvodai ellátás biztosított.

A város illetékességi területén, a gyermekek napközbeni ellátását egy bölcsőde biztosítja, 92 engedélyezett férőhelyen a **Tiszavasvári Bölcsőde** intézményben. 7 gyermekcsoportban gondozzák a gyermekeket. A gondozási napok alapján egy csoportban az átlagos beíratott gyermek létszáma 12-13 fő.

2025. évben:

- Összesen 106 fő igényelt bölcsődei ellátást.
- Naponta átlagosan beíratott gyermekek száma: 46 fő.
- Teljesített gondozási napok száma: 11.182.
- Napi átlagos létszám 49 fő.

2025. évi normatíva szempontjából figyelembe vehető létszám – ami a 2025. január 31-én az aktuális férőhely szám 80 %-a – 62,4 fő.

2025. évben a bölcsődei ellátottak közül 11 fő részesült rövidebb-hosszabb ideig gyermekvédelmi kedvezményben. Nagycsaládból érkezett 13 fő.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításának szabályait a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A § határozza meg. Ez alapján 2025-ben:

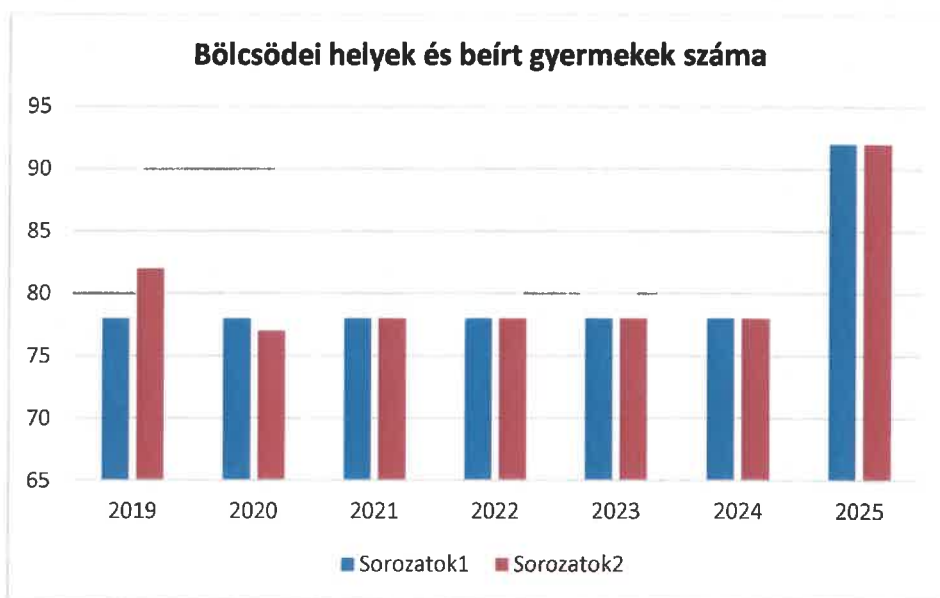
- Hátrányos helyzetű gyermek 1 fő.
- Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek 9 fő.
- Védelembe vett gyermek 2 fő.

Jellemzően 18 hónapos kor után igényelnek a szülők bölcsődei ellátást, de az utóbbi években már tapasztalható volt az egy éves kor körüli igénylés is, mely a GYED melletti munkavállalás lehetősége miatt jelentkezett.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	78	82
2020	78	77
2021	78	78
2022	78	78
2023	78	78
2024	78	78

2025	92	92

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

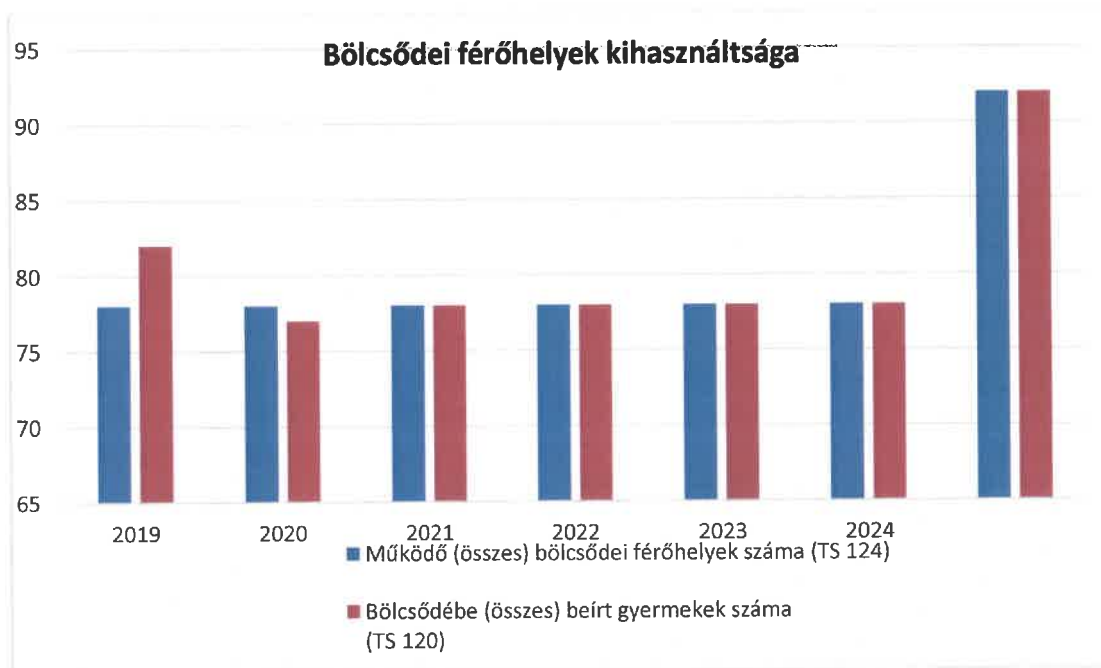
A bölcsődében az alapellátáson túl **időszakos gyermekfelügyelet** vehető igénybe térítési díj ellenében, valamint sószoba is működik.

A sószobával a gyermekek egészségvédelme érdekében a térségben is egyedülálló szolgáltatást nyújtanak. Ez egy érdekes játszószoba, ahol betegségmegelőző, egészségmegőrző szolgáltatást is nyújtanak a gyermekek számára. A szolgáltatás célja az, hogy visszaszorítsa a közösségi életre jellemző náthás, légúti megbetegedések arányát, csökkentse a szülők ebből adódó leterheltségét, javítsa az intézmény kihasználtsági mutatóit.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	78	82
2020	0	0	0	0	0	0	78	77
2021	0	0	0	0	0	0	78	78
2022	0	0	0	0	0	0	78	78
2023	0	0	0	0	0	0	78	78
2024	0	0	0	0	0	0	78	78
2025	0	0	0	0	0	0	92	92

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsőde főzőkonyhája biztosítja a **rászoruló gyermekek szünidei kor specifikus gyermekétkeztetését**. Az iskolai szünetek ideje alatt 2025-ben átlagosan naponta **108 rászoruló** bölcsődés korú gyermek étkeztetését végezték.

A 3 éves kor feletti gyermekek számára a **Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény 4 telephelye nyújt ellátást**.

2011. évi CXCV. Tv 8. § (1) Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény, amely a gyermeket fokozatosan, de különösen az utolsó évében az iskolai nevelés-oktatásra készíti fel. Az óvodai nevelés alapelveit az óvodai nevelés országos alapprogramja határozza meg.

Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik, ellátja a napközbeni ellátással összefüggő feladatokat is. Az óvoda a közoktatás szakmailag önálló intézménye. A helyi önkormányzat tartja fenn.

4 telephelyen történik ellátás Tiszavasváriban az alábbiakban:

2026. januárjában a Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben 15 csoportban 346 gyermek volt, 355 férőhelyen.

A gyermekek óvodánkénti megoszlása / férőhely:

Minimanó Óvoda, Vasvári Pál utca	101 / 110
Lurkó-Kuckó Óvoda, Egység utca	50 / 50
Fülemüle Óvoda, Ifjúság utca	122 / 120
Varázsceruza Óvoda, Gombás András utca	73 / 75

A 346 gyermekből:

107 gyermek halmozottan hátrányos helyzetű
11 gyermek hátrányos helyzetű
121 gyermek részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben
15 család védelembe vétel keretén belül áll gondozásban
4 család alapellátás keretében áll gondozásban
133 gyermek él nagycsaládban
16 fő SNI

Az óvoda, ahol a nap jelentős részét tölti a gyermek. Itt az esetlegesen felmerülő problémák – szorongás, agresszivitás, esetleges alultápláltság vagy bántalmazás jelei, elhanyagolás, fejlődésben való elmaradás – természetesen a családon kívül, leghamarabb megjelenhetnek, megjelennek. Ezért az intézmény a gyermekvédelmi feladatokat kiemelt figyelemmel látja el.

A 6-7 éves korosztály tekintetében érdemes az idősebb, iskolás korú gyermekek adatait is áttekintenünk. Településünkön két általános iskola működik:

- Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő testülete 2007-ben a város három **általános iskoláját** (Kabay János Általános Iskola, Pethe Ferenc Általános Iskola, Vasvári Pál Általános Iskola) Tiszavasvári Általános Iskola néven egy intézménnyé vonta össze.

2019. szeptember 1-től a Tiszavasvári Általános Iskola újra felvehette egykori névadója, településünk híres szülőtte, a morfingyártás atyja, Kabay János nevét és **Tiszavasvári Kabay János Általános** Iskolaként nyithatta meg újra kapuit. A 2025/26-os tanévben 28 tanulócsoporttal, 14 napközis és 5 tanulószobai csoporttal működött.

A tanítás-tanulás szervezésének helyi tanterv szerinti programjai:

- Alaptanterv szerinti oktatás
- Két tanítási nyelvű oktatás
- Komplex Alapprogram (KAP) folytatása
- Sporttehetség- és utánpótlás-nevelés
- Tehetséggondozó program
- Cigány kisebbségi oktatás magyar nyelven (igény szerint)
- KEVE közlekedésbiztonsági program 1-4 évfolyam.

Az elmúlt öt év adatai az alábbi táblázatban tekinthetők át:

Gyermekek, tanulók számának nyitóadatai (fő)	Tiszavasvári Kabay János Általános Iskola				
	2021	2022	2023	2024	2025
gyermekek, tanulók száma	774	757	717	719	706
más településről bejáró	0	0	0	0	11
többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető-oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók	42	38	32	30	29
beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő	47	45	44	36	41
napközis tanuló	520	539	487	498	479
délutáni egyéb foglalkozáson résztvevő	0	0	243	339	596
évfolyamismétlő	17	14	12	17	29
ebből leány	10	7	4	6	14
évfolyamismétlésre utasított	17	14	12	17	29
egyéni munkarendben tanuló	3	2	1	0	1
ebből sajátos nevelési igényű	1	1	0	0	0
hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók	36	32	40	37	44

halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók	298	284	282	299	263
egy idegen nyelvet tanulók száma	622	611	558	550	538
nyelvoktatásban nem részesül	152	146	153	169	168
rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő	357	334	344	355	318
más településről bejáró hátrányos helyzetű gyermek, tanuló	0	0	0	0	5
más településről bejáró halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló	0	0	0	0	0
kezdő évfolyamos tanulók száma	103	101	74	92	82
felvett körzeten kívüli tanulók száma				0	11

- 2009-ben közoktatási megállapodás kötésével a Tiszavasvári Általános Iskola Pethe Ferenc iskolaegysége a Magyarországi Magiszter Alapítvány fenntartásba került.

A Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola összetett intézmény.

Az intézmény székhelye Tiszavasváriban található, ahol óvodát és általános iskolát, alapfokú művészeti iskolát és esti gimnáziumi képzést nyújt.

Az esélyteremtést szolgálja az iskola és óvoda egymásra épülő szakmai programja, az átmenetek pedagógiai kezelése, a korai fejlesztés, az egyéni fejlődéskövetés. A gyerekek és a tanulók szükségleteihez igazított tanítási módszerekkel törekszik, a hátrányos helyzetből induló tanulóink iskolai sikerességét elősegíteni. Az óvoda saját fejlesztésű referenciaprogramja a „Szó-beszéd.com”, mellyel a nyelvi hátrányok kezelésére, az intenzív magyar szókincs bővítésre fektetnek nagy hangsúlyt.

Módszereik között szerepel még a lassított iskolakezdés, amely az alapkészségek intenzív fejlesztésére épít, valamint humanizált tanár-diák kapcsolatra törekszik. Igyekszik elfogadó, pozitív légkört teremteni és az aktív tevékenykedtetésre, játékosra épített tanulást részesítik előnyben.

A nevelő-oktató munka során alkalmazzák az Utolsó padból, a Kedvesház és az Integrált Pedagógiai Rendszer adaptálható elemeit.

Óvodásaik és diákjaik részére is számos szabadidős programot kínálnak. Kiemelt figyelmet fordítunk a tömegsportra, az informatikai tudás fejlesztésére valamint a művészeti oktatásra. Sportkörüli kínálatunkban szerepel a labdarúgás, kosárlabda. Művészeti témájú foglalkozásaink közül választhatnak tanulóink a képzőművészet, a drámajáték, a zenei oktatás és a néptánc közül.

A helyi óvoda Tiszavasváriban a 2026/27-es nevelési évben 189 gyermeknek biztosít ellátást.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások

A gyermekjóléti szolgáltatás, azaz a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** önkormányzati költségvetési szerv (székhely: 4440 Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 87., rövidített nevén: **Kornisné Központ**) keretein belül működik.

Az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény értelmében a **családsegítés csak gyermekjóléti szolgáltatással integráltan – egy szervezeti és szakmai egységben –** működhet 2016. január 1-jétől: települési szinten a **család- és gyermekjóléti szolgálat**, a járási szinten a **család- és gyermekjóléti központ** keretében. Ennek alapján a család- és gyermekjóléti szolgálat, illetve központ a jelenlegi családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás bázisán, annak erőforrásai hatékonyabb elosztásával, kötelező önkormányzati feladatként jön létre.

A személyes gondoskodást nyújtó **gyermekjóléti alapellátások körébe tartozik a gyermekjóléti szolgáltatás.**

Családsegítés és Gyermekjóléti szolgáltatás:

- **Család és Gyermekjóléti Szolgálatot, és a**
- **Család és Gyermekjóléti Központot foglalja magába.**

A **család- és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítést a Szt. 64. §. szerinti feladatait, valamint Gyvt. 39- és 40. §. szerinti gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.** (A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely - többek között - a gyermek testi-lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését szolgálja. A családsegítés célja a szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetben lévő személyek, családok életvezetési képességének megtartása, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.)

Tiszavasváriban 7 fő családsegítő végzi a **család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait.**

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el.

Tanodák és Biztos Kezdet Gyerekház:

A tanoda olyan, elsősorban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, vagy hátrányos helyzetű vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és kivételesen fiatal felnőttek számára nyújtott, önkéntesen igénybe vehető társadalmi felzárkózást segítő, a személyiségfejlődés egészét szem előtt tartó, prevenciós szolgáltatás, amely a nemzeti köznevelési törvény szerinti kötelező tanórai és egyéb foglalkozásokon való részvétel idején kívül, valamint a tanítási szünetekben segíti elő a szociokulturális hátrányok kompenzálását, a tanulmányok folytatását, a társadalomba való sikeres beilleszkedést, az életpálya-tervezést és a szabadidő hasznos eltöltését.

Tiszavasváriban két tanoda működik. A Magyarországi Magszter Alapítvány által fenntartott **Vasvári Tanoda** a 2023-ban felújításra került a Tiszavasvári, Vasvári Pál u. 93. sz. alatti önkormányzati ingatlanban kezdte meg működését 2024. januártól. Az épületben a Tanoda mellett Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatás is működik. A tanoda tanulói Tiszavasvári **Büdi részén** élő általános és középiskolai tanulók. Tanulóik száma 30 fő, akik nagy része már korábban részt vett a Tiszavasvári Város komplex felzárkóztatási programjában, hisz ez volt a tanoda előkészítő programja. 2026. januártól az önkormányzat működteti a Mesevilág Biztos Kezdet Gyerekházat a Kornisné Központ közreműködésével. Az épületben a tanodai feladatokat továbbra is a Magyarországi Magszter Alapítvány látja el.

A másik tanoda szintén a Magyarországi Magiszter Alapítvány fenntartásában működik 2019. évtől **Varázsvilág Tanoda** néven. A szolgáltatásokat 11 fő tanodai munkatárs végzi. A programban 30 fő, 6-11. évfolyamos diákok vesznek részt, akik a Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tiszavasvári Tagintézményének és a Nyíregyházi Szakképzési Centrum Tiszavasvári Szakképző Iskola és Kollégiumának a tanulói. Szakmai szolgáltatásaink: matematika-logika fejlesztés, szövegértés fejlesztés, szociális kompetencia és tanulásmódszertan fejlesztés, angol nyelvi fejlesztés, informatika fejlesztés és szabadidős foglalkozás biztosítása, gondnok, szakmai vezető.

e) Gyermek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

A család-és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevők száma

<i>Együtműködési megállapodás alapján végzett szociális segítőmunka Év</i>	<i>Alapellátásban gondozott gyermekek száma</i>	<i>Alapellátásban gondozott családok száma</i>
2022	292	76
2023	135	40
2024	126	34
2025	126	38
<i>Hatósági intézkedéssel érintett szociális segítő Év</i>	<i>Védelembe vett gyermekek száma</i>	<i>Védelembe vétel keretein belül gondozott családok száma</i>
2022	185	85
2023	223	108
2024	232	112
2025	232	112

f) Gyermekvédelem

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

- 2022. évben szociális segítő munka biztosítását 477 gyermek esetében látta el, amely 161 családot érint.
- 2023. évben szociális segítő munka biztosítását 358 gyermek esetében látta el, amely 148 családot érint.
- 2024. évben szociális segítő munka biztosítását 358 gyermek esetében látta el, amely 146 családot érint.
- 2025. évben szociális segítő munka biztosítását 358 gyermek esetében látta el, amely 150 családot érint.

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő családgondozás jelenti. A szociális segítőmunka, a klasszikus családgondozás a segítő kapcsolatra épül. A család gondozásának filozófiája, hogy a gyermek jólétét akkor szolgáljuk a legjobban, ha

megegerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A szociális segítőmunka egy hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család probléma megoldásának javítását szolgálja. A tevékenység széles körű, de a megoldásban a „kis lépések” elve érvényesül.

Család és Gyermekjóléti Központ gyermekjóléti szolgáltatást nyújt, ennek célja, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzése. Tiszavasvári Család- és Gyermekjóléti Központ ellátási területe Tiszavasvári, Tiszalök, Tiszaeszlár, Tiszadada, Tiszadob, Szorgalmatos települések. A központban folyó munkát 2 tanácsadó, 7 esetmenedzser, 4 óvodai-iskolai szociális segítő, 1 szociális diagnózist készítő esetmenedzser segíti.

A Család- és Gyermekjóléti Központ dolgozói egyéni esetkezelést, szociális csoportmunkát, közösségi szociális munkát végeznek a szociális munka módszereinek alkalmazásával.

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések alatt álló gyermek védelme:

Gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések alatt álló gyermek esetében a család- és gyermekjóléti központ szolgáltatásait gyámhivatal, illetve bíróság határozata alapján kell biztosítani. Ezen munkát az esetmenedzser végzi.

Esetmenedzser szakmai feladatai:

- elősegíti a gyermek testi, lelki, egészségének, családban történő nevelkedését
- támogatásokról való tájékoztatás
- folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét
- hivatalos ügyek intézésének segítése
- javaslattétel hatósági intézkedésekre
- védelembe vétel kezdeményezése.

A gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

A család-és gyermekjóléti központot igénybe vevők száma

Év	Hatósági intézkedéssel érintett gyermekek száma	Hatósági intézkedéssel érintett családok száma
2022	572	312
2023	607	307
2024	693	360
2025	930	447

g) Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Észlelő – és jelzőrendszer működtetése:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat észlelő- és jelzőrendszert működtet, melynek keretében évente hat alkalommal szakmai tanácskozást szervez a jelzőrendszeri tagok részvételével. A szolgálat fogadja a beérkező jelzéseket, felkeresi a jelzett személyt, családot, és intézkedik a veszélyeztetettség, vagy krízishelyzet megszüntetése, enyhítése érdekében.

Készenléti szolgálat: Család- és Gyermekjóléti Központ speciális szolgáltatása. Célja a Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat egy állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával lett megszervezve úgy, hogy a készenléti szolgálatban lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani, vagy ilyen segítséget tudjon mozgósítani. A telefonos készenléti szolgálat a Központ nyitvatartási idején túl hívható a 06-30-465-64-33-as telefonszámon. A szolgáltatást 4 fő szociális szakember látja el.

Ügyeleti idő: Hétköznap este 16.00 órától – reggel 07.30 óráig,

Hétfőn 0.00 – 24.00. óráig

h) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az iskolai oktatás alatt a tanórák keretében megtartott testnevelés órákon felül a városban zajló aktív sportélet, sportolási lehetőségek is adóttak (pl.: szabadidős kondipark, tenispálya). Emellett különféle táborozási lehetőségek is adóttak a nyári időszakban. A városban működik a Gólyahír Gyermek- és Ifjúsági Tábor a **Tiva-Szolg Nonprofit Kft.** önkormányzati tulajdonú cég üzemeltetésében.

A **Kornisné Központ** Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás szakmai egysége minden évben 2 turnusban 20, a városban élő hátrányos helyzetű gyermek táboroztatását biztosítja. A táborban kiemelt fontos szerepet kap a gyermekek életkorára irányuló fejlesztés, örömszerzés, és prevenció. Mindkét hét tematikus programelemekre épül.

- Erzsébet Tábor lebonyolításában való részvétel, amely a Család- és Gyermekjóléti Központ óvodai és iskolai szociális segítők pályázata alapján, 2022.07.04-2022.07.08., és 2022.08.01-2022.08.05- ig alsó tagozatos gyermekek vehettek rajta részt összesen 40 gyermek.
- Erzsébet Tábor lebonyolításában való részvétel, amely a Család- és Gyermekjóléti Központ óvodai és iskolai szociális segítők pályázata alapján, 2023.07.10.-2023.07.14., és 2023.07.24-2023.07.28. között 20 alsó tagozatos gyermekek vehettek rajta részt.
- „A boldogabb családokért Tiszavasváriban” Alapítvánnyal közösen szervezett prevenciós tábor és az óvodai iskolai szociális segítők által szervezett tábor lebonyolításában való részvétel 2024.07.22-2024.07.26., és 2024.07.29-2024.08.02. között, 40 alsó tagozatos gyermekek vehettek rajta részt.
- A boldogabb családokért Tiszavasváriban” Alapítvánnyal közösen szervezett prevenciós tábor és az óvodai iskolai szociális segítők által szervezett tábor lebonyolításában való részvétel 2025.06.30-2024.07.04., és 2024.07.07-2024.07.11-ig, szintén alsó tagozatos gyermekek vehettek rajta részt, 40 fő.

Tiszavasvári Kábítószergyógyi Egylet Fórummal minden hónapban megbeszélést tartanak és közös rendezvényeken vesznek részt. A rendezvények fő célja a prevenció, mely előadás, konferenciát, tábor, sportrendezvényeket foglal magába.

- 2023. szeptember 29. napján Nyílt napon
- 2024. június 12. napján, Prevenció nap.

i) Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

A Gyvt. 2016. január 1. napjától hatályos módosításával **önálló gyermekvédelmi természetbeni ellátásként került meghatározásra a szünidei gyermekétkeztetés.**

Az új szabályok szerint a települési önkormányzat szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

A szünidei étkeztetésről **a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerinti települési önkormányzatnak kell gondoskodnia.** A gyermek alatt a Gyvt. szerinti gyermek fogalom értendő, így a Ptk. 2:10. § (1) bekezdés szerinti kiskorúak számára kell a szolgáltatást megszervezni. Ennek megfelelően az önkormányzatnak **bölcsődés kortól, azaz a gyermek 5 hónapos korától házasságkötéséig, de legfeljebb 18. életévének betöltéséig** kell a gyermekek szünidei étkeztetéséről gondoskodni.

2025. évi szünidei gyermekétkeztetésben részesülők száma a kiskorúak jogosultsága szerint:

Megnevezés		Hátrányos helyzetű gyermekek száma	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma	Összesen
Szünidei étkeztetésben részesült gyermekek száma:		64	1186	1250
Életkori bontásban	0-2 éves	1	116	117
	3-5 éves	8	312	320
	6-13 éves	39	534	573
	14-17 éves	16	224	240
	18 éves	0	0	0

	Nyári szünet	Őszi szünet	Téli szünet	Tavaszi szünet
Étkeztetésben részesülő gyermekek létszáma:	1250	912	987	1045

A nyári étkeztetést a Tiva-Szolg Nonprofit Kft-n keresztül biztosítja az önkormányzat, nagyon jó eredménnyel.

Az intézményi gyermekétkeztetést a 4.1 d) részben részletesen kifejtettem.

A nyári étkeztetést a tavalyi évben is a Tiszavasvári Város Közétkeztetési Nonprofit Kft-n keresztül biztosítottuk, nagyon jó eredménnyel.

Az intézményi gyermekétkeztetést a 4.1 d) részben részletesen került kifejtésre.

j) Eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Nincs adat.

k) Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az esélyegyenlőségi tanácshoz ilyen irányú észrevétel nem érkezett.

l) Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Nincs adat.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A Tiszavasváriban működő **Magiszter Óvoda**, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjában kiemelt szerepet kapnak a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetből érkező gyermekekhez kapcsolódó oktatási-nevelési feladatok. Ezek segítségével kívánják – a szülőkkel szoros együttműködésben – kisgyermekkortól a szakmaszerzésig kísérni és komplex programmal segíteni tanítványainkat az egyéni adottságaik kiteljesítésében.

Az Esélytér Intézményfenntartó által működtetett intézmény alapvető céljai között szerepel az oktatás minőségének a fejlesztése és az egész életen át tartó tanulási folyamat segítése.

Az esélyteremtést szolgálja az iskola és óvoda egymásra épülő szakmai programja, az átmenetek pedagógiai kezelése, a korai fejlesztés, az egyéni fejlődéskövetés. A gyerekek szükségleteihez igazított tanítási módszerekkel törekednek, a hátrányos helyzetből induló tanulók iskolai sikerességét elősegíteni. Óvodájának saját fejlesztésű referencia-programja a „Szó-beszéd.com”, mellyel a nyelvi hátrányok kezelésére, az intenzív magyar szókincsbővítésre fektetnek nagy hangsúlyt. Általános iskolában eredményesen alkalmazzák a „Családom a barátom” elnevezésű, – a szülői háttérrel szoros együttműködésre építő – programot. Módszereik között szerepel még a lassított iskolakezdés, amely az alapkészségek intenzív fejlesztésére épít, valamint humanizált tanár-diák kapcsolatra törekszik. Igyekeznek elfogadó, pozitív légkört teremteni és az aktív tevékenykedtetésre, játékoságra épített tanulást részesítik előnyben.

A nevelő-oktató munka során alkalmazzák az Utolsó padból, a Kedvesház és az Integrált Pedagógiai Rendszer adaptálható elemeit.

Felső tagozatos tanulók számára pályorientációs programmal és a helyben működő **Varázsvilág és Vasvári Tanoda** változatos foglalkozásaival segítik a sikeres továbbtanulást. Óvodásaik és diákjaik részére is számos szakköri programot kínálnak. Kiemelt figyelmet fordítanak a versenyszerű-, és a tömegsportra, az informatikai tudás fejlesztésére valamint a művészeti oktatásra. Sportköri kínálatukban szerepel a labdarúgás, kosárlabda, mazsorett és az idei évtől a horgászat is. Művészeti témájú foglalkozásaik közül választhatnak tanulók a néptánc, a képzőművészet, zeneművészet és a drámajáték közül.

Minden évben sikerrel pályáznak az Útravaló ösztöndíj programra, melynek segítségével a hetedik és nyolcadik osztályos diákjaik – tanórákon kívüli – tantárgyi fejlesztésben vehetnek részt. Jól végzett munkája jutalmául évente csaknem 50 diákjuk részesül tanulmányi ösztöndíjban.

A **Varázsvilág Tanodában 30 fő 6-10. évfolyamos diák** vett részt a program során nyújtott szolgáltatásokban. 17 fő a Magiszter iskola tanulója, 13 fő a helyi Nyíregyházi Szakképzési Centrum Tiszavasvári Középkölyája, Szakiskolája és Kollégium diákja.

Szakmai szolgáltatásaik: Szövegértés, Matematika, Idegen nyelv, Szociális kompetencia, tanulásmódszertan, Digitális kultúra, Szabadidős foglalkozás heti 1-1 órában. Céljaik a tanulási kedv motiválása, azoknak a tanulási módszereknek a megtanítása, melyek bármely tantárgy eredményes tanulásához biztos alapot nyújtanak. Interaktív tananyagokkal ismerkednek. Kezdetben a hiányok pótlására, majd az ismeretanyag magasabb szintre való emelésére helyezik a hangsúlyt. Szabadidős foglalkozásaikat a tanulók igényei alapján állítják össze, hogy azt csinálhassák, amihez kedvük van, kényszerűség nélkül, ami kikapcsolódást jelent.

A **Tiszavasvári Kabay János Általános Iskola** tanulóinak egyre nagyobb része hátrányos, halmozottan hátrányos illetve veszélyeztetett helyzetű. Ennek legfőbb okai a kialakult társadalmi helyzetből adódnak. Sajnos a munkanélküliség, az egyre nehezebb megélhetés nagy terhet ró a családokra. Sok gyermek ingerszegény környezetből jön az iskolába. Egyre több a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási zavarral küzdő, iskolai kudarcnak kitett tanuló. A hátrányos, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyerekek kezelése, korrekciója a felzárkóztató programjuk része. Integráló jellegű intézményként kiemelt feladatuk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, tanulási hátrányuk csökkentése. Oktatási-nevelési intézmény lévén feladatuk, hogy felismerjék a problémát, keressék az okokat, segítséget nyújtsanak, jelezzenek az illetékes szakembereknek.

A KSH adatállománya nem teljes körűen tartalmazza a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek adatait, ezért ezek külön önkormányzati adatgyűjtés alapján kerülnek bemutatásra.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2019	540	n.a.	-
2020	499	n.a.	-
2021	489	n.a.	-
2022	485	n.a.	-
2023	519	n.a.	-
2024	538	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2019	1249	n.a.	-
2020	1274	n.a.	-
2021	1222	n.a.	-
2022	1188	n.a.	-
2023	1129	n.a.	-
2024	1121	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tiszavasvári Tagintézményének általános iskolai tanulónak megoszlása a 2024/25-ös tanév végén:

	<i>Létszám (fő)</i>	<i>Hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)</i>	<i>Halmazottan hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)</i>	<i>Enyhe értelmi fogyatékos tanulók száma (fő)</i>
<i>Alsós</i>	172	0	164	7
<i>Felső</i>	229	0	212	21
Összesen:	401	0	376	28

Tiszavasvári Kabay János Általános Iskola tanulónak megoszlása a 2024/25-ös tanév végén:

	<i>Létszám (fő)</i>	<i>Hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)</i>	<i>Halmazottan hátrányos helyzetű tanulók száma (fő)</i>	<i>Enyhe értelmi fogyatékos tanulók száma (fő)</i>
<i>Alsós</i>	374	22	152	5
<i>Felső</i>	342	18	133	9
Összesen:	716	40	285	14

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2019	9	4	7	4	11	9
2020	4	2	0	n.a.	n.a.	n.a.
2021	5	3	0	n.a.	n.a.	n.a.
2022	7	4	0	n.a.	n.a.	n.a.
2023	5	3	0	n.a.	n.a.	n.a.
2024	5	4	0	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Tiszavasvári Középiskola vonatkozásában nem rendelkezünk pontos adatokkal, a Szakképzési Centrum helyi adatai nem állnak jelenleg rendelkezésünkre.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmazottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2019	105	1 418
2020	138	1 468
2021	134	1 394
2022	99	1 462
2023	60	1 508
2024	88	1 476

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) A közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

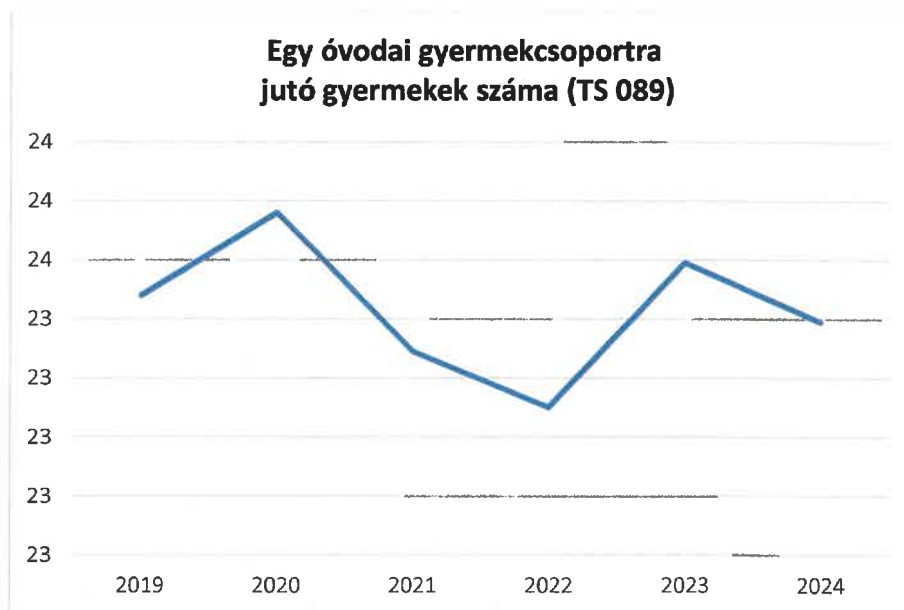
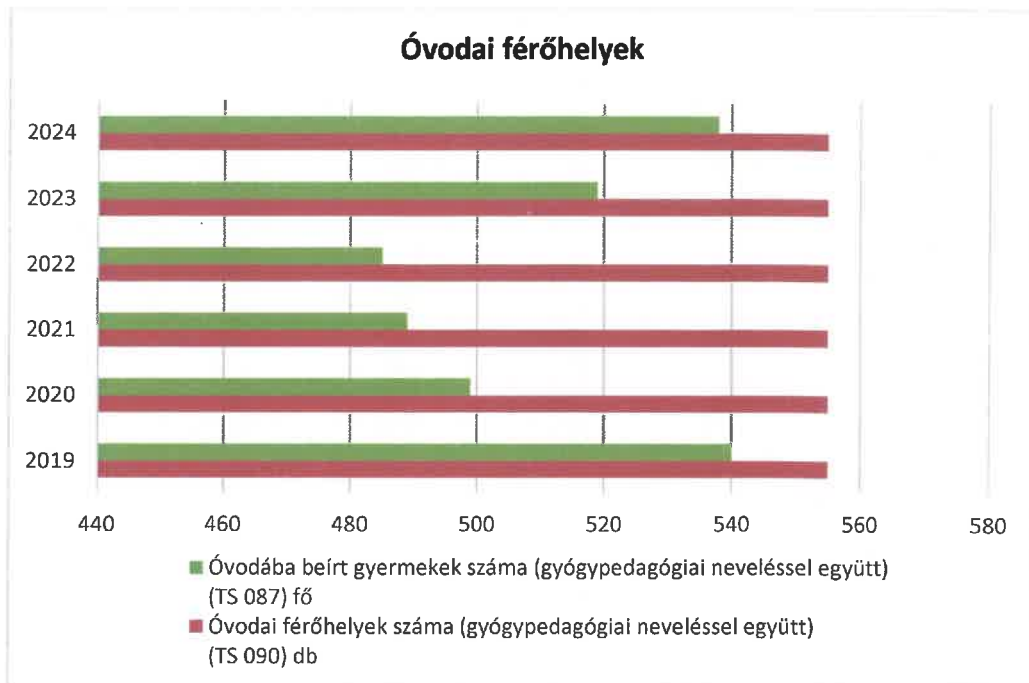
A jogszabályi keretek között az önkormányzat biztosítja a szükséges szakember ellátottságot (iskolapszichológus, gyógypedagógus).

A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben az SNI (sajátos nevelési igényű) gyermekek ellátását, a szakértői vélemények alapján szerveztük meg. Így megbízási szerződéssel látják el a szakemberek/gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, tiflopedagógus, szurdopedagógus a gyermekek fejlesztését a meghatározott óraszámban.

A gyermekvédelmi munka feladatait 1 fő szociálpedagógus látja el az óvodában.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2019	674	23	555	6	540	0	0	23
2020	640	21	555	6	499	0	0	24
2021	630	21	555	6	489	0	0	23
2022	657	21	555	5	485	0	0	23
2023	666	22	555	6	519	0	0	24
2024	713	23	555	6	538	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatelellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatelellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2019	0	55	4	22,71	0,00
2020	0	56	4	22,75	1,02
2021	0	54	4	22,63	0,00
2022	0	52	4	22,85	0,00
2023	0	50	3	22,58	0,00
2024	0	49	3	22,88	0,00

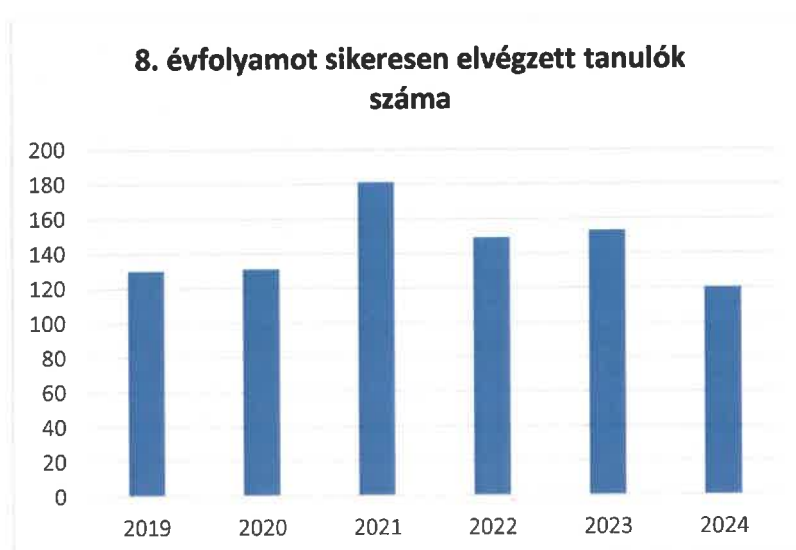
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2019	130
2020	131
2021	181
2022	149
2023	153
2024	120

Forrás: TelR, KSH Tstar

c) Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Nincs adat.

d) Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nincs adat.

e) Előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2019	nem működött	n.a.	892	1 466
2020	nem működött	n.a.	852	1 367
2021	nem működött	n.a.	879	1 403
2022	nem működött	n.a.	864	1 409
2023	nem működött	n.a.	742	1 378
2024	18	n.a.	819	1 333
2025	23	n.a.	1056	1250

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A 2024-2025-ben működött Biztos kezdet gyerekház és a Tanodák adatait az alábbi táblázatban mutatjuk be a Magyarországi Magiszter Alapítvány tájékoztatása alapján:

Igénybevételek száma	2024. év	2025. év
Tündérország Biztos Kezdet Gyerekház	1704	718
Varázsvilág Tanoda	4186	3999
Vasvári Tanoda	3956	3809

A Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola pedagógiai programjában kiemelt szerepet kapnak a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetből érkező gyermekekhez kapcsolódó oktatási-nevelési feladatok, melynek része a felső tagozatos tanulók számára kialakított pályaorientációs program és a helyben működő tanoda.

Tiszavasvári Város Önkormányzata 2023-ban a Tiszavasvári Komplex Felzárkóztatási Programnak köszönhetően együttműködési megállapodást kötött a Magyarországi Magiszter Alapítvány intézménnyel 30-30 fő tanoda és biztos kezdet gyerekház szolgáltatásra, mind a büdi és a szentmihályi városrészen. A büdi városrészen a tanoda szolgáltatás 2024 januárjától megkezdődött és rövidesen a biztos kezdet gyerekház is megkezdte működését.

Tiszavasvári Kabay János Általános Iskolában a hátrányok enyhítését segítő tevékenységeket folytatnak. Az állapotfelmérés része a családi háttér feltérképezése, a képesszint mérés és az eredmények alapján kompenzáló, fejlesztő, esélyegyenlőséget elősegítő intézkedéseket alkalmaznak. Céljuk az egyenlő bánásmód biztosítása és a hátrányos megkülönböztetés megszüntetése, az emberi méltóság tiszteletben tartása és a társadalmi szolidaritás.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A gyerekek körében terjednek a különböző betegségek – tetvesség, TBC, rüh, ótvar	Szűrővizsgálatok szervezése, személyi higiéné tudatossága, ennek oktatása klub rendszerben
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános	Iskolaelhagyás megakadályozása, lemorzsolódás elleni tevékenységek

iskolások körében nagyon magas	összehangolása
Szabadidős programok hiánya	Tanítási szünetekben a különböző korosztályú gyermekek részére ingyenes programok biztosítása (tematikus foglalkozások, tábor, szabadidős rendezvény)
A tankötelezett életkor betöltése után a gyerekek egy része kiiratkozik az iskolából	Továbbtanulás elősegítése, az iskola keretén belül a szakmákkal való megismerkedési lehetőségének megteremtése, ösztöndíjprogram létrehozása, egyéni életpályára tanácsadás
Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben folyamatosan növekszik az SNI gyermekek száma	1 fő gyógypedagógus felvétele, aki az SNI gyermekekkel foglalkozik
Család és Gyermejjóléti Szolgálatban dolgozók munkafeltételei és munkafeltételei	Személyi és tárgyi feltételeinek bővítése állami támogatással
Társadalmi integrációs problémák	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark) intézmények látogatása, kulturális programokon részvétel

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

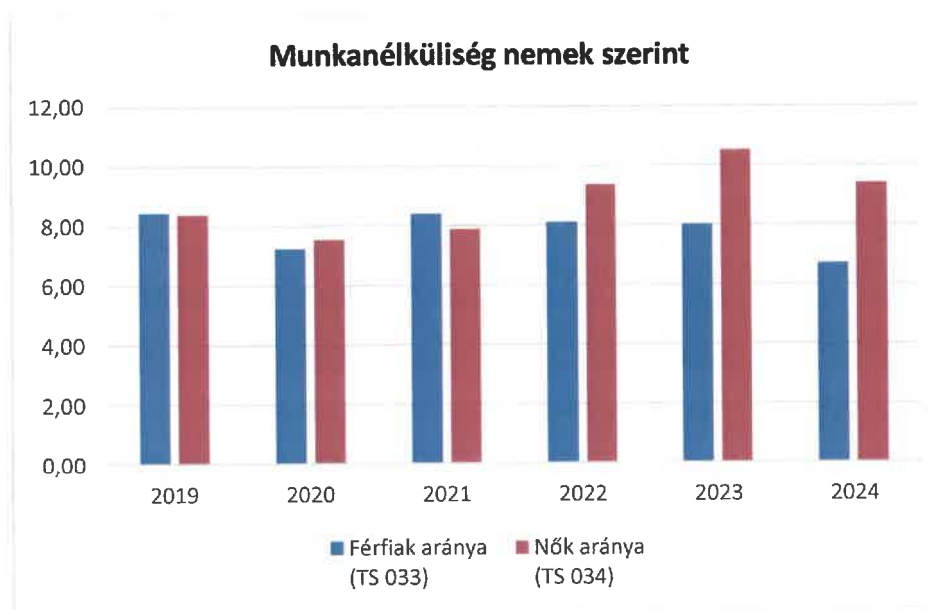
a) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatását alapvetően befolyásoló tényező, hogy kisgyermekes anyáról van-e szó. A kisgyermekes szülők munkavállalását nehezíti a kevés munkalehetőség mivel egyszerre van jelen a munkahelyhiány, a nem szokványos foglalkoztatási formák mellőzése. Kevés a részmunkaidős és a távmunka, a rugalmas munkaidő alkalmazása. A kisgyermekes anyák a megnövekedett családi feladatok, a láthatatlan munka (háztartásvezetés) mellett akkor tudnak nagyobb eséllyel helytállni a munkahelyükön is, ha azok rugalmas lehetőségeket tudnak ajánlani számukra addig, amíg a gyermek kicsi. Ez több odafigyelést igényel mindkét féltől, a munkaadóktól és a munkavállalóktól is.

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2019	8,45	8,39	8,42%
2020	7,24	7,54	7,39%

2021	8,4	7,89	8,15%
2022	8,1	9,36	8,73%
2023	8,01	10,52	9,27%
2024	6,7	9,4	8,05%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

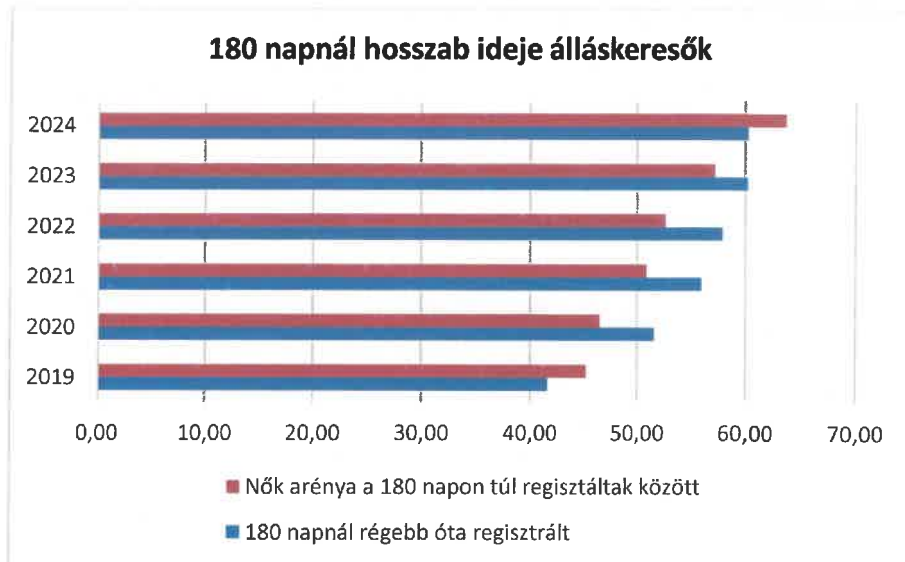
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adataiból jól látható, hogy 2020-2021. években némi csökkenést, majd 2022-ben növekvést látunk a munkanélküliek számánál. Azonban 2024. évben ismét csökkent a munkanélküliek száma.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2019	41,64	45,24
2020	51,63	46,52
2021	55,97	50,93
2022	57,98	52,66
2023	60,21	57,27
2024	60,24	63,71

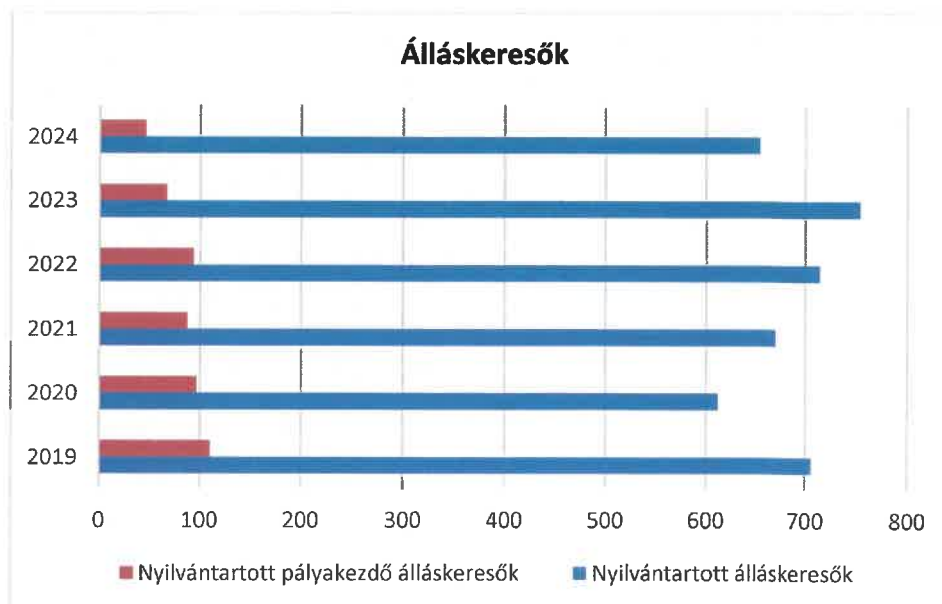
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2019	706	110
2020	612	97
2021	670	88
2022	714	94
2023	754	67
2024	654	46

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs adat.

c) Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettség már önmagában is olyan tényező, mely rontja az egyén munkavállalási esélyeit. Ha ehhez még hozzáadódik az is, hogy az alacsony iskolai végzettségű személy a „gyengébb” nemhez tartozik, elhelyezkedési lehetőségei tovább csökkenhetnek.

d) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Nincs adat.

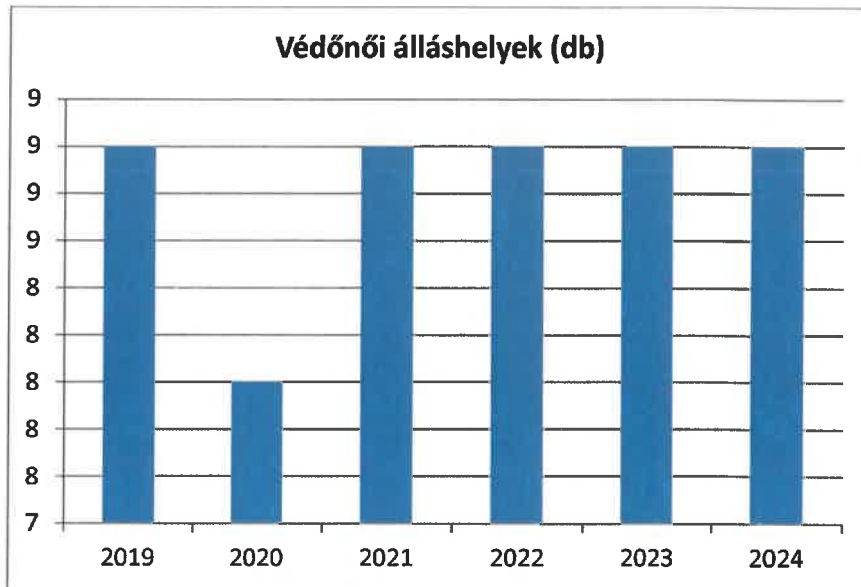
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Tiszavasváriban egy bölcsőde működik. A bölcsődei felvétel esetében érvényesül azaz alapelv, hogy előnyt élveznek azon szülők gyermekei, akik szociális szempontból jobban rászorulnak (tehát akit egyedülálló szülő nevel, vagy akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma meghaladja a három főt, védelembe vett gyermek, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult stb.).

Családi napközi a városban nem működik, azonban az Egyesített Óvodai Intézmény 4 telephelyen látja el a feladatát, és a Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Tiszavasvári Tagintézménye óvodát is fenn tart a városban (Tiszavasvári, Petőfi u. 4. és 24.).

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2019	9	667	-
2020	8	694	-
2021	9	713	-
2022	9	705	-
2023	9	704	-
2024	9	1364	-

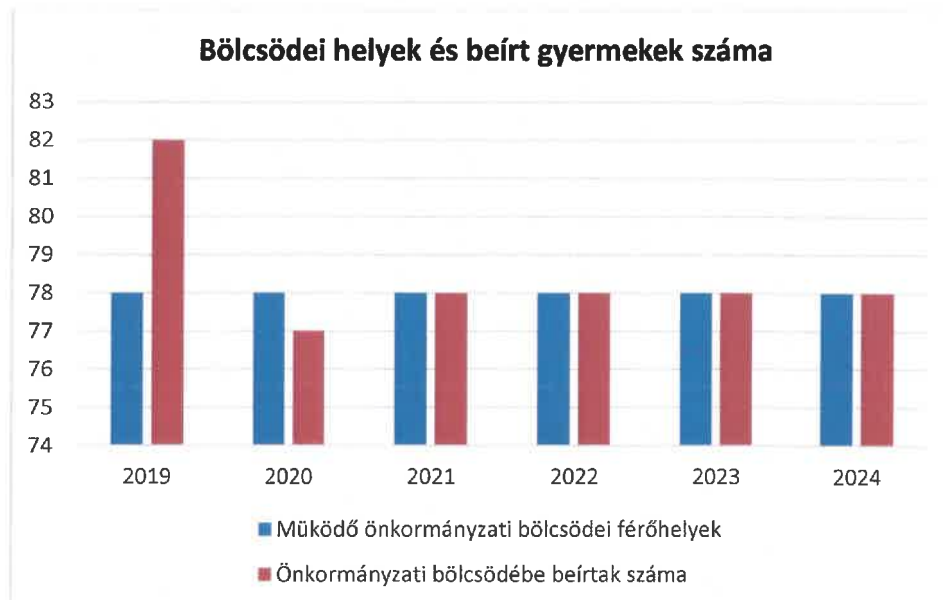
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2019	78	82
2020	78	77
2021	78	78
2022	78	78
2023	78	78
2024	78	78

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

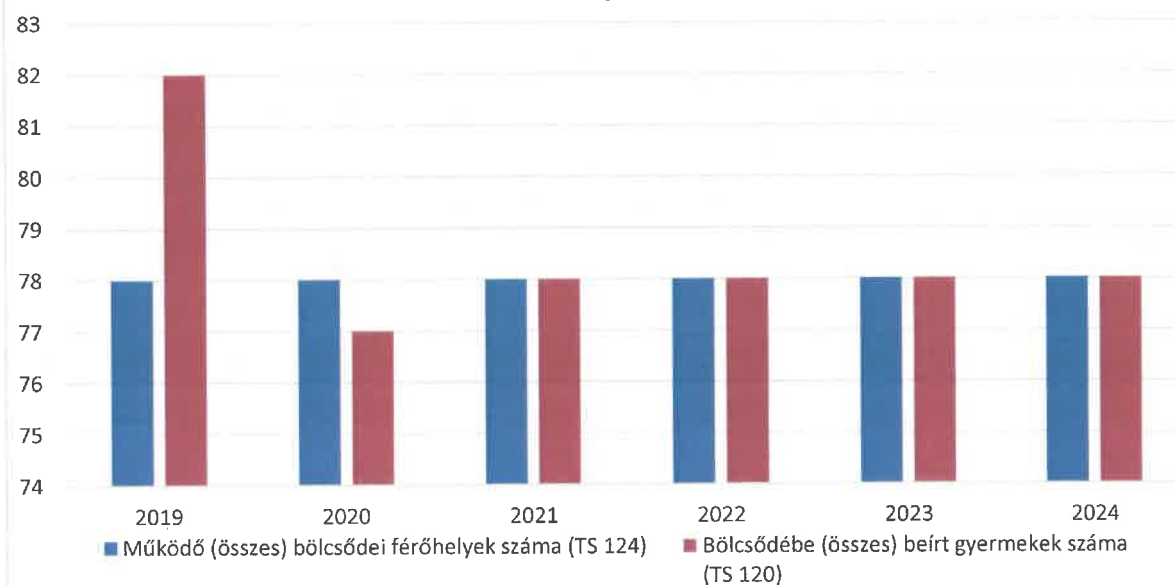

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2019	0	0	0	0	0	0	78	82
2020	0	0	0	0	0	0	78	77
2021	0	0	0	0	0	0	78	78
2022	0	0	0	0	0	0	78	78
2023	0	0	0	0	0	0	78	78
2024	0	0	0	0	0	0	78	78

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek kihasználtsága

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A gyermekjóléti szolgáltatás, azaz a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ a **Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ** önkormányzati költségvetési szerv keretein belül működik. Tevékenységéről részletes leírás a 4.3 d) és e) pontjában található.

Az anya és gyermekgondozás terén kiemelt feladatot lát el még a védőnői szolgálat is.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai-, szexuális, érzelmi-, lelki- erőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, baráti-, családi- kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet. A különböző erőszak-formákat, uralmi-formákat az erőszakos magatartások módszere (fizikai-, lelki-, szexuális erőszak), gyakorisága (rendszeres, eseti) és nagysága (tettleges becsületsértés, könnyű testi sértés vagy akár emberölés) alapján lehet elhatárolni. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-

formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kíntása) egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig (erőszakos közösülés, emberölés).

Jellemző bűncselekmények: legnagyobb számban testi sértés, személyi szabadság megsértése, magánlaksértés, közterületen garázdaság, illetve a verbális erőszak körében a zaklatás. Itt említendő meg az, hogy a családon belüli erőszakra jellemző módon az alap erőszakos cselekmények bizonyítása, nyilvánosságra kerülése sok esetben nem történik, történhet meg, ugyanakkor a későbbiekben kiskorú veszélyeztetése büntette keretében elhúzódó hatása felmerülhet.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A **Családok Átmeneti Otthona** 2000 óta működött városunkban. A családok átmeneti otthona, mint gyermekek átmeneti gondozása feladatellátás a Kornisné Liptay Elza Szociális- és Gyermekvédelmi Központ keretein belül működött, a Tiszavasvári, Kabay J. u. 23. szám alatt. 2016. december 20. napjában az ellátás megszüntetéséről döntött a Tiszavasvári Város Önkormányzata Képviselő-testülete, és a feladatot, a gyermekek átmeneti gondozásához való hozzáférést **2016. december 1. napjától ellátási szerződés útján biztosítja a fenntartó a Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Vöröskereszt anyaotthonával együttműködve.**

A szolgáltatás elsődleges célja azoknak a krízishelyzetbe került anyáknak és gyermekeiknek a segítése volt, akik számára az otthonban történő elhelyezés lehetőségét biztosított arra, hogy a gyermekekkel együtt maradhassanak. Segítséget nyújtott a szülő számára a gyermekek teljes körű ellátásához, biztosította a gyermekkel való közös lakhatást, jogi, pszichológiai, mentálhigiénés segítséget nyújtott.

A család és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve, közreműködést biztosított az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, a család helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Tiszavasváriban a nők aktívan tevékenykednek a helyi közéletben. Városunk polgármestere és aljegyzője nő, a Képviselő-testület tagjai között is több nő lát el a képviselői feladatokat. Az intézményvezetők között is nők dolgoznak elsőszámú vezetőként. Városunkban számos vállalkozást, civil kezdeményezést képviselnek nők, és a közigazgatásban dolgozók közül is nagyobb létszámú a női munkaerő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kornisné Liptay Elza Szociális- és Gyermekvédelmi Központ családbarát munkahely, családbarát és esélyegyenlőségi szabályzattal is rendelkezik. A munka és család összeegyeztetését segíti a Nagycsaládosok Egyesülete is.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely	Munkahelyek család barátta tétele szociális háló bővítése
Női egészség fontosságának hiánya	Rendszeres szűréseken történő részvétel ösztönzése
Sportra, egészséges életmódra való ösztönzés hiánya	Új sportlétesítmény létrehozása
Társadalmi integrációs problémák, kisgyermekes anyukák beilleszkedése	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játsszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), gyermeknevelési ismeretek és állampolgári ismeretek oktatása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarországon általában a nyugdíjazás időpontjától számítódik – társadalmi szinten – idősnak az ember. A nyugat-európai országokban, általánosságban 65–70 éves kortól tekintik idősnak az ott élőket. Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában az Egészségügyi Világszervezet életkor szerinti felosztását használjuk.

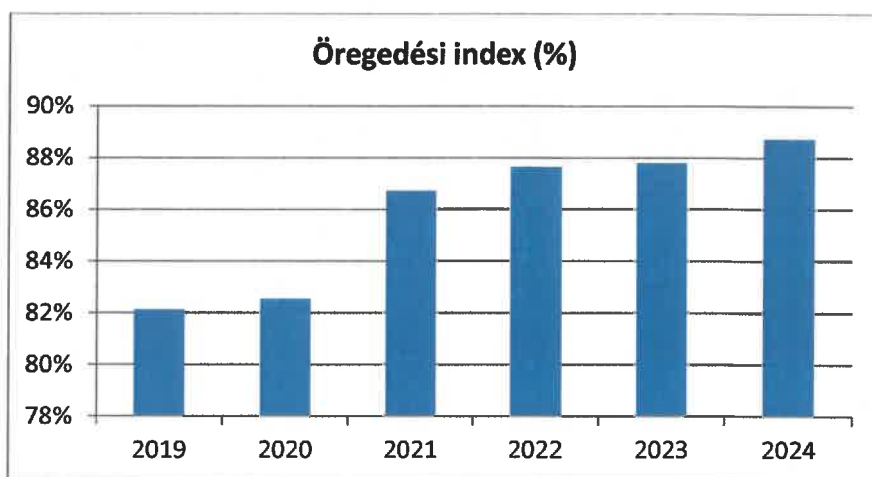
E felosztásban:

- a 60–74 év közöttiek az idősödők,
- a 75–89 évesek az idősek,
- a 90 év fölötti személyek a nagyon idősek – őket hívjuk a magyar nyelvben egyszerűen „aggoknak”.

A nyugdíjasok esetében számszerűen nem meghatározott, azonban arányában igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Ezen háztartások nagy részét alacsony nyugdíjjal rendelkező özvegy nők alkotják. Az, hogy az idősek hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősekkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2019	2 099	2 556	82,12%
2020	2 114	2 561	82,55%
2021	2 177	2 510	86,73%
2022	2 192	2 501	87,64%
2023	2 174	2 476	87,80%
2024	2 172	2 448	88,73%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

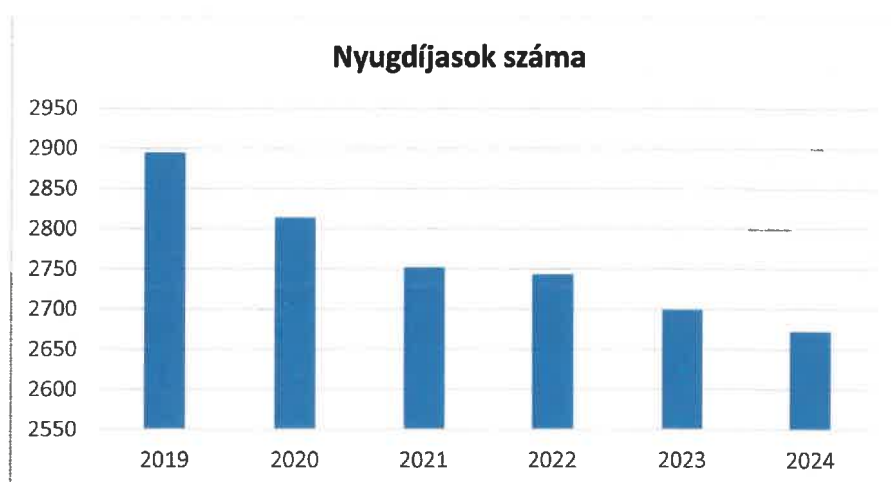

A nyugdíjas nők száma korábban csekély emelkedést mutatott, amikor a nők számára a 40 év szolgálati idő után járó karkedvezményes nyugdíj ellátást igénybevételi lehetősége bevezetésre került. A nyugdíjas férfiak létszáma pedig évről évre csökkenést mutat. Az alábbi táblázatok és diagramok adatai a 2019-2024 közötti időszak megosztását mutatják be.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	1 119	1 776	2895
2020	1 090	1 724	2814
2021	1 061	1 691	2752
2022	1 066	1 677	2743
2023	1 060	1 639	2699
2024	1 039	1 633	2672

Forrás: TeIR, KSH Tstar

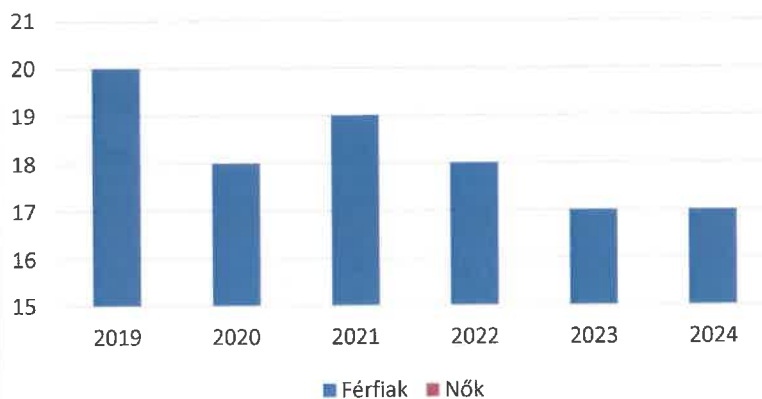

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

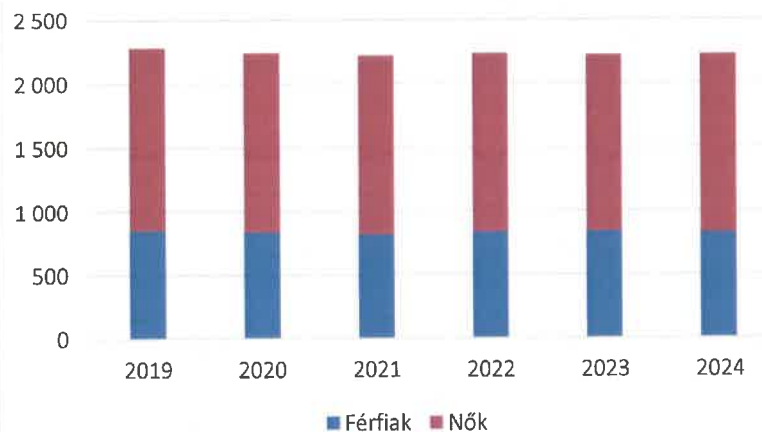
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2019	20	0	849	1 435	6	91	12
2020	18	0	834	1 409	2	71	13
2021	19	0	816	1 405	4	65	13
2022	18	0	832	1 404	5	60	12
2023	17	0	838	1 386	9	51	15
2024	17	0	827	1 398	8	48	14

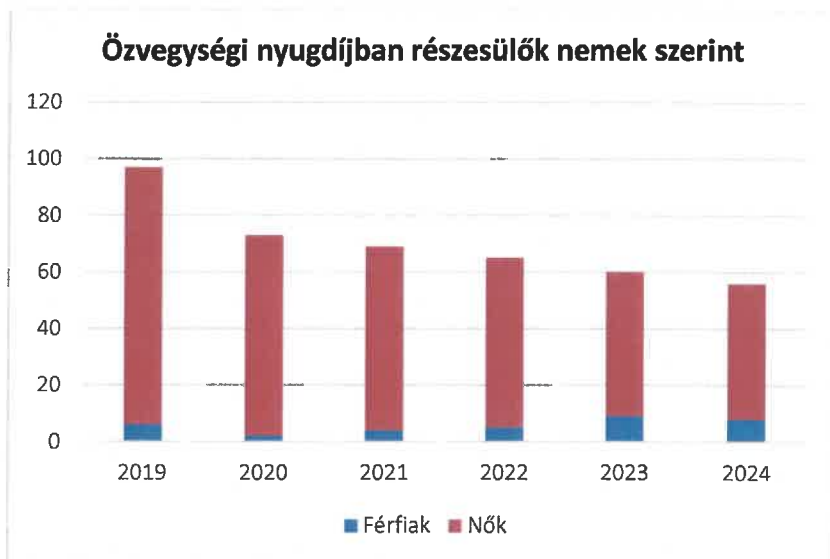
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Különösen nagy gondot jelent a városban az idősek foglalkoztatásának szempontjából az 50. életévüket betöltött személyek elbocsátása munkahelyükről, mivel ezek az emberek kisebb eséllyel tudnak elhelyezkedni, sok esetben másik városban találnak csak új munkahelyet. Ezen a helyzeten javíthat a hatályos munka törvénykönyvének azon rendelkezése, hogy a munkáltató a nyugdíjasnak nem minősülő munkavállaló határozatlan tartamú munkaviszonyát a munkavállalóra irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltését megelőző öt éven belül a munkavállaló munkaviszonnyal kapcsolatos magatartásával indokolt felmondással szüntetheti csak meg.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	Fő összesen		706	612	670	714	754
41-45 év (TS 042)	Fő	82	62	58	62	84	72
	%	11,61%	10,13%	8,66%	8,68%	11,14%	11,01%
46-50 év (TS 043)	Fő	65	54	67	87	69	49
	%	9,21%	8,82%	10,00%	12,18%	9,15%	7,49%
51-55 év (TS 044)	Fő	53	53	51	57	65	66
	%	7,51%	8,66%	7,61%	7,98%	8,62%	10,09%
56-60 év (TS 045)	Fő	43	44	43	47	49	49
	%	6,09%	7,19%	6,42%	6,58%	6,50%	7,49%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	38	51	62	60	78	77
	%	5,38%	8,33%	9,25%	8,40%	10,34%	11,77%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) *Tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)*

A szellemi frissesség megőrzésének legjobb módja az új ismeretek szerzése. Településünkön a közösségi terek és könyvtárak ingyenes számítógép- és internet-használati lehetőségekkel rendelkeznek. A Találkozások háza és a Könyvtár klubjai között népművészeti és kézműves körök, hagyományörző és készségfejlesztő foglalkozások is elérhetők.

A nyugdíjasok rugalmas munkaidőben, részmunkaidőben vagy megbízási szerződéssel segíthetik a helyi intézményeket. A helyi egészségügyi alap és szakellátásban több nyugdíjas orvos is tevékenykedik.

A szenior sportprogramokat is előszeretettel látogatják, pl. gyógytorna, jóga, örömtánc és Nordic Walking. Népszerű az idősebb korosztály körében a „Séta az orvossal”, havi rendszerességgel megszervezett

A „Séta az orvossal” egyre népszerűbb egészségmegőrző kezdeményezés, amely a rendszeres mozgás ösztönzését, a betegségek megelőzését és az orvos–beteg kapcsolat közvetlenebbé tételét tűzte ki célul. A résztvevők kötetlen, barátságos környezetben, séta közben beszélgethetnek egészségügyi kérdésekről szakemberekkel.

A városban több nyugdíjas egyesület is működik, akik biztosítják a tagjaik és a város nyugdíjas népessége számára a rendszeres lehetőséget különböző programokon való részvételre.

c) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Városunkban évtizedek óta működik az **idősek nappali ellátása** a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermejkölési Központ keretében, ahol családias légkörben tölthetik napjaikat az idősek, továbbá étkezést biztosítanak, illetve házhoz szállítást vállalnak. Aktívan működik településünkön az Ószikék Idősek és Egyedülálló Klubja. Rendszeresek nemcsak a közös kirándulásaik, de a különböző rendezvényeik is, melyeken a klubtagok és a város közoktatási intézményeiben tanuló gyermekek lépnek fel színes műsorszámokkal.

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermejkölési Központ nappali **idősek klubjában** heti rendszerességgel történik csoportos gyógytorna, illetve folyamatos program kínálattal igyekeznek tartalmassá tenni az idős emberek mindennapjait.

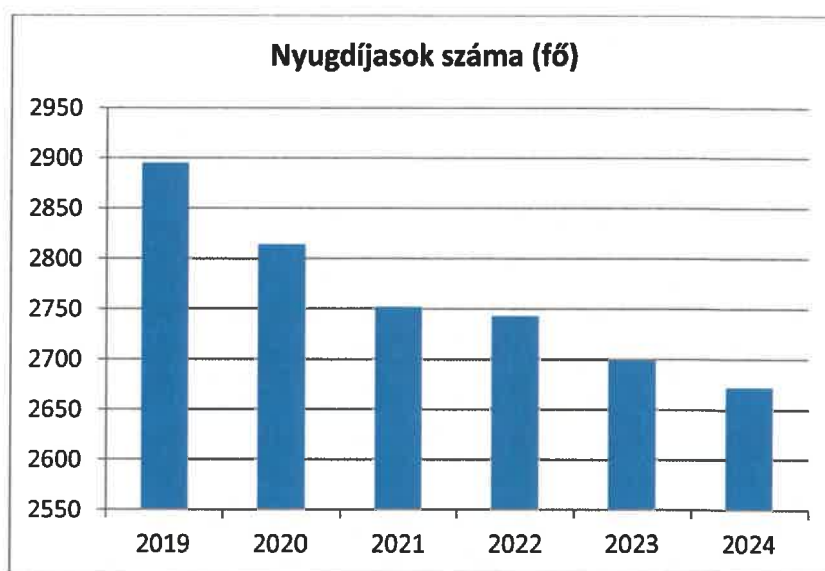
A lakosság körében egyre több idős személy igényli a **házi segítségnyújtást**, lehetőség van fizioterápiás kezelésre, dietetikus tanácsadásra. Segítséget nyújtanak a közgyógyellátás és a települési gyógyszerátogatás igénylésében. Házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget (a lakókörnyezet higiéniai megtartásában és háztartási tevékenységekben való közreműködés) és személyi gondozást (gondozási és ápolási feladatok, tanácsadás és mentális támogatás) is biztosítanak. Ellátottjaiknál folyamatos vérnyomásmérés, igény szerinti vércukor mérés, laborvizsgálatok, és az ellátottak háziorvosával folyamatosan tartják a kapcsolatot.

Szintén a Kornisné Központ keretein belül működik a **támogató szolgálat**, mely támogatja az időseket is.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2019	1119	1776	2895
2020	1090	1724	2814
2021	1061	1691	2752
2022	1066	1677	2743
2023	1060	1639	2699
2024	1039	1633	2672

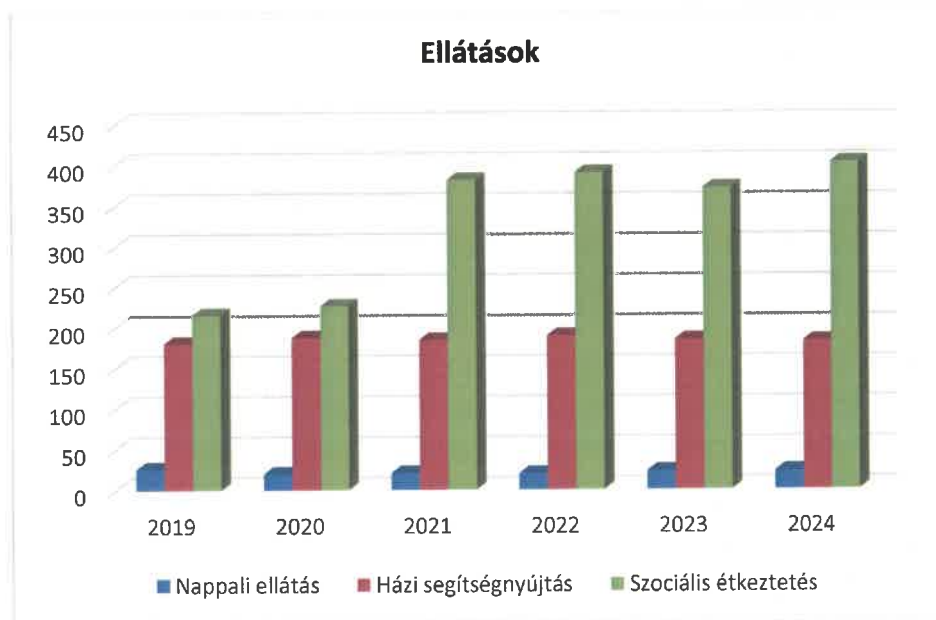
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2019	2 099	26	181	216
2020	2 114	20	188	227
2021	2 177	21	185	382
2022	2 192	20	190	391
2023	2 174	23	185	372
2024	2 172	23	183	403

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ nappali idős klubjában heti rendszerességgel történik csoportos gyógytorna, illetve folyamatos program kínálattal igyekeznek tartalmassá tenni az idős emberek mindennapjait. A lakosság körében egyre több idős személy igényli a házi segítségnyújtást, lehetőség van fizioterápiás kezelésre, dietetikus tanácsadásra. Segítséget nyújtanak a közgyógyellátás és a települési gyógyszer-támogatás igénylésében. Házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget (a lakókörnyezet higiéniai megtartásában és háztartási tevékenységekben való közreműködés) és személyi gondozást (gondozási és ápolási feladatok, tanácsadás és mentális támogatás) is biztosítanak. Ellátottaiknál folyamatos vérnyomásmérés, igény szerinti vércukor mérés, laborvizsgálatok, és az ellátottak házi orvosaival folyamatosan tartják a kapcsolatot.

Szintén a Kornisné Központ keretein belül működik a támogató szolgálat, mely támogatja az időseket is.

b) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A városban működő Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár színes programjaival biztosít kikapcsolódási lehetőséget az idősök, és fiatalok számára egyaránt. Az intézmény rendezvényeire történő eljutást a helyi autóbuszjárat is segíti.

c) Idősök informatikai jártassága

A Városi Könyvtárban 2012-től folyamatosan, igény szerint alapismereteket nyújtó számítógép kezelői és internet használati tanfolyamok indultak. Évente, átlagosan 2-3 csoportban 30-40 fő sajátította el az alapismereteket. A tanfolyamok kezdetben 30 órák voltak, melyben az elméleti és gyakorlati ismeretek elsajátítása, gyakorlása is helyet kapott. A tanfolyamokon zömében nyugdíjas korú könyvtárhasználók vettek részt, hiszen ők is igyekeznek lépést tartani a technikai eszközök fejlődésével.

A digitális kompetenciák fejlesztése révén olyan ismeretek birtokába szeretnék juttatni a könyvtárhasználókat, a nyugdíjasokat illetve a fogyatékkal élőket egyaránt, amelyeket a mindennapi életben is tudnak hasznosítani (pl.: mappaműveletek, levelezés, keresés, letöltések, csatolások, közösségi oldalak használata).

d) A generációk közötti programok

A Városi Könyvtárnak célja a felnőttek digitális kompetenciafejlesztése, az **egyenlő hozzáférés esélyének biztosítása**, a tudatos internethasználat megalapozása, az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása valamint az elektronikus ügyintézési ismeretek elsajátíttatásának elősegítése a lakosság körében. Ezek ingyenes, nem akkreditált képzések voltak. A Városi Könyvtár aktívan bekapcsolódott az IKER I. és IKER II. 35 órás akkreditált képzésekbe is.

2018-tól Digitális Jólét Program Pontként működik a Városi Könyvtár, s kiemelt feladatuknak tekintik a 65 éven felüliek digitális kompetenciafejlesztését tanfolyamok indításával, több részből álló ismeretterjesztő előadások megtartásával. Mentor segíti az igények minél teljesebb körű kiszolgálását.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Településünkön az idősek sajátos igényeit kielégítő programok szervezéséről a nyugdíjas klubok foglalkoznak. Ezen kluboknak kiemelkedő szerepe van az egyedül élő idős emberek magányának oldásában, segítségében. Városunkban a nyugdíjas klubok tevékenysége igen sokrétű, szerteágazó, tevékenységük kiterjed a következőkre:

- énekkar, népdalkórus működtetése,
- közös foglalkozások szervezése, beszélgetések helyi közéleti, egészségügyi témákról meghívott vendégek részvételével (gyógyszerész, vállalkozó, polgármester),
- a klub tagjai egymást segítik betegség esetén a ház körüli teendők ellátásában,
- közös kirándulások, színházlátogatás,
- önkormányzati rendezvényeken való részvétel, közreműködés pl.: városi egészségnap lebonyolításában,
- házassági évfordulók, névnapok, születésnapok közös megünneplése.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Egyedülálló idősek elmagányosodása	Többfunkciós közösségi tér fenntartása (játsszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), civil kezdeményezések növelése
Informatikai ismeretek hiánya	Képzés az idős korosztály számára
Szűrőprogramokhoz való eljutás nehézsége	Szűrőbusz biztosítása, források keresése a rendszeres működtetéséhez

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A **fogyatékos** annak a maradandó állapotnak vagy sajátosságnak a megnevezése, amikor egy személy érzékszervi, mozgásszervi, értelmi vagy kommunikációs képességei számottevően elmaradnak az emberek átlagától és ez a társadalmi életben való részvételét jelentősen akadályozza vagy lehetetlenné teszi.

A fogyatékosokkal élő emberek számára fontos, hogy megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fogyatékos személyek demográfiai összetételére jellemző, hogy közöttük jelentősebb számban vannak időskorúak, mivel a fogyatékos személyek nagy része nem születésétől fogva sérült, hanem életkora előrehaladtával betegség vagy baleset következtében vált azzá.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

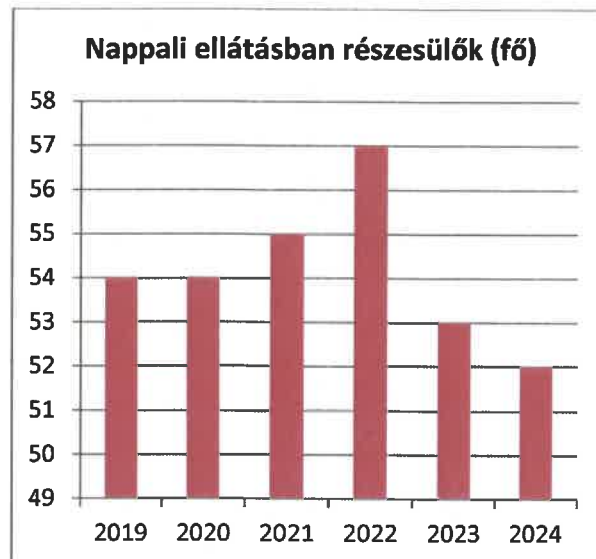
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2019	163	184	347
2020	157	175	332
2021	141	152	293
2022	132	143	275
2023	123	131	254
2024	119	114	233

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2019	54
2020	54
2021	55
2022	57
2023	53
2024	52

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

A foglalkoztatások nagymértékben függenek a meglévő személyi- és tárgyi feltételektől, amelyeknek a lehetőségek szerinti folyamatos bővítése történik.

A **Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete (TELSE)** jelentős segítséget nyújt a fogyatékosok ellátásában, foglalkoztatásában, illetve foglalkoztatásának elősegítésében is.

Az Egyesület 1997 óta vesz részt Tiszavasvári térség szociális problémáinak enyhítésében. Az ellátotti kör szerves részét képezik a fogyatékossgal élő személyek, akik a TELSE nappali intézményének és a szervezet által működtetett támogatott lakhatás intézményének nagy részét alkotják. A szervezet filozófiája a munkához való alkotmányos jogot alapul véve az, hogy a munka által sok esetben elért megbecsülés ösztönöz, aktivizál, célt ad a mindennapoknak, és mindeközben önállóságra nevel. A szervezet célkitűzése a fogyatékossgal élő személyek integrációjának elősegítése, amelynek egyik kiemelt eszköze ezen személyek munkavállalásához jutásának segítése. A szervezet egymásra épülő szolgáltatásai során a cél, hogy a munkaerő piacról kiszorult, hátrányos helyzetben lévő személy termelő vagy szellemi munkájával hozzájáruljon a gazdasági javak előállításához, közéleti részvételével pedig képes legyen hatást gyakorolni a környezetére. Lehetőség szerin a végső cél az egyén felkészítése a nyílt munkaerő piacon történő elhelyezkedésre.

A TELSE színjátszó körének előadásait rendszeresen látogatják a helyi oktatási és nevelési intézmények. Fejlesztő foglalkoztatás keretében varrodát működtetnek, melyhez évente több megrendelés is érkezik az intézmények részéről. Rendszeresen szerveznek közös kulturális és szabadidős programokat hasonló profilú civil szervezetekkel, önkormányzati- és állami intézményekkel.

A TELSE mellett a **Nyírrehab-Tex Rehabilitációs Közhasznú Nonprofit Kft.** tiszavasvári telephelye is foglalkoztat megváltozott munkaképességű személyeket.

b) Munkavállalást segítő lehetőségek

Nincs adat.

c) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs adat.

d) Önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ intézményénél a bentlakásos fogyatékos személyek fogyatékoság típusa szerinti megoszlását az alábbi táblázat mutatja.

Fogyatékoság megoszlása (2023. december 31.)

Fogyatékoság típusa	Férfi	Nő	Összesen
Látássérült	1	1	2
Hallássérült	0	0	0
Mozgáskorlátozott	18	3	21
Értelmileg akadályozott	18	16	34
Kommunikációjában korlátozott	0	0	0
Autizmussal élő	0	0	0
Súlyosan, halmozottan fogyatékos	3	3	6
Összesen:	40	23	63

Életkor szerint

Kor	Férfi	Nő	Összesen
18-39	4	2	6
40-59	16	13	29
60-64	8	2	10
65-69	9	2	11
70-74	2	4	6
75-79	1	0	1
80-89	0	0	0
90-	0	0	0
Összesen:	40	23	63

A **támogató szolgálat** célja az önrendelkező, független élet elveinek alapján a fogyatékos emberek függetlenné, önállóvá válásának elősegítése, a közösségi életben való részvétel előmozdítása. Ez az ellátás segíti az egyén testi, lelki, szellemi fejlődését, ellátja a személy körüli teendőket, ötvözve a házi segítségnyújtás elemeivel, de ennél több, mivel a művelődési, sportolási, szórakozási igények kielégítésében is segít.

A célok között szerepel a különböző fogyatékosági csoporthoz tartozó személyek társadalmi beilleszkedésének segítése annak érdekében, hogy a megszokott, otthoni környezetükben élhessék önálló, önrendelkező életüket. Mindezt a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belül speciális segítségnyújtás révén valósítja meg.

A személyi segítő szolgálat célja segítséget nyújtani a fogyatékos emberek életviteli és életfenntartási szükségleteinek kielégítéséhez, szociális és szabadidős tevékenységhez, illetve információ nyújtásával segíteni, hogy ügyei intézésében döntési helyzetbe kerülhessen.

A támogató szolgálat iránt akkora az igénybevétel, hogy 130%-on teljesít. A Kornisné Központban ellátottak orvoshoz való eljuttatását önkormányzati támogatásból vásárolt kisbusz segíti.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Fogyatékosági támogatás: Az ellátásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos személy jogosult, aki az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár, letelepedett, valamint bevándorolt jogállású, illetve hontalanként elismert.

Nem jogosult fogyatékosági támogatásra az a súlyosan fogyatékos személy, aki

- a) vakok személyi járadékában, vagy
- b) magasabb összegű családi pótlékban részesül, vagy
- c) aki után magasabb összegű családi pótlékot folyósítanak.

Súlyos fogyatékos utáni adókedvezmény: Súlyosan fogyatékos személynek az Szja tv. alapján azt kell tekinteni, aki az összevont adóalap adóját csökkentő kedvezmény igénybevétele szempontjából súlyos fogyatékosnak minősülő betegségekről szóló 335/2009. (XII.29.) számú Kormányrendeletben említett betegségben szenved, továbbá, aki rokkantsági járadékban vagy fogyatékosági támogatásban részesül.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) Egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Településünkön az önkormányzat a Tiva-Szolg Nonprofit Kft-vel kötött egészségügyi feladat ellátási szerződés alapján fizioterápia (fizikoterápia, gyógytorna) ellátást biztosít. Ezzel kapcsolatos bővebb információkat a 3.6 pont tartalmaz.

b) Települési önkormányzati tulajdonában lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek akadálymentesítettségéről megállapítható, hogy a legtöbb csak részlegesen akadálymentes. Az épületbe való bejutás megoldott, de az épületen belüli közlekedés, vagy a szociális blokk nincs megfelelően kiépítve, vagy nem teljesen az előírásoknak megfelelően.

Teljesen akadálymentesített középület:

- Tiszavasvári Polgármesteri Hivatal (Városháza tér 4.),
- Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár- Vasvári Pál Múzeum (Ady E. u. 8.),
- Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár (Szabadság tér 1.),
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal Tiszavasvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály (Báthori u. 2-4.)
- Tiva-Szolg Nonprofit Kft. telephelye, és iroda (Báthori u. 6.)
- Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény összes telephelye
- Tiszavasvári Városi Bölcsőde (Gombás A. u. 8/a.)
- Kabay János Egészségügyi Központ (Kossuth u. 4.)

c) Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Tiszavasváriban a fogyatékkal élők kulturális programokhoz való hozzájárása nagyrészt biztosított, mivel a 2006-ban teljesen felújított Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár fizikai akadálymentesítettsége teljes mértékben megoldott. A Sportlétesítmények esetében a folyamatban lévő beruházások nagymértékben hozzájárulnak az akadálymentesítés megvalósításához. Városunk honlapja a látássérültek számára akadálymentes.

A Támogató Szolgálat igénybevételel a fogyatékkal élők is könnyebben eljuthatnak a közszolgáltatásokhoz valamint különböző kulturális eseményekhez, programokhoz.

A helyi tömegközlekedés buszai szintén akadálymentesek.

d) Munkahelyek akadálymentesítettsége

Az újabb építésű intézmények a vonatkozó jogszabályi előírások szerinti akadálymentesítéssel épültek, a régebbi munkahelyeken nem jellemző vagy pályázati forrásból részben megoldott az akadálymentesítés.

e) Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A MÁV-Volán-csoport forgalomirányítás és utas tájékoztatási rendszert épített ki a helyközi járatokon. A GPS-alapú utastájékoztatás valós idejű adatokat szolgáltat a tömegközlekedési járművek helyzetéről, lehetővé téve a pontos érkezési idők kijelzését a megállóban, a járműveken és okostelefonos alkalmazásokban.

Városunkban 2025. október 1-jétől újra működik helyi autóbusz járat, 1 vonalon az Egyházerdő és Nánási úti megállók között, érintve a Búdi városrészt és a Temetőt is. Az autóbuszok akadálymentes utazást biztosítanak az idősek, a babakocsival közlekedők és a mozgáskorlátozottak számára.

f) Fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.)

A fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatásokat a Támogató Szolgálat látja el. Célja és működése a 7.1 c) pontban olvasható.

g) Előnyben részesített (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nincs adat.

7.4 Fogyatékkal élő sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A fogyatékkal élők egy része számára a Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermejjóléti Központ biztosít önkormányzati kötelező feladatellátás keretében szolgáltatásokat, mind a bennlakó fogyatékosok, mind az egyéb formában ellátottak részére.

A fogyatékos személyek nappali ellátását nem kötelező feladatként, ellátási szerződéssel biztosítja még a Tiszamenti Emberek Lelki Segítő Egyesülete.

A Kornisné Központ és a TELSE is igyekszik színes programokkal megtölteni az ellátottak életét. A TELSE a fogyatékos személyeket képességeiknek megfelelően bevonja a munka világába is, mellyel erősítik bennük annak érzését, hogy ők is hasznos tagjai a közösségnek. A TELSE színjátészó köre az egyesületen belül alkalmanként előadásokat tart a Találkozások Házában is.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az utóbbi években kialakított közösségi tereket előszeretettel látogatják a fogyatékkal élők is. Az akadálymentesített épületek, terek száma folyamatosan nő, melynek köszönhetően a fogyatékos személyek integrációja javul. Foglalkoztatási lehetőségeiknek támogatását keresi az önkormányzat.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A városban lévő középületek akadálymentesítettségének hiánya	Az eddig nem akadálymentesített középületek fejlesztése, lehetőség szerint pályázati források bevonásával.
Fogyatékos emberek foglalkoztatásának hiánya	Fogyatékos emberek foglalkoztatásának elősegítése munkáltatói szemléletformálással, védett munkahely kialakítása.
Társadalmi integrációs problémák	Többfunkciós közösségi tér kialakítása (játsszóter, szabadtéri színpad, pihenőpark), Esélyegyenlőségi nap szervezése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Sportra, egészséges életmódra való ösztönzés hiánya	Új sportlétesítmény létrehozása, meglévők felújítása, sportot népszerűsítő rendezvények szervezése, egészségmegőrző programok szervezése
Szűrőprogramokhoz való eljutás nehézsége, betegségek terjedése	Egészségügyi vizsgálatok, prevenció- és szűrőprogramok szervezése, ingyenesen elérhető szolgáltatások bővítése a városban önkormányzati vagy pályázati forrásból
A városban lévő középületek akadálymentesítettségének hiánya	Az eddig nem akadálymentesített középületek fejlesztése, lehetőség szerint pályázati források bevonásával.
Társadalmi integrációs problémák	Többfunkciós közösségi tér fenntartása (játsszóter, szabadtéri színpad, pihenőpark), Esélyegyenlőségi nap szervezése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) *A 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)*

Tiszavasvári Református Egyházközség részére esetleges működési támogatást biztosít az önkormányzat.

A Tiszavasvári Fúvószenekari Alapítvány, a Szabadidős Programszervező Egyesület, mint kulturális ifjúsági családi rendezvényeket biztosító szervezetként részesülnek működési támogatásban az önkormányzat költségvetéséből.

A Varázscseruza Óvodai Egyesület minden évben részesül az óvodás korú gyermekek fejlődését szolgáló támogatásban, és a „Kicsi vagyok én” Alapítvány a bölcsődés gyermekekért is részesülnek önkormányzati támogatásban.

Tiszavasvári Olimpiai Baráti Kör Egyesület, Tiszavasvári Sportegyesület, Tiszavasvári Diáksport Egyesület minden évben részesülnek működési támogatásban.

De a Tiszavasvári Polgárőr Egyesület, valamint a Lukács Ferenc Önkéntes Tűzoltó Egyesület sem maradnak önkormányzati támogatás nélkül.

b) *Helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása*

Az önkormányzat, az egyházak és a civil szervezetek között az együttműködés folyamatos.

c) *Önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;*

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Szilárdhulladék-Gazdálkodási Társulás helyi önkormányzatok részvételével – melynek Tiszavasvári Város Önkormányzata is tagja – jött létre 2006. március 6-án. A Társulásban részt vevő tagönkormányzatok önkormányzati feladatellátási körébe tartozik a településeken az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési szilárd hulladék kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése, és fenntartása. E kötelezettségük teljesítése érdekében hozták létre a Társulást.

d) *A nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége*

Nincs adat.

e) *Civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége*

Nincs adat.

f) *For-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában*

Nincs adat.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) *A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába*

Az Esélyegyenlőségi Program készítése során mind a helyzetelemzésnél, mind a problémákra kidolgozott intézkedési tervek elkészítésénél telefonos, és személyes egyeztetések zajlottak le a bevont partnerekkel. A kidolgozott esélyegyenlőségi program képviselő-testület általi megtárgyalását, és elfogadását megelőzően, megküldésre kerülnek valamennyi intézkedési tervben érintett intézmény, partner számára véleményalkotás céljából.

b) Az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

A véleményformálás visszacsatolását biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum ülésének összehívása.

c) a képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentum, valamint a hiteles határozat közzététele és megküldése a TEF mentor részére

Tiszavasvári Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja a Képviselő-testület általi megtárgyalását, és elfogadását követően kihirdetésre kerül a város honlapján (www.tiszavasvari.hu), valamint a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján feltüntetésre kerül a megtekinthetőség helye, hogy bárki számára megismerhető legyen, és észrevételt tehessen a város lakossága.

Az elfogadott HEP a hiteles képviselő-testületi határozattal együtt megküldésre kerül a TEF esélyegyenlőségi mentora részére, és a TEF honlapján is közzétételre kerül.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések		Megvalósulás
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása (cél)	
A mélyszegénységben élő romák	1. Mélyszegénységben élők egészségügyi állapotának romlása 2. Felzárkóztatás lehetőségének hiánya 3. Szakképzetlen munkanélküliek magas száma 4. Szabadidő kihasználatlanság 5. Sportra való nevelés hiánya 6. Társadalmi integrációs problémák	1. Egészségügyi vizsgálatok, prevenció- és szűrőprogramok szervezése 2. Háztartásvezetési-, családfenntartási tanácsadás 3. Továbbképzések, átképzések, foglalkoztatási támogatások igénybevétele 4. Közösségi Ház felújítása, bővítése, gyermekfelügyelet biztosítása 5. Új sportlétesítmény létrehozása 6. - Többfunkciós közösségi terek fenntartása - Energetikai korszerűsítés - Utak, járdák felújítása - Parkok és zöldterületek rekonstrukciója - Kóbor ebek kérdésének kezelése	1-2. közösségi élet fejlesztése, a családfenntartási, életvezetési, háztartásvezetési tanácsok nyújtása által 3. munkaerőpiaci elhelyezkedést vagy vállalkozóvá válást segítő továbbképzések 4. Közösségi ház és környezetének felújítása, meglévő Tanoda és Biztos kezdet gyerekház fenntartása és egy új építése, majd beindítása, a bölcsődei gyermekfelügyelet biztosítása 5-6. - Kültéri játszótér, szabadidőpark és pihenőpark kialakítására került sor, közterület felújítások - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésének folytatása - Lakótelepi út és járda felújítás

			- a város parkjainak és zöld területeinek rehabilitációja - Gyepmesteri telep fenntartása
Gyermekek	1. A gyerekek körében terjednek a különböző betegségek – tetvesség, TBC, rüh, ótvar 2. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolások körében magas 3. A tankötelezett életkor betöltése után a gyerekek egy része kiiratkozik az iskolából 4. A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben folyamatosan növekszik az SNI gyermekek száma 5. Tiszavasvári Bölcsőde igényekhez képest alacsony szolgáltatási köre 6. Család és Gyermejköltségi Szolgálatban dolgozók munkafeltételei 7. Társadalmi integrációs problémák	1. Szűrővizsgálatok szervezése, személyi higiénié tudatossága, ennek oktatása klub rendszerben. 2. Iskolaelhagyás megakadályozása, lemorzsolódás elleni tevékenységek összehangolása. 3. Továbbtanulás elősegítése, az iskola keretén belül a szakmákkal való megismerkedési lehetőségének megteremtése, ösztöndíjprogram létrehozása, egyéni életpályára tanácsadás. 4. Gyógy pedagógus felvétele, aki az SNI gyermekekkel foglalkozik. 5. Bölcsődei időszakos, ingyenes gyermekfelügyelet működtetése. 6. Személyi és tárgyi feltételek bővítése állami támogatással. 7. - Többfunkciós közösségi terek fenntartása (játsszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), intézmények látogatása, kulturális programokon részvétel. - Energetikai	1. Rendszeres szűrések folytatása a gyermekek körében (TBC, rüh, tetű), Közösségi ház felújítása fürdési és mosási lehetőség biztosításával 2. Oktatási – művelődési prevenciós program az alpműveltség megalapozása, testi-mentális, érzelmi és értelmi fejlesztése, Tanoda kialakítása 3. Pályaorientációs foglalkozások szervezése, életpálya tanácsadás, munkaerőpiaci elhelyezkedést vagy vállalkozóvá válást segítő továbbképzések, állampolgári ismeretek bővítése, Tanoda kialakítása, és fenntartása 4. Az SNI gyermekek száma kisebb emelkedést mutat. Az SNI gyermekek ellátása folyamatosan biztosítva van. 5. Bölcsődei szolgáltatások bővítése 6. Ifjúsági sporttevékenység

		korszerűsítés - Utak, járdák felújítása - Parkok és zöldterületek rekonstrukciója - Kóbor ebek kérdésének kezelése	támogatása felszerelésekkel és eszközökkel 7. - Közösségi terek fejlesztése - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítésének folytatása - Út és járda felújítás folytatása - Város parkjainak és zöld területeinek rehabilitációja - Gyepmesteri telep fenntartása
Nők	1. Nehezen összeegyeztethető a család és a munkahely 2. A Tiszavasvári Bölcsőde szolgáltatásai nem ismertek az érintettek körében 3. Sportra, egészséges életmódra való ösztönzés hiánya 4. Társadalmi integrációs problémák, kisgyermekes anyukák beilleszkedése	1. Munkahelyek család barátá tétele, szociális háló bővítése. 2. Bölcsődei időszakos gyermekfelügyelet működtetése 3. Új sportlétesítmény létrehozása. 4. - Többfunkciós közösségi terek fenntartása (játsszótér, szabadtéri színpad, pihenőpark), - Gyermeknevelési ismeretek és állampolgári ismeretek oktatása. - Utak, járdák felújítása - Parkok és zöldterületek rekonstrukciója - Kóbor ebek kérdésének kezelése	2. Bölcsőde fejlesztés, korszerűsítés 3-4. - Kültéri játszótér, szabadidőpark és pihenőpark fenntartása, gyermeknevelési ismeretek bővítése, - Várandós- és szülőklub, családi napok szervezése - Út és járda felújítás folytatása - Város parkjainak és zöld területeinek rehabilitációja - Gyepmesteri telep fenntartása
Idősek	1. Egyedülálló idősök elmagányosodása 2. Informatikai ismeretek hiánya 3. Szűrőprogramokhoz való	1. Többfunkciós közösségi terek fenntartása (szabadtéri színpad, pihenőpark), civil kezdeményezések	1. Szabadidőpark és pihenőpark fenntartása 2. Informatikai képzések biztosítása,

	eljutás nehézsége 4. Közösségi együttélés nehézségei	növelése. 2. Informatikai képzés az idős korosztály számára. 3. Szűrőbusz megvalósítása, források keresése a rendszeres működtetéséhez. 4. - Energetikai korszerűsítés - Utak, járdák felújítása - Parkok és zöldterületek rekonstrukciója - Kóbor ebek kérdésének kezelése	internethasználat szélesebb körben történő használatának előmozdítása ebben a korosztályban 3. Rendszeres szűrőprogramok szervezése 4. - Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése - Út és járda felújítás - Város parkjainak és zöld területeinek rehabilitációja - Gyepmesteri telep kialakítása és fenntartása
Fogyatékkal élők	1. A városban lévő középületek akadálymentesítettségének részleges hiánya 2. Fogyatékos emberek foglalkoztatásának hiánya 3. Társadalmi integrációs problémák. Közösségi együttélés nehézségei	1. Az eddig nem akadálymentesített középületek fejlesztése, lehetőség szerint pályázati források bevonásával. 2. Fogyatékos emberek foglalkoztatásának elősegítése munkáltatói szemléletformálással, védett munkahely kialakítása. 3. - Többfunkciós közösségi terek fenntartása (szabadtéri színpad, pihenőpark), Esélyegyenlőségi nap szervezése. - Utak, járdák felújítása - Parkok és zöldterületek rekonstrukciója - Kóbor ebek kérdésének kezelése	1. Közintézményekben mozgáskorlátozott rámpa, mozgáskorlátozott mosdók, lift és lépcsőjáró, Braille feliratok, hangjelzést adó eszközök, piktogramok, vakvezető sáv kialakítása 2. Fogyatékkal élő személyek foglalkoztatása 3. - Szabadidőpark és pihenőpark fenntartása - Út és járda felújítás folytatása - Város parkjainak és zöld területeinek rehabilitációja - Gyepmesteri telep fenntartása

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Sportra, egészséges életmódra való ösztönzés hiánya 2. Szűrőprogramokhoz való eljutás nehézsége, betegségek terjedése 3. A városban lévő középületek akadálymentesítettségének hiánya 4. Társadalmi integrációs problémák	1. Sportlétesítmények felújítása, sportot népszerűsítő rendezvények szervezése 2. Egészségügyi vizsgálatok, prevenció- és szűrőprogramok szervezése. 3. Az eddig nem akadálymentesített középületek fejlesztése, lehetőség szerint pályázati források bevonásával. 4. - Többfunkciós közösségi terek fenntartása (szabadtéri színpad, pihenőpark). - Esélyegyenlőségi nap szervezése. - Utak, járdák felújítása - Parkok és zöldterületek rekonstrukciója	1. - Kültéri játszótér, szabadidőpark és pihenőpark kialakítására került sor - Ifjúsági sporttevékenység támogatása felszerelésekkel és eszközökkel 2. Rendszeres szűrések folytatása 3. A közintézményekben mozgáskorlátozott rámpa, mozgáskorlátozott mosdók, lift és lépcsőjáró, Braille feliratok, hangjelzést adó eszközök, piktogramok, vakvezető sáv kialakítása 4. - Út és járda felújítás folytatása - Város parkjainak és zöld területeinek rehabilitációja

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol

- a romák a romák és nem romák békében, egymást tisztelve élnek, és a származás nem befolyásolja az előrelépési esélyeket,
- nincs szegregáció, és mindenki számára adott a tisztességes munka, a megfelelő lakhatás, valamint a közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők támogatása megvalósuljon. Különös tekintettel az alapszükségletek (élelmezés, ruházkodás, fűtés), az oktatási felzárkóztatás (digitalizáció, tanoda és biztos kezdet gyerekház), az egészségügyi prevenció (szűrések, oktatások) biztosítására, a szegregációmentességet biztosító közösségépítő programok megvalósítására és a szülői kompetenciák fejlesztésére (felnőttképzés és tanácsadás).

Kiemelt területnek tartjuk, hogy a gyerekek fejlődése, biztonsága és jólléte biztosított legyen városunkban: az egyenlő esélyű oktatási és fejlesztési lehetőségek, az egészségügyi szolgáltatások, a gyermekbarát programok által.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek aktív társadalmi jelenlétének erősítésére, a biztonságos és egészséges környezet biztosítására, a rászorulóknak megsegítésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családban és társadalomban betöltött szerepük elismerését, a családtámogatási rendszer helyi szintű biztosítását, a bölcsődei ellátás szerepének erősítését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők támogatására, az akadálymentesítés széleskörű biztosítására a város közterületein és a közintézmények elérése esetében is. Az önkormányzat intézményei törekszenek az infokommunikációs akadálymentesítésre is.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Indítási	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetésében feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés és bemutatása
0. Településszintű probléma												
1	„Közösen az egészségügyért”	Nem megfelelő színvonalú egészségügyi ellátórendszer, egyes szolgáltatások hiánya	Egészségügyi ellátórendszer infrastrukturális fejlesztése. Új egészségügyi komplexum létesítése, Új szolgáltatások bevezetése.	Települési gazdasági programban szerepel. Az egészségügyi feladatellátást biztosító épületek folyamatos felújítása, felszerelése	NTFS 2030	Pályázati lehetőségek keresése, nyertes pályázati források kihasználása	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Tiva-Szolgálat Nonprofit Kft., Védőnői Szolgálat	2031.04.30.	Szolgáltatások száma	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns
2	„Élhető települések”	Közösségi, kulturális, sportolási	Találkozások háza belső helyiségeinek	Ez a célkitűzés más	nem releváns	Nyertes pályázatból megvalósult	Tiszavasvári Város Önkormányzat	2031.04.30.	Megújított parkok, zöldfelületek	Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ az	nem releváns

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

	infrastruktúra, IKT és okos települési fejlesztések	infrastrukturális korszerűsítés, díszparkjaink, és zöldterületeink rekonstrukciója.	konceptióban nem került feltüntetésre.	fejlesztések fenntartása.	ata, Tiva-Szolg Nonprofit Kft.	m2-ben	Pályázati forrás.	anyagi és tárgyi feltételektől
3	„Épületek energetikai szempontból nem megfelelőek	Energiahatékonyabb működés	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	Nyertes pályázatból megvalósult épület korszerűsítések és a létrejött állapotok fenntartása	Tiszavasvári Város Önkormányzata	2031.04.30.	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől
4	„Út, járda felújítás”	Romló állapotban lévő utak és járdák teljes felújítása. Az üdülőtérület közlekedési helyzetének javítása	Ez a célkitűzés a gazdasági programban előirányzott fejlesztési javaslat.	Nyertes pályázattal a cél megvalósítása, és azok fenntartása	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Tiva-Szolg Nonprofit Kft.	2031.04.30.	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége								
1	„Ép testben ép lélek”	A betegség A betegségek terjedésének mérséklése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	Felvilágosító programok szervezése, Szűrővizsgálatok, Ingyenesen elérhető szolgáltatások bővítése.	Tiva-Szolg Nonprofit Kft., Kornisné Lipay Elza Szociális és Gyermekjóléti Központ Tiszavasvári Város Önkormányzata	2031.04.30.	Anyagi és tárgyi feltételek, pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Időszakos.

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

2	Az elsősorban szegénységben élő családok felzárkóztatási lehetőségeinek megteremtése.	Háztartásvezetési-, családfenntartási előadások tartása, életvezetési tanácsadás.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre. Egyedi kormányzati döntéssel támogatott cél,-Tanoda és Biztos kezdet gyerekházak	Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkóztató Felelős Helyettes Államtitkárság céljaihoz. NTFS 2030	Tanoda és Biztos kezdet gyerekház működtetése, Mentorprogram	Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat.	2031.04.30.	Tanoda és Biztos kezdet gyerekház szolgáltatásait igénybe vevők száma.	Tárgyi és személyi feltételek, anyagi forrás, pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.													
3	A mélyszegénységben élők és a romák körében magas a szakképzetlen munkanélküliek száma.	Továbbképzések, átképzések lehetőségének növelése, kereslethez igazítása. Foglalkoztatási támogatások igénybevételehez a feltételek megteremtése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	NTFS 2030	Továbbképzések tartása és azokba való aktív bekapcsolódás.	Nyíregyházi Szakképzési Centrum, Tiszavasvári Szakgimnáziuma, Szakközépis kolája és Kollégiuma, Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és	2031.04.30.	A képzéseken részt vevők száma. A továbbképzéseket sikeresen teljesítők aránya. Szakképzetlen munkanélküliek száma	Továbbképzések szervezése. Anyagi és tárgyi feltételek.	A fenntarthatóság függ a továbbképzésektől.													

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

4	„Szabadidő” A szabadidő hasznos eltöltési lehetőségeinek korlátozottságát	Közösségi Ház felújítása, Biztos Kezdet gyerekház működtetése, terek megújítása, sportcsarnok felújítása, új műftíves focipálya	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre. Egyedi kormányzati döntéssel támogatott cél.	Belügyminisztérium Társadalmi Felzárkózásért Felelős Helyettes Államtitkárság céljaihoz. NTFS	Közösségi Ház felújítása. Új Tanoda, Biztos Kezdet gyerekház létesítése, gyermekfelügyelet biztosítása, prevenciók előadások, foglalkoztató klubok	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium,	2031.04.30.	Tanoda és Biztos Kezdet gyerekház szolgáltatásai igénybevevők száma. TSE-hez, TSK-hoz csatlakozók száma	Anyagi és tárgyi feltételek egyedi kormányzati döntés keretében a fenntartási időszakban biztosítottak, központi	Anyagi és tárgyi feltételek fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

				2030	létrehozása, meglévő Tanodák fenntartása.	Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Magyarország Magyarországi Magiszteri Alapítvány, Tiszavasvári Sportegyesület (TSE), Tiszavasvári Sport Klub (TSK), Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár				költségvetésben biztosított normatíva igénylés lehetősége, biztonságos üzemeltetés, és fenntarthatóság megteremtése.)	
5	„Fitnek lenni jó”	Az elhízás és az egészségtelen táplálkozás komoly egészségügyi problémákhoz vezet.	Sport szeretetének erősítése és az egészséges életmódra való odafigyelés népszerűsítése.	nem releváns	A meglévő sportlétesítmények felújítása, újak kialakítása. Sport foglalkozások és órák növelése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata Tiszavasvári Sportegyesület (TSE), Tiszavasvári Sport Klub (TSK)	2031.04.30.	Felújított és új sportlétesítmények száma, sport foglalkozásokon résztvevők létszáma	Pályázati forrás, Sport foglalkozások elindítása.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns
6	„Kapcsolódj ki”	Kialakított közösségi terek programmal	Játszóter, szabadidőpark és pihenőpark fenntartása,	nem releváns	Pályázati lehetőségek keresése a közösségi terek	Tiszavasvári Város Önkormányzata,	2031.04.30.	Megvalósult programok és résztvevők száma.	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati	A fenntarthatóság függ az anyagi és	nem releváns

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

	történelem feltöltése, új közösségi pontok felkutatása	rendezvények számára otthont adó terek ápolása-gondozása, kiemelt figyelemmel a Városháza előtti térre.	nem került feltüntetésre	fejlesztésére, programok és rendezvények szervezésére.	Egyesített Közművelődési Intézmény és Könyvtár	2031.04.30.	Illegális hulladék elszállítása m3-ben, Szolgáltatási szerződés létrejötte zöld hulladéokra	forrás.	tárgyi feltételektől.	
7	„Illegális hulladéklerek felszámolása”	Élhető környezet biztosítása, fenntartása. Illegális hulladék lerakati felszámolása, Hulladékudvar, zöldjárat létesítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	Pályázati lehetőségek keresése, nyertes pályázati források kihasználása.	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Tiva-Szolig Nonprofit Kft.	2031.04.30.	Illegális hulladék elszállítása m3-ben, Szolgáltatási szerződés létrejötte zöld hulladéokra	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől	nem releváns
8	„Köbor eb kérdés”	Gazdátlan állatok befogása, megfelelő ellátása. Gyepmesteri telep létesítése, alapítványi együttműködés kialakítása az örökbecfohadások előmozdítására. Későbbiekben lehetőségek	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	Gyepmesteri telep folyamatos működtetése, együttműködés megteremtése állatbarát alapítványokkal. Szerződés eb befogóval. Új pályázati lehetőségek keresése, nyertes pályázati	Tiszavasvári Város Önkormányzata	2031.04.30.	Együttműködési megállapodás, befogott köbor állatok száma	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől	nem releváns

		függvényében állatmenhelynek megfelelő működtetés.		források kihasználása.					
II. A gyermekek esélyegyenlősége									
1	„Ép testben ép lélek”	A gyerekek körében terjedő különböző betegségek – tetvesség, TBC, rüh, ótvár.	Ez a célkítkezés más koncepcióban nem került feltüntetésre. Egyedi kormányzati döntéssel támogatott cél.	Belügm- nisztérium Társadal- mi Felzárkó- zásért Felelős Helyettes Államtit- kárság céljaihoz. NTFS 2030	Közösségi Ház felújítása funkcióváltása I fürdési és mosási lehetőség megteremtésév el, gyerekek számára felvilágosító programok szervezése. Szűrővizsgálato k gyakorlásának növelése.	Tiszavasvári Város Önkormányz ata, Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázii um, 2031.04.30. Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjólé ti Szolgálat	Felvilágosító programokon résztevők száma, Szűrővizsgál atok száma. Megbetegede tt gyermekek száma.	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás. A fenntartható ság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Időszakos.	nem releváns
2	„Szakma”	A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók	Ez a célkítkezés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	Belügm- nisztérium Társadal- mi Felzárkó- zásért	A hátrányos, és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek bekapcsolódása	Nyíregyházi Szakképzési Centrum Tiszavasvári Szakgimnázii uma,	Tanulás- és szakmák elsajátítására össziónzó programok	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás. A fenntartható ság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns nem releváns

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

	aránya az általános iskolások körében nagyon magas.	tevékenységek összehangolása.	Egyedi kormányzati döntéssel támogatott cél-,Tanodai szolgáltatás biztosítása	Felelős Helyettes Államtitkárság céljaihoz, NTFS 2030	az oktatási intézmény által kínált lehetőségekbe. Tanulás- és szakmák elsajátítására ösztönző programok létrehozása.	Szakközépis kolája és Kollégiuma, Magiszter Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Művészeti Szakgimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola		száma. A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma.	Finanszírozás elsősorban pályázati forrásból.	
3	A „Tankötelezetség” betöltése után a gyerekek egy része kiiratkozik az iskolából.	Egyéni életpálya tanácsadás, továbbtanulás elősegítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	nem releváns	Egyéni életpálya tanácsadás szakmákkal való megismerkedés elősegítése. Ősziöndíj program kialakítása.	Szakképzési Centrum Tiszavasvári Szakgimnáziuma, Szakközépis kolája és Kollégiuma, Váci Mihály Református Gimnázium	2031.04.30.	Továbbtanulók száma. Szakmát sikeresen megszerzők száma.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns
4	Óvodában tárgyi eszközök elhasználtsága	A tárgyi felszerelések cseréje illetve bővítése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	NTFS 2030	Pályázati lehetőségek keresése, nyertes pályázati források	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Tiszavasvári Egyesített	2031.04.30.	Lecserélt, beszerzett tárgyi eszközök száma	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

5	„SNI gyermekek”	A Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézményben folyamatosan növekszik az SNI gyermekek száma	Gyógypedagógusok foglalkoztatása, akik az SNI gyermekekkel foglalkoznak.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre	NTFS 2030	Állás meghirdetése, SNI gyermekek segítése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Tiszavasvári Egyesített Óvodai Intézmény	2031.04.30.	Foglalkoztatott gyógypedagógus (fő), SNI gyermekek száma	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns						
6	„Bölcsődébe cseperedni”	A Tiszavasvári Bölcsődében férőhelyekhez és szolgáltatásokhoz való hozzájutás	Bölcsőde férőhelyek számának betöltése, az időszakos gyermekfelügyelet biztosítása.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	NTFS 2030	Nyertes pályázatból megvalósult férőhelyek betöltése	Tiszavasvári Város Önkormányzata	2031.04.30.	Férőhelyek száma, beiratkozott gyerekek száma	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns						
7	„Család- és Gyermekjóléti Szolgálat”	Kornisné Liptay Elza Család- és Gyermekjóléti Szolgálat meglévő tárgyi és személyi feltételeinek hiánya.	Kornisné Liptay Elza Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi és személyi feltételeinek megfelelő biztosítása	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	NTFS 2030	Pályázati lehetőségek keresése, nyertes pályázati források kihasználása	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat	2031.04.30.	Megvásárolt és cserélt tárgyi eszközök száma. Foglalkoztatott személyek száma	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns						
8	„Fitnek lenni jó”	Egészségtelen táplálkozás, elhízás	Sport szeretetének erősítése és az egészséges	Ez a célkitűzés más koncepcióban	nem releváns	Sport foglalkozások és órák növelése.	Tiszavasvári Város Önkormányzata,	2031.04.30.	Sport foglalkozáson részt vett gyermekek	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati	A fenntarthatóság függ az anyagi és	nem releváns						

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

	feltöltése, új közönségi pontok felkutatása	számára otthont adó terek ápolása, gondozása, kiemelt figyelemmel a Városháza előtti térre.	feltüntetésre	programok és rendezvények szervezésére.	Közművelődési Intézmény és Könyvtár			feltételektől.			
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	„Derűs időskor” kialakítása, elidegenedés a családtól.	Az elmagányosodás, családtól való elidegenedés megelőzése.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	nem releváns	Szabadidős programok szervezése az idősek számára.	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Ószikék Idősek és Egyedülálló Klubja, Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat.	2031.04.30.	Programok száma. Programban résztvevők száma.	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	Anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.	nem releváns
2	„Derűs időskor 2.-a” infrastruktúra	Az idősek személyek bentlakásos otthonaként szolgáló épületek kiválása, új épület kivitelezése. Meglévő épületek	Szociális koncepcióban, gazdasági programban a probléma megjelenik.	nem releváns	Pályázati lehetőségek keresése, nyertes pályázati források kihasználása	Tiszavasvári Város Önkormányzata, Kornisné Liptay Elza Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat, Tíva-Szolg Nonprofit	2031.04.30.	Fejlesztéssel érintett épületek, Cserélt, vagy beszerzett tárgyi eszközök darabszáma	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	Anyagi és tárgyi feltételektől.	nem releváns

Tiszavasvári Város Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2026-2031

ntes város”	lévő középületek akadálymentesen nem mindenhol közelíthetőek meg	akadálymentesítése, korszerűsítése.	célküztetés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	releváns	lehetőségek keresése, nyertes pályázati források kihasználása	Város Önkormányzata	esített épületek száma	tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől, az önkormányzati költségvetésben meghatározott keretek között.
2	„Közösen dolgozzunk!”	Fogyatékos emberek foglalkoztatásának elősegítése munkáltatói szemléletformálással, védett munkahely kialakítása.	Ez a célkitűzés más koncepcióban nem került feltüntetésre.	nem releváns	Foglalkoztatást elősegítő programok, védett munkahelyek kialakítása. Fogyatékos emberek foglalkoztatottságának növekedése.	Tiszamenti Emberek Leiki Segítő Egyesülete, Tiszavasvári Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztály	A fogyatékos és ép emberek közötti programjaiban részt vevők száma. Megvalósuló programok száma. A városban foglalkoztatott fogyatékkal élők személyes száma.	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati forrás.	A fenntarthatóság függ az anyagi és tárgyi feltételektől. Folyamatos.
3	„Együtt egymásért.”	Fogyatékkal élők és ép emberek társadalmi	Ez a célkitűzés más koncepcióban	nem releváns	Érzékenyítő programok szervezése, megvalósítása.	Tiszamenti Emberek Leiki Segítő Egyesülete,	Integrációs lehetőségek száma. Megvalósuló	Anyagi és tárgyi feltételek. Pályázati	A fenntarthatóság függ az anyagi és

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

- A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
- A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.
- A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
- A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Tiszavasvári Város polgármestere felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- a célok folyamatos vizsgálata,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszavasvári Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tiszavasvári Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 183/2026. (VI.25.) Kt. számú határozatával elfogadta.

Csatolt mellékletek:

A Képviselő-testület elfogadó határozata.

Dátum:

Tiszavasvári, 2026. június 25.

.....
aláírás

